РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на земеделието,храните и горите

№……..……
……. 2017 г.

ДО
РУМЕН ПОРОЖАНОВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО,
ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

Д О К Л А Д

от

д-р Лозана Василева –заместник-министър на земеделието, храните и горите

Относно: Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 14 от 2015 г. за прилагане на подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

На основание чл. 9а от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) внасям за одобряване проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 14 от 2015 г. за прилагане на подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. (Наредба № 14 от 2015 г.)

Причини, които налагат приемането на Наредба за изменение и допълнение и основните предложения в проекта на наредба:

С цел намаляване административната тежест са премахнати част от изискуемите документи към проектното предложение и искането за плащане.

Необходимостта от по-добра информираност на бенефициентите доведе до добавяне в приложение към наредбата на списък с култури в сектор „Плодове и зеленчуци“ и списък с животни в сектор „Животновъдство“, като са основани на традиционни за България производства, съобразени също така и с подпомагането по Първи стълб на Общата селскостопанска политика, както и недопускане създаването на изкуствени условия, констатирани при прилагането на първия прием по подмярката.

С цел привеждане в съответствие с посочените приоритетни животни и култури и отпадането изцяло на калифорнийските червеи от приоритетните животни е направена и съответната редакция в текстовете на наредбата и по-конкретно в чл. 13 ал. 3.

Във връзка с направени констатации от страна на Сметна палата на Република България във „Форма за наблюдение и оценка“ е добавен индикатор за направена от страна на ползвателя на помощта инвестиция.

С цел избягване на двойно финансиране в чл. 5, ал. 2 т. 7 е добавено изрично изключение към датата на подаване на проектното предложение кандидатите да не са одобрени за подпомагане по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства” от ПРСР 2014 – 2020 г.

Изискването в чл. 5, ал. 8 т. 1 е уеднаквено с условието и в други наредби за прилагане от ПРСР 2014 - 2020 г., като изискванията третират едно и също условие, а именно да не се ограничава регистрацията на правни основания извън срока на чл. 41, ал. 6. Разпоредбите на чл. 41 от ЗПЗП са свързани с чл. 38а от ЗПЗП и се отнасят за земеделските стопани, които могат да кандидатстват за подпомагане по схемите за директни плащания. В чл. 41, ал. 6 от ЗПЗП е заложен срок от 1 октомври до 15 февруари за тази регистрация, предвид процедурата за предаване на регистрираните правни основания към ИСАК и допустимостта да се идентифицират само тези площи за директни плащания. Именно поради тази причина е конкретизирана разпоредбата в наредбата, а именно, че правното основание за ползване на цялата налична в земеделското стопанство земя се доказва с документи съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители през целия период, считано от датата на

подаване на проектното предложение до изтичане на пет години от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

С цел по-ясно разписване на условията за допустимост на кандидатите за подпомагане е направено изменение в чл. 6.

Предвид многото въпроси, които са задавани от земеделските стопани какъв курс или семинар ще се признава свързан с базовото обучение по основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделието и по-конкретно минималната изискуема продължителност, в чл. 13, ал. 3 е добавено условие за минималната продължителност на курса, а именно 8 часа.

В чл. 15, ал. 6 е включено допълнение, с което се пояснява, че в бизнес планът задължително трябва да бъде включена поне една инвестиция в дълготрайни материални и/или нематериални активи, като единичната стойност на заложения актив е не по-малка от 700 лева.

С цел намаляване на административната тежест и облекчаване на условията за изпълнение на дейностите в чл. 18, ал. 1 е включена възможност за промяна на договора за промяна на вида на трайните насаждения в друг вид трайни насаждения със същия размер СПО на единица площ.

Във връзка с предложенията направени от страна на заместник министър-председателя отнасящи се до необходимостта от уеднаквяване на Наредбата с процедурите прилагани за оперативните програми в съответствие със Законът за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) и приложимата подзаконова нормативна уредба изцяло е променен редът за кандидатстване и изплащане на финансовата помощ. В съответствие с чл. 21 от ЗУСЕСИФ новият прием по подмярка 6.1 ще бъде проведен в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН 2020), след публикуване на обява. Обявата ще съдържа началната и крайната дата за приемане на проектни предложения, както и бюджета на подмярката за съответния период на прием.

Отчитането и мониторингът на проектните предложения също ще се извършва в ИСУН 2020, като наредбата е изцяло изменена с цел спазването на общоприложимите изисквания като проектното предложение е приведено в съответствие с образеца на формуляр за кандидатстване с проектно предложение, утвърден по реда на чл. 28, ал. 2 от ЗУСЕСИФ.

Във връзка с т. 4 от Решение за приемане на структура на Министерския съвет прието от 44-тото Народно събрание, съгласно която Министерство на земеделието и храните се преобразува в Министерство на земеделието, храните и горите се извършват и съответните изменения в Наредбата.

Целите, които се поставят с предложения акт и очаквани резултати от прилагането:

С промените ще се намали административната тежест, ще се повиши информираността на кандидатите по отношение на условията за допустимост и ще се отговори на предизвикателствата, възникнали в процеса на прилагането на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на наредбата:

Проектът не предвижда разходването на допълнителни средства от бюджета на Министерство на земеделието, храните и горите.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Във връзка с чл. 28, ал. 2, т. 5 от Закона за нормативните актове, с предложения проект не се транспонират норми на правото на Европейския съюз, поради което не е приложена таблица за съответствие с правото на Съюза.

Проектът на наредба беше публикуван на електронната страница на Министерство на земеделието, храните и горите за обществени консултации и съгласуване със заинтересованите лица.

Проектът на наредба е съгласуван в съответствие с разпоредбите на Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на актове в системата на Министерството на земеделието и храните и чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове. Проектът на доклад и проектът на наредба са публикувани за обществени консултации на интернет страницата на Министерството на земеделието, храните и горите и на Портала за обществени консултации за срок от 30 дни.

Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 9а от Закона за подпомагане на земеделските производители предлагам да издадете предложения проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 14 от 2015 г. за прилагане на подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

С УВАЖЕНИЕ,

ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА
Заместник-министър

АП/ТП/ГД;РСР

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 14 от 2015 г. за прилагане на подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

(Обн., ДВ, бр. 40 от 2015 г.)

§ 1. В чл. 4, ал. 3 думите „договорът за предоставяне на финансовата помощ“ се заменят с „административния договор“.

§ 2. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в основния текст думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“.

б) в т. 7 след думите „от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ се добавя „и/или подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства” от ПРСР 2014 – 2020 г.“.

в) точки 9 и 10 се изменят така:

„9. няма изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд „Земеделие“, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията;

10. няма задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община за данъци и/или задължителни вноски за социалното осигуряване, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията. Видът и размерът на задълженията следва да са установени с влязъл в сила акт на компетентен орган.“

2. В ал. 4 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“.

3. В ал. 5 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“.

4. В ал. 6 думата „заявлението“ се заменя с ‚проектното предложение“.

5. В ал. 7:

а) в т. 1 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“.

б) в т. 2 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“.

6. В ал. 8, т. 1 се изменя така:

„1. с правно основание за ползване, доказано с документите съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители през целия период, считано от датата на подаване на проектното предложение до изтичане на пет години от датата на сключване на административния договор;“.

7. В ал. 10, т. 1 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“.

8. В ал. 11:

а) в т. 1 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“

б) точка 7 се изменя така:

„7. не е в процедура по ликвидация, или е сключило извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или е преустановило дейността си.“

9. В ал. 13 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“, и думите „договора за предоставяне на финансова помощ“ се заменят с „административния договор“.

§ 3. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Не се предоставя финансова помощ, когато по отношение на кандидата/бенефициента - физическо лице, собственика на капитала на кандидата/бенефициента ЕООД или собственика на предприятието на кандидата/бенефициента ЕТ, е налице някое от следните обстоятелства:

1. чрез измама или по небрежност е предоставил невярна информация пред РА, необходима за удостоверяване на липсата на основания за отказ за финансиране, критериите за подбор или изпълнението на административния договор;

2. е опитал, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението:

а) да повлияе на лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от Разплащателната агенция (РА) и/или Управляващия орган на ПРСР 2014 – 2020 г. (УО), свързано с одобрението за получаване или плащане на финансовата помощ;

б) да получи информация от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от РА и/или УО, която може да им даде неоснователно предимство, свързано с одобрението за получаване или плащане на безвъзмездната финансова помощ;

3. е установено, че по негова вина не е изпълнил свое задължение по договор сключен с РА което е довело до пълен отказ от изплащане на безвъзмездна финансовата помощ по подадено искане за плащане или до претенция на РА за възстановяване на изплатена безвъзмездна финансова помощ по договор, когато неизпълнението засяга повече от 50 на сто от стойността на изплатената по договора, включително когато неизпълнението е констатирано при проверки, одити или разследвания, проведени от разпоредители с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата или други компетентни органи;

4. е лице, което е било на трудово или служебно правоотношение в РА или УО - до една година от прекратяване на правоотношението;

5. е осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитирано, за престъпление по чл. 108а, чл. 159а -159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194- 217, чл. 219 – 252, чл. 253 – 260, чл. 301 – 307, чл. 321 и чл. 321а, и чл. 352 - 353е от Наказателния кодекс.“.

2. В ал. 2 се правят следните изменения:

а) в основния текст думата „ползватели“ се заменя с „бенефициенти“.

б) точка 1 се изменя така:

„1. при които кандидатът/бенефициентът - физическо лице, собственикът на капитала на кандидата/бенефициента ЕООД или собственикът на предприятието на кандидата/бенефициента ЕТ, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с лице, заемащо публична длъжност в Управляващия орган на ПРСР 2014 - 2020 или в Разплащателна агенция (РА), което е участвало при одобряването на проектното предложение или при обработката на искането за плащане по сключения административен договор;“.

3. В ал. 4 думите „ползватели на помощ, които са включени в Централната база данни на отстраняванията“ се заменят с „бенефициентите, които са включени в Системата за ранно откриване и отстраняване“.

4. Създават се ал. 5-9:

„(5) Не се предоставя финансова помощ на кандидати, които не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ.

(6) Основанията за отстраняване по ал. 1 се прилагат до изтичане на следните срокове:

1. определени във влязъл в сила акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

2. пет години от влизането в сила на присъдата по отношение на обстоятелства по ал. 1, т. 5;

3. три години от влизането в сила на акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението, по отношение на обстоятелства по ал. 1, т. 1, 2 или 3.

(7) Кандидати/бенефициенти, за които е налице обстоятелство по ал. 1 и/или чл. 5, ал. 2, т. 9 и 10, имат право да представят доказателства при подаване на декларация съгласно приложение № 2 или в срок до 10 дни от получаване на уведомление за констатираните обстоятелства по ал. 1, че са предприели действия за тяхното отстраняване.

(8) Разплащателната агенция сключва административен договор, когато представените доказателства по ал. 7 са достатъчни, за да се гарантира, че по отношение на кандидатите/бенефициента не е налице някое от обстоятелствата по ал. 1 и/или чл. 5, ал. 2, т. 9 и 10.

(9) Изпълнителният директор на РА издава мотивирано решение, с което отказва предоставянето на безвъзмездната финансова помощ, когато е налице някое от обстоятелствата по ал. 1 и/или чл. 5, ал. 2, т. 9 и 10 или представените доказателства по ал. 7 не са достатъчни, за да се гарантира, че кандидатите/бенефициентите не попадат в някое от обстоятелствата по ал. 1 и/или чл. 5, ал. 2, т. 9 и 10.“.

§ 4. В чл. 7, ал. 1, т. 2 думите „ползватели на помощта“ се заменят с „бенефициенти“.

§ 5. В чл. 9, ал. 2 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“.

§ 6. В чл. 10, т. 1 думите „договора за предоставяне на финансова помощ“ се заменят с „административен договор“.

§ 7. В чл. 11 думите „договора за предоставяне на финансова помощ“ се заменят с „административния договор“.

§ 8. В чл. 13 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) При оценяването по критерия за подбор по ал. 1, т. 2 се спазват следните условия:

1. при изчисляване на СПО по критериите за подбор към датата на кандидатстване се включва само СПО, формиран от животни в сектор „Животновъдство“ и/или култури в сектор „Плодове и зеленчуци“ съгласно Приложение № 2а;

2. за увеличение на СПО на стопанството, изцяло свързано с отглеждане на животни и/или култури от сектор „Плодове и зеленчуци“, се счита такова увеличение на икономическия размер на стопанството, при което нарастването се формира изцяло от животни и/или култури включени в приложение № 2а.“.

3. В ал. 5 думите „ползвателя физическо лице, на собственика на предприятието на кандидата/ползвателя ЕТ или на едноличния собственик на капитала на кандидата/ползвателя ЕООД“ се заменят с „бенефициента физическо лице, на собственика на предприятието на кандидата/ бенефициента ЕТ или на едноличния собственик на капитала на кандидата/ бенефициента ЕООД“.

4. В ал. 6 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“.

5. В ал. 7 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“, и думите „договора за предоставяне на финансова помощ“ се заменят с „административния договор“.

6. Алинея 8 се изменя така:

„(8) Когато проектът е бил оценен по критерия за подбор, посочен в ал. 1, т. 4, кандидатът е длъжен да запази съществуващия и деклариран към датата на подаване на проектното предложение среден списъчен брой на персонала през целия период, считано от датата на подаване на проектното предложение до изтичане на пет години от датата на сключване на административния договор. В тези случаи кандидатът се задължава да поддържа и увеличения среден списъчен брой на персонала за периода от месеца, предхождащ датата на подаване на искане за второ плащане, до изтичане на пет години от датата на сключване на административния договор.“.

§ 9. В чл. 14 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „договора за предоставяне на финансова помощ“ се заменят с „административния договор“.

2. В ал. 3 се създава изречение второ: „Минималната продължителност на базовото обучение е 8 часа.“.

§ 10. В чл. 15 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“.

2. В ал. 3 думите „публикувано на електронната страница на РА“ се заменят с „публикуван в ИСУН“.

3. В ал. 6 след думата „активи“ се поставя запетая и се добавя „като единичната стойност на този актив е не по-малка от 700 лева“.

§ 11. В чл. 16, ал. 1 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“.

§ 12. В чл. 18, ал. 1 се изменя така:

„(1) След сключване на административен договор не се допуска промяна в бизнесплана, свързана със замяна на заложените за отглеждане животни (с изключение на подмяна/замяна на един вид дребен рогат добитък с друг вид такъв) и/или основни земеделски култури, с изключение на преминаване от един вид едногодишни култури в друг вид едногодишни/многогодишни култури, и/или от един вид трайни насаждения в друг вид трайни насаждения със същия размер СПО на единица площ. Промяна по отношение на вида трайни насаждения е допустима само, когато те не са създадени към момента на искането за одобрение на промяната. Включването в стопанството на допълнителни и непосочени в бизнес плана видове култури и/или животни е допустимо само след изричното писмено одобрение на РА.“.

§ 13. В чл. 19 думата „ползвателят“ се заменя с „бенефициентът“.

§ 14. Глава трета „Ред за кандидатстване“ се изменя така:

„Глава трета.

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДОКУМЕНТИТЕ И РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 22. (1) Производството по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор започва в деня на публикуването на обявата за откриване на процедурата чрез подбор. Обявата се издава от изпълнителният директор на РА, след одобрение от министъра на земеделието, храните и горите.

(2) Обявата съдържа началната и крайнина дата за приемане на проектни предложения, както и бюджета на подмярката за съответния период на прием.

Периодът на прием не може да бъде по-кратък от 60 календарни дни. Обявата може да бъде оспорена в срока по чл. 27, ал. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове наричан по-нататък „ЗУСЕСИФ“.

(3) Обявата по ал. 1 може да бъде изменяна само при условията на чл. 26, ал. 7 от ЗУСЕСИФ.

Чл. 23. (1) Кандидатите за подпомагане могат да искат разяснения по условията за предоставяне на финансова помощ в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване чрез Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, наричана по-нататък „ИСУН“. Разясненията се утвърждават от ръководителя на управляващия орган. Разясненията се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение и са задължителни за всички кандидати.

(2) Разясненията се публикуват на електронната страница на Министерство на земеделието, храните и горите (МЗХГ), РА и на страницата на ИСУН 2020 до две седмици преди изтичане на крайния срок за кандидатстване.

Чл. 24. (1) Кандидатстването се извършва единствено чрез електронно подадено проектно предложение в ИСУН.

(2) Проектното предложение се състои от:

1. електронен формуляр за кандидатстване по образец, съгласно приложение №5;

2. основна информация за проектното предложение по образец, съгласно Приложение № 6;

3. документи съгласно приложение № 6а.

(3) Кандидатът подписва електронния формуляр с квалифициран електронен подпис, наричан по-нататък „КЕП“, с което удостоверява достоверността на всички приложени документи.

(4) Документите се прилагат към формуляра за кандидатстване във формат „pdf“, „xls“ или друг формат, указан в приложение № 6а. Оригиналите на документите се съхраняват от кандидата/бенефициента и следва да бъдат представени при поискване.

(5) Документите, приложени към формуляра за кандидатстване и към исканията за плащане, както и тези, представени от кандидатите/бенефициентите в резултат на допълнително искане от РА, трябва да бъдат представени на български език; в случаите, когато документът е изготвен на чужд език, той трябва да бъде

придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс - да бъде легализиран или с апостил; когато между Република България и държавата, от която произхожда документът, е страна по Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, ратифицирана със закон (ДВ, бр. 47 от 2000 г.), и има договор за правна помощ, освобождаващ документите от легализация, документът трябва да е представен съгласно режима на двустранния договор.

Чл. 25. (1) Кандидатът трябва да посочи електронен адрес, който да е създаден специално за кандидатстването по подмярката, асоцииран е към профила на кандидата в ИСУН и не трябва да се променя в периода на кандидатстване и оценка.

(2) Кореспонденцията и уведомленията във връзка с оценката на проектното предложение се осъществява през ИСУН чрез електронния профил на кандидата.

(3) За дата на получаване на кореспонденцията и уведомленията се счита датата, отбелязана в ИСУН, на която кандидатът е влязъл в профила си, за да провери съдържанието на изпратеното чрез ИСУН уведомление/кореспонденция. В случай че посоченото действие не бъде отразено в ИСУН в рамките на 5 дни от изпращането от РА на уведомление/кореспонденция, срокът за отговор започва да тече от деня, следващ изтичането на 5 дневния срок.

(4) Не се изисква представяне на документи, когато обстоятелствата в тях са достъпни чрез публичен регистър или когато информацията или достъпа до нея се предоставя от компетентния орган на РА по служебен път.

(5) Не се изисква представяне на документи, които вече са предоставени и срокът им на валидност не е изтекъл.

Чл. 26. (1) Проектното предложение може да бъде подадено и при липса, но само когато тя се отнася за документи, издавани от други държавни и/или общински органи и институции и това изрично е отбелязано срещу съответния документ в приложение № 6а. В тези случаи кандидатът следва да представи писмени доказателства, че е направил искане за издаване от съответния орган.

(2) За проектни предложения с липса по ал. 1, неотстранени най-късно в срока по чл. 28, ал. 3, производството по отношение на кандидата се прекратява.

(3) За проектни предложения с липсващи документи извън изброените в ал. 1 производството по отношение на кандидата се прекратява.

(4) Допълнителна пояснителна информация или документ от кандидатите относно декларираните обстоятелства и представените документи може да бъде предоставена само по искане на РА.

Чл. 27. (1) Изпълнителният директор на РА създава вътрешна организация за стартиране оценката на проектните предложения в срок до две седмици от крайния срок за подаването на проектните предложения.

(2) Разплащателната агенция оценява и класира проектните предложения до три месеца от създадената по ал. 1 вътрешната организация, а в случаите по чл. 30, ал. 2 от ЗУСЕСИФ - до три месеца за всяко отделно производство, освен ако по изключение не е посочен по-дълъг срок, който не може да надвишава 4 месеца. Работата по оценката на проектните предложения приключва с оценителен доклад до изпълнителния директор на РА.

Чл. 28. (1) В срока по чл. 27, ал. 2 РА:

1. извършва предварителна оценка по критериите за подбор съгласно приложение № 3 в случаите, при които размерът на заявената финансова помощ на всички подадени проектни предложения надхвърля разполагаемия бюджет, определен в обявата по чл. 22, ал. 1 за съответния период на прием, като разглежда проектните предложения в низходящ ред според броя на получените при предварителната оценка точки до изчерпване на разполагаемия бюджет;

2. извършва проверка за административно съответствие и допустимост, съгласно контролни листове, утвърдени от изпълнителния директор на РА;

3. извършва техническа и финансова оценка на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани с проектното предложение, включително окончателна оценка на критериите за оценка;

(2) Като част от проверките по ал. 1, т. 2 и 3, РА може да извърши посещение на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи, като:

1. посещението на място се извършва в присъствието на кандидата. При настъпила временна неработоспособност на кандидата или законния представител, налагаща болничен престой, поради: общо заболяване, злополука, професионална болест, лечение в чужбина, санаторно-курортно лечение, карантина, гледане на болен или на карантиниран член от семейството, належащо придружаване на болен член от семейството за медицински преглед, изследване или лечение в същото или в друго населено място, в страната или в чужбина; бременност и раждане, удостоверени с болничен лист, проверката може да се извърши в присъствието на упълномощен негов представител.

2. след приключване на посещението на място служителят на РА представя протокола с резултатите от посещението за подпис на кандидата или на упълномощен

негов представител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;

3. екземпляр от протокола по буква „б“ се предоставя на кандидата или на упълномощен негов представител веднага след приключване на посещението на място;

4. в случай че кандидатът или упълномощен негов представител не е открит при извършване на посещението на място, РА уведомява кандидата, като му изпраща копие от протокола чрез ИСУН;

5. в едноседмичен срок от получаването на протокола по буква "г" за посещението на място кандидатът може писмено да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директор на РА.

(3) Когато при проверките по ал. 1, т. 1 и 2 се установи липса на документи по чл. 26, ал. 1 и/или друга нередовност, РА изпраща на кандидата уведомление за установените липси/нередовности и определя срок от 10 дни за тяхното отстраняване.

(4) Уведомлението по ал. 3 съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение.

(5) Въз основа на извършените проверки по ал. 1, т. 1 и 2 РА изготвя списък на проектните предложения, които не са преминали проверката за административно съответствие и допустимост по ал. 1, т. 2 и не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се включват и проектните предложения1. за финансирането на които след оценката по ал. 1, т. 1 е необходим бюджет, надвишаващ с 30 на сто бюджета, съгласно обявата по чл. 22, ал. 1 и които

2. успешно са преминали проверката по ал. 1, т. 2.

(6) Проектни предложения по ал. 5, т. 1, получили равен брой точки в резултат на оценката по ал. 1, т. 1, които частично попадат в бюджета по ал. 5, т. 1 не се включват в списъка по ал. 5.

(7) В списъка по ал. 5 се посочват и основанията за недопускане и той се публикува на интернет страницата на РА и в ИСУН. Недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в списъка по ал. 5, по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс.

(8) Кандидат, чието проектно предложение е включено в списъка по ал. 5, може писмено да възрази пред РА в едноседмичен срок от съобщаването.

(9) Разплащателната агенция се произнася по основателността на възражението в едноседмичен срок от неговото получаване, като:

1. връща проектното предложение за техническа и финансова оценка или

2. прекратява производството по отношение на кандидата.

(10) Когато при проверките по ал. 1, т. 3 се установи нередовност, РА изпраща на кандидата уведомление, като определя срок от 10 дни за отстраняването й.

(11) Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение.

(12) Въз основа на извършените проверки по ал. 1, т. 3 РА изготвя оценителен доклад, който включва:

1. списък на предложените за финансиране проектни предложения, подредени по реда на тяхното класиране по критериите за подбор, и размера на безвъзмездната финансова помощ, която да бъде предоставена за всеки от тях;

2. списък с резервните проектни предложения, подредени по реда на тяхното класиране по критериите за оценка, които успешно са преминали оценяването, но за които не достига финансиране;

3. списък на предложените за отхвърляне проектни предложения и основанието за отхвърлянето им.

Чл. 28а. (1) Проектното предложение може да бъде изцяло или частично оттеглено от кандидата по всяко време като подаде писмено искане до изпълнителния директор на РА на хартиен носител. Това обстоятелство се отбелязва в ИСУН от потребител на системата със съответните права. Оттеглянето поставя кандидата в положението, в което се е намирал преди подаването на оттеглените документи или на част от тях. В случай, че кандидат е подал повече от едно проектно предложение в рамките на една процедура, на оценка подлежи единствено последното подадено по време проектно предложение.

(2) Когато кандидатът е уведомен от РА за случаи на несъответствия и/или нередовности в документите в проектното предложение или когато кандидатът е уведомен за намерението на РА да извърши проверка/посещение на място, или когато при проверката/посещението на място се установи нередност, не се разрешава оттегляне по отношение на частите на тези документи, засегнати от нередността. В тези случаи РА писмено уведомява кандидата за решението си по направеното искане за оттегляне.

(3) При оттегляне на проектно предложение, което не попада в обхвата на ал. 2, РА прекратява образуваното пред нея административно производство, а кандидатът

има право да подаде ново проектно предложение, в случай че е обявена нова процедура за подбор по подмярката.

(4) Проектното предложение може да бъде поправяно по всяко време след подаването му до приключване работата по оценяването му, само в случай на очевидни грешки, признати от РА въз основа на цялостна преценка на конкретния случай, и при условие че кандидатът е действал добросъвестно.

(5) Разплащателната агенция може да признае очевидни грешки само ако те могат да бъдат непосредствено установени при техническа проверка на информацията, съдържаща се в документите по ал. 4.

(6) Не се допуска поправяне на проектните предложения и представените от кандидата удостоверителни документи извън хипотезата по ал. 4.

(7) Когато е допуснато изцяло или частично оттегляне по ал. 1 след крайната дата за приемане на проектни предложения, новите обстоятелства не се вземат под внимание, ако оказват или биха оказали влияние върху тежестта на критериите за подбор.

Чл. 28б. (1) В 10-дневен срок от получаване на оценителния доклад по чл. 28, ал. 12 с приложените към него документи изпълнителният директор на РА:

1. одобрява доклада;

2. връща доклада за провеждане на оценяването и класирането от етапа, където са допуснати нарушения, когато те са отстраними;

3. не одобрява доклада, когато в процедурата са допуснати съществени нарушения.

4. при наличие на класирани проектни предложения с еднакъв брой точки, за които е наличен частичен разполагаем бюджет, уведомява министъра на земеделието, храните и горите. След негово одобрение и след съгласуване на увеличаването на финансовия ресурс по подмярката с Комитета за наблюдение на ПРСР изпълнителния директор на РА може да увеличи бюджета за съответния период на прием.

(2) Класираните проектни предложения с еднакъв брой точки, за които е наличен частичен разполагаем бюджет при класирането, се одобряват след изменение на бюджета, определен в обявата за откриване на процедурата за съответния период на прием.

(3) Преди сключване на административния договор РА изисква от кандидатите от списъка по чл. 28, ал. 12, т. 1, а в случаите на остатъчен финансов ресурс и/или увеличаване на бюджета по обявената процедура за подбор по ал. 1, т. 4 - и от списъка

по чл. 28, ал. 12, т. 2, които в 10 дневен срок от уведомяването им са длъжни да представят:

1. свидетелство за съдимост от кандидата - физическо лице, собственика на капитала на кандидата ЕООД или собственика на предприятието на кандидата ЕТ;

2. декларация по приложение № 2.

(4) Изпълнителният директор на РА прекратява процедурата:

1. в случаите по ал. 1, т. 3;

2. когато няма постъпили в срок проектни предложения или всички подадени предложения са оттеглени;

3. при спиране на финансирането по ПРСР 2014-2020 или на част от нея.

Чл. 28в. (1) В двуседмичен срок от одобряването на оценителния доклад, съответно от представянето на доказателствата по чл. 28б, ал. 3, изпълнителният директор на РА, а в случаите на делегиране - директорът на съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие" взема решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по всяко проектно предложение, включено в списъка по чл. 28, ал. 12, т. 1.

(2) При остатъчен финансов ресурс безвъзмездна финансова помощ може да бъде предоставена и за проектни предложения от списъка по чл. 28, ал. 12, т. 2 по реда на тяхното класиране.

(3) Решението на изпълнителния директор на РА да предостави безвъзмездна финансова помощ се обективира в административен договор с бенефициента, който съдържа реквизитите на чл. 37, ал. 3 от ЗУСЕСИФ.

(4) Одобреният проект е неразделна част от административния договор по ал. 3.

(5) В срок от 15 календарни дни от получаване на уведомление за решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ кандидатът има право да подпише административен договор.

(6) Образецът на административния договор се утвърждава от изпълнителния директор на РА след съгласуване с министъра на земеделието, храните и горите и се публикува на електронните страници на МЗХГ и РА.

(7) Когато при обработката на проектното предложение бъдат установени съмнения за изкуствено създадени условия, в административния договор по ал. 6 РА може да предвиди извършване на допълнителни проверки преди изплащане на финансовата помощ и в срок до три години от датата на получаване на окончателното плащане.

Чл. 28г. (1) В 10-дневен срок от одобряване на оценителния доклад изпълнителният директор на РА издава мотивирано решение, с което отказва предоставянето на безвъзмездната финансова помощ за всяко проектно предложение, включено в списъка чл. 28, ал. 12, т. 3.

(2) Изпълнителният директор на РА, а в случаите на делегиране - директорът на съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие" издава мотивирано решение, с което отказва предоставянето на безвъзмездната финансова помощ в 10 дневен срок от:

1. изтичане на срока по чл. 28в, ал. 5 за проектно предложение, включено в списъка по чл. 28, ал. 12, т. 1 и 2, при отказ на кандидата да сключи административен договор;

2. уведомяването за кандидат, който не представи в срок документите по чл. 28д, ал. 1.

Чл. 28д. (1) Процедурата по проектното предложение се прекратява или проектното предложение получава отказ за финансиране в случай на:

1. нередовност на документите или непълнота на заявените данни и посочените факти, установени при проверките по чл. 28, ал. 1, т. 1, 2 и 3;

2. несъответствие с целите и изискванията към кандидатите, дейностите, проектите и заявените разходи, определени в тази наредба;

3. несъответствие на проектното предложение с минималния брой точки съгласно чл. 21;

4. неотстраняване на нередовност на документи, непълнота и/или неяснота на заявените данни и/или посочени факти и/или непредставяне на изисканите от РА документи, необходими за удостоверяване съответствие на заявените от кандидата данни до изтичане на срока по чл. 28, ал. 6 и 10;

5. недостатъчен бюджет за финансиране на подаденото проектно предложение, определен в обявата за откриване на съответната процедура;

6. установяване на обстоятелствата, посочени в чл. 6, ал. 1, 2 или 5, както и непредставяне на някой от документите в срока по чл. 28б, ал. 2;

7. за кандидати, за които е установено, че са създали изкуствено условията, необходими за получаване на помощта, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на подмярката.

(2) В случаите на отказ по ал. 1 кандидатът има право да кандидатства отново по реда на тази наредба, с изключение на случаите по ал. 1, т. 7.

Чл. 28е. До 30 дни от датата на сключване на административния договор РА организира въвеждащо обучение за бенефициентите за изпълнение на проектите по съответната процедура, с изключение на случаите, в които бенефициентът изрично е заявил, че няма да се възползва от тази възможност.“.

§ 15. В чл. 29 думите „договора за предоставяне на финансовата помощ с ползвателя“ се заменят с „административния договор с бенефициента“.

§ 16. Създава се чл. 29а:

„Чл. 29а. (1) При кандидатстване за второ плащане бенефициентът подава искане за плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА. Искането за плащане се подава електронно чрез ИСУН.

(2) Искането за плащане се състои от:

1. електронен формуляр по образец;

2. документи, описани в приложение № 7 при кандидатстване за второ плащане;

(3) С КЕП, бенефициентът подписва единствено електронния формуляр, с което удостоверява верността на всички приложени документи.

(4) Документите се прилагат към исканията за плащане във формат „pdf“, „xls“ или друг формат, указан в приложение №7. Оригиналите на документите се съхраняват от бенефициента и следва да могат да бъдат представени при поискване.

(5) Документите, приложени към искането за плащане, както и тези, представени от бенефициентите в резултат на допълнително искане от РА, трябва да бъдат представени на български език; в случаите, когато документът е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс - да бъде легализиран или с апостил; когато между Република България и държавата, от която произхожда документът, е страна по Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, ратифицирана със закон (ДВ, бр. 47 от 2000 г.), и има договор за правна помощ, освобождаващ документите от легализация, документът трябва да е представен съгласно режима на двустранния договор.

(6) Кореспонденцията и уведомленията във връзка с обработка на исканията за плащане се осъществява през ИСУН чрез електронния профил на бенефициента, съгласно реда описан в чл. 25.“.

§ 17. В чл. 30, ал. 1 се изменя така:

„(1) Когато бенефициентът е ЕООД, първото плащане по чл. 10, т. 1 не се извършва преди сключването на договор за поръчителство между РА и едноличния собственик на капитала на бенефициента, с който поръчителят се задължава пред кредитора (РА) да отговаря за точното изпълнение на всички нормативни и/или договорни задължения на бенефициента, като обезпечава вземането на РА, което може да възникне при неизпълнение на тези задължения, до размера на сумата по административния договор. Поръчителят трябва да се яви пред съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие" в срок до 10 работни дни от сключване на административен договор, за да подпише предложения му проект на договор за поръчителство. Първото плащане по административния договор се изплаща в срока по чл. 29, а в случаите на забавяне по основателни причини на представянето на договора за поръчителство - в срока по чл. 29, удължен с времето на забавяне.“.

§ 18. В чл. 31 се изменя така:

„Чл. 31. В случаите по чл. 5, ал. 6, след сключване на административния договор РА извършва проверка/посещение на място с цел да установи изпълнение на намеренията на кандидата за засаждане/засяване на земеделските култури през текущата стопанска година към датата на кандидатстване.“

§ 19. В чл. 32 се правят следните изменения:

1. Думата „кандидатстване“ се заменя с „подаване на проектното предложение“, а думите „одобрение кандидат“ се заменят с „бенефициента“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Когато при проверката по ал. 1 се установи, че бенефициентът не е засял/засадил културите в посочените в бизнес плана срокове и/или площта и/или видът на засетите/засадените култури водят до несъответствие с изискването по чл. 5, ал. 2, т. 3, РА прекратява едностранно и без предизвестие сключения административен договор.“

3. В ал. 3 думите „одобреният кандидат“ се заменят с „бенефициентът“.

§ 20. Членове 33, 34, 35, 36, 37 и 38 се изменят така:

„Чл. 33. (1) През целия период от сключване на административния договор до изтичане на срока за подаване на искането за второ плащане РА има право да извършва проверки, включително и проверка/посещение на място, с цел да установи фактическо съответствие на представения от бенефициента бизнес план и заложените в него данни и показатели с действителните такива. Резултатите от извършените проверки се вземат предвид при обработката на подаденото искане за второ плащане и при преценката за

съответствието между одобрения бизнес план и заложените в него данни и показатели и тяхното реално изпълнение.

(2) Разплащателна агенция изисква връщане на полученото от бенефициента първо плащане по чл. 10, т. 1 и не му дължи второто плащане по чл. 10, т. 2, когато при проверките по ал. 1 бъде установено неспазване на едно или повече от изискванията на тази наредба и/или едно или повече задължения на бенефициента, поето/и с административния договор.

(3) При извършване на посещение и/или проверка на място по ал. 1 бенефициентът трябва да присъства лично, с изключение на случаите по чл. 28, ал. 2 буква „а“.

Чл. 34. (1) При кандидатстване за второто плащане по чл. 10, т. 2 бенефициентът подава искане чрез ИСУН, подписано с негов КЕП като прилага към искането документи, посочени в приложение № 7. Искането може да бъде подадено и от упълномощено лице при наличие на обстоятелствата по чл. 28, ал. 2, буква „а“. В случай, че искането за плащане се подава от упълномощено лице, прилага се изрично нотариално заверено пълномощно.

(2) Срокът за подаване на искане за второ плащане се посочва от бенефициента в проектното предложение и трябва да бъде не по-рано от две години и 6 месеца и не по-късно от 4 години и 6 месеца от датата на подаване на проектното предложение.

(3) Когато в стопанството се отглеждат едногодишни култури, срокът по ал. 2 трябва да бъде след извършване на засяването/засаждането на културите и най-малко един месец преди очакваното прибиране на реколтата от тях. Когато в земеделското стопанство се отглеждат различни видове едногодишни култури и техните срокове за засаждане и прибиране на реколтата са различни, срокът за подаване на искането за второ плащане се определя в съответствие с най-късния от тези срокове.

(4) Бенефициентите подават искане за второ плащане не по-късно от посочения в проектното предложение и административния договор срок и не по-рано от един месец преди изтичането му.

(5) Искането за плащане и приложените към него документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени от бенефициента по всяко време с подаване на писмено искане до изпълнителния директор на РА на хартиен носител. Това обстоятелство се отбелязва в ИСУН от потребител на системата със съответните права. Оттеглянето поставя бенефициента в положението, в което се е намирал преди подаването на оттеглените документи или на част от тях.

(6) Когато бенефициентът е уведомен от РА за евентуални случаи на нередности в документите по ал. 5 и/или е уведомен за намерението на РА да извърши проверка/посещение на място и/или когато при проверката/посещението на място се установи нередност, не се разрешава оттегляне по отношение на документите, засегнати от нередността. В тези случаи РА писмено уведомява бенефициента за решението си по направеното искане за оттегляне.

(7) При оттегляне на искането за плащане, което не попада в хипотезата на ал. 6, бенефициентът има право да подаде ново искане за плащане в посочения в проектното предложение и залегнал в административния договор срок.

(8) Искането за плащане и приложените към него документи могат да бъдат поправяни и коригирани по всяко време след подаването им в случай на очевидни грешки, признати от РА въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие, че бенефициентът е действал добросъвестно.

(9) В случаите по ал. 5 РА може да признае очевидни грешки само ако те могат да бъдат непосредствено установени при техническа проверка на информацията, съдържаща се в съответните документи.

(10) Не се допуска коригиране или поправяне на искането за плащане и приложените към него документи извън случаите по ал. 7.

Чл. 35. (1) В срок до три месеца от подаване на искането за второ плащане по чл. 34, ал. 1 РА:

1. извършва проверки на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани с искането за плащане;

2. извършва проверка/посещение на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи и установяване спазването на критериите за допустимост, както и на ангажименти или други задължения на бенефициента по настоящата наредба, административния договор и/или ПРСР 2014 – 2020 г., като:

а) проверката се извършва в присъствието на бенефициента на помощта, с изключение на случаите по чл. 28, ал. 2, б. „а“;

б) при приключване на проверката на място служителят на РА изготвя протокол за резултатите от проверката и го представя за подпис на бенефициента на помощта или на упълномощен негов представител при наличие на обстоятелствата по чл. 28, ал. 2, буква „а“, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;

в) след приключване на проверката на място, ако е установено неспазване, на бенефициента или на упълномощен негов представител при наличие на обстоятелствата по чл. 28, ал. 2, буква „а“ се изпраща копие от протокола по буква "б";

г) в срок до 10 работни дни от получаването на протокола по буква "б" бенефициентът или упълномощен негов представител при наличие на обстоятелствата по чл. 28, ал. 2, буква „а“, може писмено да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директор на РА;

3. одобрява или мотивирано отказва изплащането на финансовата помощ след извършен анализ за установяване на съответствието между фактическото състояние и одобрения бизнес план;

4. изплаща одобрената финансова помощ в случай на одобрение.

(2) В случай на нередовност на документите или непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти РА уведомява с мотивирано писмо бенефициента, който в срок до 15 работни дни от уведомяването може да отстрани констатираните нередовности, непълноти или неясноти, чрез представяне на допълнителни и/или нови документи, включително документи извън посочените в приложение № 7, които са свързани с извършване на подпомаганата дейност.

Чл. 36 (1) Срокът по чл. 35 ал. 1 се удължава, когато:

1. е изпратено писмо за отстраняване на нередовности или по дадено искане за плащане е необходимо становище на други органи или институции със срока до получаване на отговор;

2. се провежда контролна проверка въз основа на Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014, както и когато искането за второ плащане е обект на допълнителни проверки от страна на специализирани структури в Министерството на земеделието, храните и горите и/или Държавен фонд "Земеделие" и/или външни институции - с един месец;

3. в резултат от дейностите по чл. 35 ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност - до установяване от РА на всички факти и обстоятелства, необходими за изясняване на случая, а при установени съмнения за наличие на престъпни обстоятелства - до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 и 3 РА уведомява бенефициента за причините, наложили удължаването на срока за обработката на искането за второ плащане.

(3) При извършване на посещение и/или проверка на място по чл. 35 ал. 1 бенефициентът трябва да присъства лично, с изключение на случаите по чл. 28, ал. 2, буква „а“.

Чл. 37. Плащанията се извършват след осъществяване на проверките и при спазване на разпоредбите на чл. 35 от Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол и условията за отказ или оттегляне на плащанията и административните санкции, приложими към директните плащания, подпомагането на развитието на селските райони и кръстосаното съответствие, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 640/2014“.

Чл. 38. (1) Бенефициентът няма право да получи второто плащане по чл. 10, т. 2 и дължи връщане на полученото по чл. 10, т. 1 първо плащане по административния договор заедно със законната лихва към него, изчислена за период, посочен в административния договор, когато:

1. не е подал искане за второ плащане, окомплектовано с всички изискуеми съгласно приложение № 7 документи в срока, посочен в административния договор или не е представил изисканите от РА документи и информация в срока по чл. 35, ал. 2;

2. бизнес планът не е изпълнен точно, включително и когато не е изпълнен в срока, посочен в административния договор;

3. не е изпълнил изискванията за професионални умения и компетентности в срок до 36 месеца от датата на сключване на административния договор и не по-късно от избраната крайна дата на периода за проверка на изпълнението на бизнес плана;

4. не е увеличил икономическия размер на стопанството спрямо първоначалния размер с най-малко левовата равностойност на 4000 евро, измерен в СПО;

5. не е завършил курс, включващ обучение по основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделския сектор, или не е участвал в информационна дейност относно тези проблеми с минимална продължителност на обучението 8 часа;

6. отглежда тютюн след края на текущата стопанска година спрямо датата на сключване на административния договор;

7. е създал изкуствени условия с оглед получаване на предимство за получаване на помощта в противоречие на целите на европейското и националното законодателство в областта на селското стопанство и с целите на подмярката;

8. проектът му е бил оценен съгласно критерия за подбор по чл. 13, ал. 1, т. 3 и не е представил на РА копие от договор за контрол по чл. 18 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз с контролиращо лице или копие от сертификат от контролиращото лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/биологични по смисъла на Регламент (ЕО) № 834/2007;

9. проектът му е оценен по някой от критериите за подбор, посочени в чл. 13, ал. 1, т. 1 - 4, и бенефициентът не е поддържал съответствие с всеки от критериите, по които проектът му е бил оценен;

10. не е платил трудовите възнаграждения, задължителните здравни и социални осигуровки на лицата, наети в стопанството му към месеца, предхождащ датата на подаване на искането за второ плащане (в случаите, когато проектът на бенефициента е оценен по критерия за подбор, посочен в чл. 13, ал. 1, т. 4);

11. не отговаря на изискването по чл. 5, ал. 3;

12. не е започнал изпълнението на бизнес плана, съгласно заложените в него предвиждания, в срок от девет месеца от подписване на административния договор;

13. не е спазил заложените в бизнес плана срокове, в които е предвидил да извърши засаждане/засяване на земеделските култури през всички години от изпълнението на бизнес плана, а в случаите на промяна в тези срокове - не е уведомил предварително РА за настъпилата промяна и/или не е изложил писмено мотивите, които са наложили промяната;

14. РА установи нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти във връзка с разпоредбите на чл. 35, ал. 1, т. 1 и 2, включително когато бенефициентът не отстрани непълнотите и пропуските в срока по чл. 35, ал. 2;

15. е представил декларация и/или документи с невярно съдържание, неистински и/или подправени такива, включително когато тази декларация и/или документ са представени при или по повод кандидатстването му за подпомагане по подмярката;

16. той или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверка/посещение на място, извършвана от РА;

17. при извършване на проверките по букви „iii“ и „v“ от раздел 2 „Контролни дейности“, т. А „Процедури по одобряване на заявленията“ от Приложение № I към Делегиран регламент (ЕС) № 907/2014 на Комисията от 11 март 2014 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета във

връзка с разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравняването на сметки, обезпеченията и използването на еврото (ОВ, L 255/18 от 28 август 2014 г.) във връзка с чл. 48, параграф 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 РА установи, че бенефициентът, подаденият от него проект или предложените за финансиране разходи не отговарят на изискванията за допустимост за подпомагане, посочени в настоящата наредба;

18. се установи наличие на някоя от хипотезите, уредени в чл. 35 от Регламент (ЕС) № 640/2014, а в случаите, посочени в параграфи 5 и 6 на същия член - бенефициентът се изключва и от възможността да получава подпомагане по същата мярка или същия вид операция през календарната година на констатацията и през следващата календарна година;

19. той или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверки от лицата и органите, посочени в чл. 43, или не оказва необходимото съдействие при извършването на тези проверки;

20. през периода на изпълнение на бизнес плана се установи, че стопанството на бенефициента има втори ръководител;

21. инвестициите в дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана, са придобити при някое от условията, посочени в чл. 20 и/или когато единичната стойност на придобития актив е по-ниска от 700 лева;

22. в периода от датата на подаване на проектното предложение до подаване на искане за второ плащане по административния договор бенефициентът е нарушил изискването по чл. 5, ал. 8, включително и по отношение на земеделската земя, която участва в изчислението на нарастването по чл. 15, ал. 1, т. 2;

23. РА установи несъответствие с някое от изискванията, посочени в чл. 5, ал. 2, т. 4, 5, 9 или 10 , ал. 8, ал. 11, т. 3, 4, 5, 6 или 7, чл. 6, ал. 1, 2, 3 или 4, чл. 7, чл. 13, ал. 3, 5, 7 или 8, чл. 16, ал. 2, чл. 17, 18, 19 или 40;

24. са налице условията на чл. 33, ал. 2.

(2) В случаите по ал. 1, т. 16 и 17 РА извършва проверка за съответствието с изискванията за допустимост за подпомагане преди предоставяне на помощта въз основа на представените към проектното предложение и изискани допълнително документи. При нередовност или липса на документи, както и при възникване на необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на посочените в проектното предложение и документите към него данни, РА писмено уведомява бенефициента за необходимостта от представяне на допълнителни данни и/или документи, включително такива, които не са посочени в приложение № 7. В тези

случаи бенефициентът е длъжен в срок до 10 работни дни от получаване на уведомяването да представи изисканите му данни и/или документи.

(3) В случаите по ал. 1 бенефициентът не може да подаде друго искане за плащане по същия административен договор.

(4) При неизпълнение на задължения в случай на непреодолима сила или извънредни обстоятелства бенефициентът не възстановява полученото първо плащане по административния договор, но няма право да получи второто плащане по чл. 10, т. 2.

(5) Бенефициентът или упълномощено от него лице е длъжен писмено да уведоми РА за възникването на непреодолима сила и извънредни обстоятелства и да приложи достатъчно доказателства за това в срок до 15 работни дни от датата, на която е в състояние да го направи.

(6) При възникване на непреодолима сила и извънредни обстоятелства след получаване на второто плащане по административния договор, водещи до трайна обективна невъзможност на бенефициента да изпълнява поетите договорни и/или нормативни задължения, бенефициентът не възстановява получената по административния договор финансова помощ.

(7) При изчисляване на увеличението на икономическия размер на стопанството по чл. 15, ал. 1, т. 2 не се включват животните и/или земята, които не са били включени при изчисляване на първоначалния икономически размер на стопанството и към датата на подаване на проектното предложение:

1. са били собственост на бенефициента и/или собственика на ЕТ, когато ползвател е ЕТ, и/или на едноличния собственик на капитала, когато бенефициент е ЕООД, с изключение на земята, предоставена под наем или аренда в периода, предхождащ 18 месеца, считано от датата на кандидатстване;

2. бенефициентът, собственикът на предприятието на бенефициента ЕТ или едноличният собственик на капитала на бенефициента ЕООД са имали сключени договори за наем и/или аренда независимо дали ползването на животните и/или земята е било предоставено на други лица.

(8) Когато към датата на подаване на искането за второ плащане бенефициента, собственикът на предприятието на бенефициента ЕТ или едноличният собственик на капитала на бенефициента ЕООД е бил в брак и съпругът му е бил съпруг и към датата на подаването на проектното предложение, при изчисляване на увеличението на икономическия размер на стопанството по чл. 15, ал. 1, т. 2 не се включват:

1. животните, чието ползване е отстъпено или чиято собственост е прехвърлена от съпруга/съпругата, включително когато страна по сделката е бил съпругът/съпругата

в качеството му/й на едноличен търговец или юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава или се е притежавал от съпруга, и/или

2. земята, която към датата на подаване на проектното предложение е била собственост или е ползвана на друго правно основание от съпруга, включително в качеството му на едноличен търговец, както и от юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава или се е притежавал от съпруга/съпругата.“.

§ 21. В чл. 39 думите „договора за предоставяне на финансова помощ“ се заменят с „административния договор с РА“.

§ 22. Член 40, 41, 42 и 43 се изменят така:

„Чл. 40. (1) Административният договор, включително одобреният с него проект може да бъде изменян и допълван при условията на чл. 39, ал. 1, 2 и 3 от ЗУСЕСИФ и изрично предвидените в самия административен договор и настоящата наредба основания.

(2) Бенефициентът може да подаде искане за промяна на административния договор през ИСУН чрез електронния си профил, като към искането се прилагат доказателства, необходими за преценка на неговата основателност.

(3) Не се допуска изменение и/или допълнение на административния договор, което:

1. води до несъответствие с целите, дейностите, изискванията и критериите за подбор, определени в тази наредба и административния договор;

2. увеличение на стойността на договорената финансова помощ.

(4) В случай на нередовност или липса на документи, както и при необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти в искането за изменение на административния договор, включително и с цел да се удостовери верността на заявените данни, РА изисква от бенефициента да представи допълнителни данни и/или документи. Бенефициентът има право да представи изисканите му данни и/или документи в срок до 10 работни дни от уведомяването.

(5) В срок до един месец от подаването на искането за промяна, а когато са изискани данни и/или документи по ал. 4 - в срок до 14 дни от изтичане на срока за представянето им, РА одобрява или отказва исканата промяна. Бенефициентът се уведомява за мотивите за отхвърляне на искането, а в случай на одобрение в срок до 10 календарни дни от получаването на уведомлението за одобрение на искането трябва да се яви в РА за сключване на допълнително споразумение към административния договор. Когато бенефициентът не се яви лично в посочения срок, правото на

бенефициента за подписване на допълнителното споразумение към административния договор, с който се удовлетворява искането на бенефициента за промяната му, се погасява.

(6) Когато бенефициентът е физическо лице, той има право да се регистрира като ЕТ по Търговския закон, който да стане правоприемник на стопанството му, като е длъжен в срок от пет работни дни от регистрацията на едноличния търговец в Търговския регистър писмено да уведоми за това РА.

(7) Извън случаите по ал. 6 за период от пет години от сключване на административния договора не се допускат промени в собствеността на капитала на бенефициента, когато същият е ЕООД, както и прехвърляне на стопанството на бенефициента физическо лице или ЕТ върху учредено от него ЕООД.

(8) Искане за промяна на административния договор, свързано с изменение на избраната крайна дата на периода за проверка на изпълнението на бизнес плана, е допустимо два пъти през целия период на изпълнение на административния договор.

(9) Промяната на посочените в бизнес плана срокове за засаждане/засяване на земеделските култури за всяка година, както и информацията за минималния брой на растенията на единица площ за овощни видове, лозя, многогодишни етеричномаслени култури (в т.ч. маслодайна роза, лавандула и мента), маточници и разсадници за трайни насаждения и декоративни култури, се извършва при спазване на изискванията по чл. 15, ал. 3 и 4 и чл. 16, ал. 2.

(10) За дата на получаване на уведомлението по ал. 4 се счита датата, отбелязана в ИСУН, на която кандидатът е влязъл в профила си, за да провери съдържанието на изпратеното чрез ИСУН уведомление. В случай че посоченото действие не бъде отразено в ИСУН в рамките на 5 дни от изпращането от РА, срокът започва да тече от деня, следващ изтичането на 5 дневния срок.

Чл. 41. (1) Бенефициентът е длъжен да съхранява всички документи, свързани с изпълнението на бизнес плана, и всички останали нормативно и договорно установени задължения за срок от пет години и шест месеца, считано от датата на сключване на административния договор.

(2) Кореспонденцията между кандидата/ бенефициента и РА се осъществява през ИСУН чрез електронния профил на бенефициента съгласно реда описан в чл. 25.

Чл. 42. В срок до изтичане на пет години от сключване на административния договора бенефициентът е длъжен да:

1. води всички финансови операции, свързани с извършваната от него земеделска дейност, отделно в счетоводната си система или като използва счетоводни сметки с подходящи номера, съгласно изискванията на Закона за счетоводството;

2. регистрира ежегодно земеделската земя, която е участвала при изчисляване на икономическия размер на стопанството му, измерен в СПО, за който е получил второто плащане по административния договор (с изключение на оранжерии, гъбарници и разсадници), в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) по реда на Наредба № 105 от 22.08.2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол;

3. уведомява РА при промяна на декларираните пред РА данни за осъществяване на кореспонденция с него (адрес, телефонен номер и електронна поща), както и за всички обстоятелства от значение за изпълнение на нормативните и договорните му задължения;

4. не отчуждава и да не преотстъпва ползването на посочените в бизнес плана дълготрайни материални и нематериални активи, както и да ги използва съобразно предназначението им, посочено в бизнес плана;

5. не преустановява осъществяваната от него земеделска дейност поради други причини освен изменящите се сезонни условия за производство;

6. поддържа актуална регистрация като земеделски стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани и да се осигурява като земеделски стопанин (в случаите, когато бенефициентът е физическо лице или ЕТ);

7. съхранява документи (фактури, бележки, протоколи и др.), удостоверяващи реализацията на част или цялата произведена продукция и да отразява получените приходи в счетоводните си документи и подаваната от него годишна данъчна декларация;

8. поддържа съответствие с всеки от критериите за подбор по чл. 13, ал. 1, т. 1 - 3, по които проектът му е бил оценен, за целия период, посочен в чл. 13, ал. 7;

9. поддържа икономическия размер на стопанството си, измерен в СПО, за който е получил второто плащане по административния договор, за периода от подаване на искане за второ плащане до изтичане на пет години от датата на сключване на административния договор, като отглежда видовете култури и/или животни и спазва сроковете за засяване/засаждане на културите, посочени в проектното предложение и административния договор , като промяната във видовете култури и/или животни се

допуска при спазване на изискванията на чл. 18 и след изрично писмено съгласие от страна на РА въз основа на писмено уведомление от бенефициента; бенефициентът е длъжен да уведомява писмено РА и за промяната в заложените срокове за засяване/засаждане на земеделските култури при спазване на изискването по чл. 16, ал. 2;

10. стопанисва с правно основание за ползване, доказано с документите съгласно чл. 41 т. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители цялата налична в стопанството земя;

11. поддържа земеделската земя, включена при изчислението на икономическия размер на стопанството, измерен в СПО, за който е получил второто плащане по административния договор, в съответствие с чл. 33б от Закона за подпомагане на земеделските производители и с режимите на защитените територии, въведени със Закона за защитените територии, и/или режимите на защитените зони, въведени със Закона за биологичното разнообразие, за площите от стопанството, които попадат в тях;

12. запази съществуващия към датата на подаване на проектното предложение среден списъчен брой на персонала, както и броя на допълнително наетите във връзка с изпълнението на бизнес плана лица, които да бъдат наети единствено в земеделската дейност на бенефициента - когато проектът на бенефициента е бил оценен по критерия за подбор по чл. 13, ал. 1, т. 4;

13. отговаря на изискването по чл. 5, ал. 3;

14. плаща задължителните трудови възнаграждения, здравни и социални осигуровки на лицата, наети в стопанството му (в случаите, когато проектът на бенефициента е оценен по критерия за подбор, посочен в чл. 13, ал. 1, т. 4);

15. отговаря на всяко от изискванията по чл. 4, ал. 3, чл. 5, ал. 11, т. 5, 6 и 7, чл. 7, ал. 1, т. 1, чл. 16, ал. 2 и чл. 18;

16. не назначава втори ръководител на земеделското стопанство.

Чл. 43. (1) Бенефициентът е длъжен да предоставя на РА всяка поискана информация за осъществяването на подпомаганата дейност.

(2) Контрол за изпълнение условията по административния договор, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност, може да бъде извършван от представители на РА, МЗХГ, Сметната палата, Европейската комисия и Европейската сметна палата и Европейската служба за борба с измамите и Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“.

(3) На контрол по ал. 2 подлежат бенефициентите, както и техните контрагенти по подпомаганите дейности.

(4) Проверките по ал. 2 могат да се извършват не по-късно от шест месеца от изтичане на петгодишен срок от сключване на административния договор като бенефициентът е длъжен да присъства с изключение на случаите по чл. 28, ал. 2

(5) В случаите, когато МЗХГ или Европейската комисия извършва оценяване или наблюдение на ПРСР 2014-2020, бенефициентът поема задължението да осигури на упълномощените от тях лица всякакви документи и информация, които ще подпомогнат оценяването или наблюдението.

(6) Длъжностните лица по ал. 2 и 5 са длъжни да се легитимират пред бенефициента и да извършват проверки в съответствие с предоставените им правомощия.

(7) В случаите на извършван контрол за изпълнение на условията по административния договор, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност от служители на РА, бенефициентът осигурява достъп до стопанството и всички документи и информация, които ще подпомогнат проверката.“.

§ 23. Създава се чл. 43а:

„Чл. 43а. (1) Когато след изплащане на второто плащане бенефициентът не изпълнява задължение по тази наредба или по административния договор РА оттегля предоставеното подпомагане, като изисква възстановяване от бенефициента на цялата изплатена по административния договор финансова помощ.

(2) Разплащателната агенция дава възможност на бенефициента да представи в разумен срок, който не може да бъде по-кратък от две седмици, своите писмени възражения и при необходимост – доказателства, относно обстоятелствата по ал. 1.

(3) За установяване дължимостта на подлежащата на възстановяване сума по ал. 2 изпълнителният директор на РА издава акт за установяване на публично вземане по чл. 166, ал. 2 от ДОПК, като в неговите мотиви се обсъждат представените от бенефициента доказателства и направените от него възражения. Актът подлежи на оспорване пред съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Когато установеното неспазване по ал. 1 попада в хипотеза, посочена в Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, изпълнителният директор на РА налага финансова корекция по проекта на бенефициента по реда на Раздел III от глава пета на ЗУСЕСИФ, като при определяне на окончателния размер на финансовата корекции се съобразяват критериите, посочени в чл. 35, параграф 3 на Делегиран регламент № 640/2014.

(5) Освен оттегляне на подпомагането по ал. 2 РА налага административни санкции на бенефициента, произтичащи от установеното неспазване, в случаите, посочени в чл. 35 от Регламент 640/2014.

(6) Административни санкции по ал. 5 не се налагат в случаите, посочени в чл. 64, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) 485/2008 на Съвета (ОВ L 344, 20.12.2013 г.).“.

§ 24. Член 44 и 45 се изменят така:

„Чл. 44. (1) В случаите на неизпълнение на задълженията по чл. 41, ал. 1 и чл. 42, т. 1, 3, предложение второ, и/или 12, както по чл. 47, РА писмено уведомява бенефициента за констатираното неизпълнение, като указва едномесечен срок за неговото отстраняване.

(2) Бенефициентът е длъжен да отстрани неизпълнението в едномесечен срок от получаване на предупреждението по ал. 1, като в тези случаи не се санкционира.

(3) Когато не отстрани нередовностите в срока по ал. 2, бенефициентът дължи връщане на цялата получена по административния договор финансова помощ заедно със законната лихва към нея, считано от датата на неизпълнението, а в случай че същата не може да бъде установена - от датата на неговото констатиране.

Чл. 45. Разплащателната агенция има право да изиска от бенефициента връщане на всички получени по административния договора суми заедно със законната лихва върху тях, дължима за период, посочен в административния договора, когато:

1. установи създаване на изкуствени условия с оглед получаване на предимство за предоставяне на финансовата помощ в противоречие с европейското и националното законодателство в областта на селското стопанство;

2. установи, че бенефициентът е представил декларация и/или документ с невярно съдържание, неистински и/или подправени такива, включително когато тази декларация и/или документ са представени при или по повод кандидатстването му за подпомагане по подмярката и/или при подаване на искане за второ плащане;

3. установи, че бенефициентът и/или някое от останалите задължени лица не са отговаряли на изискванията по чл. 6, ал. 1 и/или 2 към датата на подаване на проектното предложение, към датата на сключване на административния договор и/или към датата на подаване на искането за второ плащане по административния договор;

4. бенефициентът или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверки от лицата и органите, посочени в чл. 43, или не оказва необходимото съдействие при извършването на тези проверки;

5. бенефициентът е получил или е одобрен за получаване на друга публична финансова помощ за инвестициите в дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана;

6. бенефициентът не изпълнява което и да е свое задължение, посочено в настоящата наредба и/или уговорено в административния договор за срок до изтичане на пет години от сключване на административния договор.“.

§ 25. Създава се чл. 45а:

„Чл. 45а. (1) Бенефициентът не отговаря за неизпълнение на свое нормативно или договорно задължение, когато то се дължи на непреодолима сила и извънредни обстоятелства.

(2) Бенефициентът или упълномощено от него лице уведомява писмено РА за възникването на обстоятелствата по ал. 1 и да приложи достатъчно доказателства за това в срок до 15 работни дни от датата, на която бенефициентът или упълномощеното лице има възможност да го направи.“.

§ 26. Член 46 и 47 се изменят така:

„Чл. 46. (1) С цел осигуряване на публичност и прозрачност най-малко веднъж на 6 месеца РА публикува на електронната си страница следната информация за всеки одобрен проект:

1. лично и фамилно име на бенефициентите - физически лица и еднолични търговци;

2. наименование на бенефициента - юридически лица;

3. вид на подпомаганите дейности;

4. общ размер на одобрената финансова помощ по проекта.

(2) С цел осигуряване на публичност и прозрачност до 30 април всяка година РА публикува на електронната си страница следната информация за предходната финансова година за бенефициентите на помощта, на които е извършено плащане по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“:

1. лично и фамилно име на бенефициентите - физически лица и еднолични търговци;

2. наименование на бенефициентите - юридически лица;

3. общината, в която бенефициентът на помощта живее или е регистриран, и пощенския код, когато е наличен, или част от него за обозначаване на общината;

4. общата сума на публично финансиране, получена от бенефициента на помощта за съответната финансова година, която включва както съфинансиране от ЕС, така и национално съфинансиране;

5. вид на подпомаганите дейности;

6. информация за сбора от сумите, изплатени за предходната година от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и ЕЗФРСР за всеки бенефициент на финансова помощ.

(3) Данните на бенефициентът на помощта се публикуват в съответствие с Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) 485/2008 на Съвета (ОВ L 344, 20.12.2013 г.) (Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.) и могат да бъдат обработени от органите за финансов контрол и от следствените органи на ЕС и на държавите членки с цел защита на финансовите интереси на ЕС.

Чл. 47. (1) Бенефициентът се задължава в срок 15 дни след получаване на първото плащане по административния договор до изтичане на срока от пет години от сключване на административния договор да постави и поддържа на видно за обществеността място плакат/табела с размер не по-малък от формат А3, съдържащ информация за дейността, подпомагана от ЕЗФРСР.

(2) Бенефициентът се задължава да публикува на професионалната си електронна страница, ако има такава, кратко описание на подпомаганата дейност. Описанието трябва да включва целите и резултатите от дейността, като подчертава финансовото подпомагане от ЕС.

(3) Електронната страница и плакатът/табелата по ал. 1 и 2 съдържат описание на проекта/дейността, която се подпомага, емблемата на ЕС с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, както и думите: „Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: „Европа инвестира в селските райони“.

(4) Информацията по ал. 3 заема не по-малко от 25 на сто от плаката, табелата, билборда или електронната страница.

(5) Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно приложение № III към чл. 13 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 на Комисията от 17 юли 2014 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на

Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 227/18, 31 юли 2014 г.).“.

§ 27. В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 1 и 2 се изменят така:

„1. „Административен договор“ е изрично волеизявление на изпълнителният директор на РА за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ със средства по ПРСР 2014 – 2020 г., по силата на което и със съгласието на бенефициента се създават за бенефициента права и задължения по изпълнението на одобрения проект. Административния договор се оформя в писмено споразумение между изпълнителния директор на РА и бенефициента, заместващо издаването на административен акт.

2. „Втори ръководител на земеделско стопанство“ е лице, различно от кандидата/ бенефициента, собственика на предприятието на кандидата/ бенефициента ЕТ или собственика на капитала на кандидата/ бенефициента ЕООД, което организира търговската и земеделската дейност на стопанството, разпорежда се с активите и/или извършва финансови операции от и за сметка на земеделското стопанство, включително е назначено като управител и/или прокурист на кандидата/ бенефициента ЕООД или ЕТ или действа в качеството си на пълномощник на кандидата/ бенефициента, на собственика на предприятието на кандидата/ бенефициента ЕТ или собственика на капитала на кандидата/ бенефициента ЕООД.“.

2. В т. 5 думите „Заповед № РД 09-74/20.01.2014 г.“ се заменят със „Заповед № Заповед № РД09-1984/12.12.2016 г. “

3. Точка 17 се изменя така:

„17. „Период за проверка изпълнението на бизнес плана“ е периодът от стартиране изпълнението на бизнес плана до датата на подаване на искането за второ плащане, посочена в проектното предложение и административния договор.“.

4. В т. 19 думата „Ползвател“ се заменя с „Бенефициент“.

5. В т. 22 думите „заявление за подпомагане“ се заменят с „формуляр за кандидатстване“.

6. Създава се т. 22а.:

„22а. „Проекти за дейности, които се изпълняват в сектор „Животновъдство“ и/или в сектор „Плодове и зеленчуци“ са проекти, при които СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване или планираното увеличение

на СПО се формира от отглежданите животни и/или култури съгласно приложение № 2а.“.

7. В т. 23 думите „чл. 18, т. 1, 2, 5 и 6“ се заменят с „чл. 18, т. 1, 5 и 6“.

8. Точка 25 се изменя така:

„25. „Ръководител на земеделско стопанство“ е кандидатът/бенефициентът физическо лице, собственикът на предприятието на кандидата/бенефициента ЕТ или собственикът на капитала на кандидата/бенефициента ЕООД.“.

9. Точка 27 се изменя така:

„27. „Срок за изпълнение на бизнес плана“ е крайната дата, посочена в проектното предложение и административния договор до която трябва да бъде изпълнен одобреният бизнес план и подадено окомплектовано с всички изискуеми съгласно приложение № 7 документи искане за второ плащане.“.

10. В т. 31 думата „заявка“ се заменя с „искането“.

11. В т. 34 думите „заявлението за подпомагане и приемане на заявлението“ се заменят с „проектното предложение и приемане на проектното предложение“.

§ 28. В Приложение №1 към чл. 5, ал. 14, в т. 1 се правят следните изменения:

1. В б. „б“ думите „заявлението за подпомагане/заявката за плащане“ се заменят с „проектното предложение/ искането за плащане“;
2. В б. „в“ :

   а) думите „заявлението за подпомагане/заявката за плащане“ се заменят с „проектното предложение/ искането за плащане“;

   б) думите „заявлението за подпомагане/заявката за плащане“ се заменят с „проектното предложение/ искането за плащане“;

§ 29. Приложение № 2 към чл. 6, ал. 3, т. 1 се изменя така:

Декларация

по чл. 6, ал. 3, т. 1

Долуподписаният/-ата ……..
(собствено, бащино и фамилно име)
ЕГН ……., притежаващ/а лична карта № ……, издадена на …… от ……..
с постоянен адрес: ……...
тел.: ……..…., факс: ……,
в качеството си на ……
(представител, само в случаите на ЕТ и ЕООД)

на …….
(наименование на кандидата-едноличен търговец и ЕООД)

с ЕИК/ БУЛСТАТ ……., със седалище……
с адрес на управление ……,
тел.: ……..….., факс: ……,
в качеството си на кандидат по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

I. Представляваното, управляваното, контролираното от мен .....:

1. няма неизпълненено разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ;

2. няма изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд „Земеделие“ РА, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията;

3. няма задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община за данъци и/или задължителни вноски за социалното осигуряване, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията. Видът и размерът на задълженията следва да са установени с влязъл в сила акт на компетентен орган;

4. не е обявено в несъстоятелност или в производство по несъстоятелност, или в процедура по ликвидация, или е сключило извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или е преустановило дейността си.

5. чрез измама или по небрежност не е предоставяло невярна информация пред Разплащателната агенция (РА), необходима за удостоверяване на липсата на основания за отказ за финансиране, критериите за подбор или изпълнението на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;

6. не е правило опит, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението:

а) да повлияе на лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от РА и/или Управляващия орган на ПРСР 2014 – 2020 г. (УО), свързано с одобрението за получаване или плащане на финансовата помощ;

б) да получи информация от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от РА и/или УО, която може да им даде неоснователно предимство, свързано с одобрението за получаване или плащане на финансовата помощ;

7. не е установено, че по негова вина не са изпълнени задължения по договор за предоставяне на финансова помощ, сключен с ДФ „Земеделие”, което е довело до

пълен отказ от изплащане на финансовата помощ по подадено искане за плащане или до претенция на ДФ „Земеделие” за възстановяване на изплатена финансова помощ по договора, когато неизпълнението засяга повече от 50 на сто от стойността на изплатената по договора финансова помощ, включително когато неизпълнението е констатирано при проверки, одити или разследвания, проведени от разпоредители с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата или други компетентни органи;

II. Като физическото лице, или представляващият кандидата/бенефициента едноличен търговец, търговско дружество и член на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, както и като лице с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/бенефициента:

а) не съм лице, което е било на трудово или служебно правоотношение в РА или УО - до една година от прекратяване на правоотношението;

б) не съм осъден с влязла в сила присъда / съм реабилитиран за престъпление по чл. 108а, чл. 159а - 159г, чл. 172, чл. 192а, престъпление против собствеността по чл. 194- 217, престъпление против стопанството по чл. 219 – 252, престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпиране на пари, по чл. 253 – 260, подкуп по чл. 301 – 307, участие в организирана престъпна група по чл. 321 и чл. 321а, престъпления против народното здраве и против околната среда по чл. 352 - 353е от Наказателния кодекс.

в) не съм свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с лице, заемащо публична длъжност в УО на ПРСР 2014 - 2020 г. или в РА, което е участвало при одобряването на проектно предложение или при обработката на искане за плащане по сключения административен договор за предоставяне на финансова помощ;

г) не попадам в случаите по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси

III. В случай, че настъпят промени в декларираните обстоятелства, в рамките на 10 работни дни, РА ще бъде уведомена за настъпилите промени чрез подадена актуална декларация.

Представям следните доказателства съгласно чл. 6, ал. 7:

……

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 и чл. 248а, ал. 2 от Наказателния кодекс за предоставени от мен неверни данни и документи.

..... 20..... г. Подпис на декларатора: .....

§29. Създава се Приложение № 2а към 13, ал. 3:

„Приложение № 2а към чл. 13, ал. 3

Списък с култури в сектор „Плодове и зеленчуци“ и списък с животни в сектор „Животновъдство“

I. Списък с култури в сектор „Плодове и зеленчуци“

	КУЛТУРИ	**ОПИСАНИЕ**
	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КУЛТУРИ	
1	картофи, батати	Клубенови зеленчукови култури
	Плодови зеленчукови	
2	домати	Плодови зеленчукови култури
3	пипер	Плодови зеленчукови култури
4	сладък пипер	Плодови зеленчукови култури
5	люто пипер	Плодови зеленчукови култури
6	патладжан	Плодови зеленчукови култури
7	краставици	Плодови зеленчукови култури
8	корнишони	Плодови зеленчукови култури
9	тиквички	Плодови зеленчукови култури
10	дини	Плодови зеленчукови култури
11	пъпеши	Плодови зеленчукови култури
12	бамя	Плодови зеленчукови култури
13	градински фасул (зелен)	Бобови зеленчукови култури
14	градинска бакла (зелена)	Бобови зеленчукови култури

15	градински грах (зелен)	Бобови зеленчукови култури
	Листностъблени зеленчукови	
16	главесто зеле	Листностъблени зеленчукови култури
17	карфиол	Листностъблени зеленчукови култури
18	салата	Листностъблени зеленчукови култури
19	марули	Листностъблени зеленчукови култури
20	спанак	Листностъблени зеленчукови култури
21	магданоз	Листностъблени зеленчукови култури
22	копър	Листностъблени зеленчукови култури
23	листно цвекло	Листностъблени зеленчукови култури
24	киселец	Листностъблени зеленчукови култури
25	лапад	Листностъблени зеленчукови култури
26	алабаш	Листностъблени зеленчукови култури
	Кореноплодни зеленчукови	
27	моркови	Кореноплодни зеленчукови култури
28	магданоз – коренов	Кореноплодни зеленчукови култури
29	целина	Кореноплодни зеленчукови култури
30	салатно цвекло	Кореноплодни зеленчукови култури
31	репички	Кореноплодни зеленчукови култури
32	ряпа	Кореноплодни зеленчукови култури
33	пащърнак	Кореноплодни зеленчукови култури
	Лукови зеленчукови	
34	лук (зрял и зелен)	Лукови зеленчукови култури
35	чесън (зрял и зелен)	Лукови зеленчукови култури
36	праз	Лукови зеленчукови култури
37	арпаджик	Лукови зеленчукови култури
	Многогодишни зеленчукови	
38	хрян	Многогодишни зеленчукови култури
	Зеленчуци за зърно - варива	
39	леща за зърно	Бобови зърнени култури - варива
40	градинска бакла (зърно)	Бобови зърнени култури - варива

41	градински фасул (зърно)	Бобови зърнени култури - варива
	Лозя	
42	Десертни лозя	Трайни насаждения
	ОВОЩНИ КУЛТУРИ	
	Семкови овощни видове	
43	ябълки	Семкови овощни видове
44	круши	Семкови овощни видове
45	дюли	Семкови овощни видове
46	мушмули	Семкови овощни видове
	Костилкови овощни видове	
47	сливи/джанки	Костилкови овощни видове
48	праскови/нектарини	Костилкови овощни видове
49	кайсии/зарзали	Костилкови овощни видове
50	череши	Костилкови овощни видове
51	вишни	Костилкови овощни видове
52	едроплоден дрян	Костилкови овощни видове
	Ягодоплодни видове	
53	ягоди	Ягодоплодни видове
54	малини	Ягодоплодни видове
55	къпини	Ягодоплодни видове
56	френско грозде (бяло и червено)	Ягодоплодни видове
57	арония	Ягодоплодни видове
58	касис	Ягодоплодни видове
59	бодливо грозде	Ягодоплодни видове
60	боровинки	Ягодоплодни видове
61	смокини	Ягодоплодни видове

II. Списък с животни в сектор „Животновъдство“

Говеда и биволи
1. Телета и малачета до 1 г.
2. Телета и малачета над 1 г. и под 2 г. за угояване

3. Телета и малачета над 1 г. за разплод и бременни юници и бременни малакини
4. Млечни крави и биволици
5. Месодайни крави
Овце
6. Овце – млечни, и овце – месодайни
7. Други овце
Кози
8. Кози – майки
9. Други кози
Свине
10. Свине – майки
11. Прасенца под 45 дни
12. Други свине
Птици
13. Кокошки – носачки
14. Бройлери
15. Пуйки
16. Гъски
17. Патици
18. Щрауси
Други
19. Пчелни семейства

§ 30. В приложение № 4 към чл. 14, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В таблицата към т. „Обща информация“ се създава нов ред:

„

Нарастване на икономическия размер на стопанството към избраната крайна дата за проверка изпълнението на бизнес плана спрямо първоначалния икономически размер на стопанството *(измерен в СПО и формиран като разлика между икономическия размер на стопанството към крайната дата на периода за*	

проверка на бизнес плана и първоначалния икономически размер на стопанството). **Заложеният размер на нарастването следва да е равен или по-голям от левовата равностойност на 4 000 евро СПО.**	

„

2. В раздел I „Въведение“

а) в т. 2 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение

б) в т. 3.2 в наименованието на таблица Таблица 1Б, в текста в скоби думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение“

в) в т. 3.3 думите „заявлението за подпомагане“ се заменят с „проектното предложение

3. В раздел II. „Описание на концепцията за развитие на стопанството“, в таблица №7 „Специфични цели и резултати“:

а) в ред 7 думите „договора за предоставяне на финансова помощ“ се заменят с „административния договор“

б) ред 9 се изменя така:

„

9.1	Преминаване към биологично производство на част от стопанството	
9.2	Преминаване към биологично производство на цялото стопанство	

„

4. В раздел III. „Програма за развитие на стопанството“,

а) в т. 1 „Дейности и инвестиции, Таблица 8 се изменя така:

„Таблица 8. Описание на планираните инвестиции и дейности**,** които ще бъдат извършени в рамките на периода за проверка изпълнението на бизнес плана

Инвестиция/дейност					*Реализация на проект по подмярка 4.1, 4.2*	*Стандарт/ законодателство на ЕС и национално законодателство (попълва се при отбелязана цел 10 от колона А на табл.7)*	*Индикативна година на започване на инвестицията/дейността, но не по-късно от избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана*
Вид	*К-во*	*Мярка*	*Цел към постигането на която е насочена инвестицията/дейността (посочва се номера от колона А на табл.7)*	*Начин на извършване (закупуване, наем, развъдна дейност и др.)*			
А	***Б***	***В***	***Г***	***Д***	***Е***	***Ж***	***З***
Инвестиции/дейности, изпълнението на които <u>ще започне до девет месеца, считано от датата на сключване на административния договор</u>							

Забележка. *Посочват се планираните инвестиции/дейности в стопанството в периода на изпълнение на бизнес плана. Независимо от заложените индикативни години за изпълнение на планираните инвестиции/дейности,* ***изпълнението на поне една от тях <u>трябва да започне до девет месеца, считано от датата на сключване на административния договор</u>****. Данните се попълват за съответните години, съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана. Задължително трябва да включва поне една инвестиция в дълготрайни материали и/или нематериални активи с единична стойност на актива не по-малко от 700 лева.*

Б) в т. 1А думите „договора за предоставяне на финансова помощ“ се заменят с „административния договор“

§ 31. Приложение №5 към чл. 24, ал. 1 става Приложение №5 към чл. 24, ал. 2, т. 1 и се изменя така :

„Формуляр за кандидатстване

1. Основни данни

Оперативна програма			
Приоритетни оси			
Наименование на процедура			
Код на процедура			
Наименование на проектно предложение			
Наименование на проектно предложение на английски език			
Срок на изпълнение, месеци			
Местонахождение (Място на изпълнение на проекта)		Държава/Защитена зона/NUTS ниво 1/ NUTS ниво 2/ Област/Община/Населено място	
		Избор от номенклатура	
ДДС е допустим разход по проекта		**Да/Не/Друго**	
Вид на проекта		• Проектът е голям проект съгласно чл. 100 от Регламент (ЕС) № 1303/ 2013 г. (неприложимо) • Инфраструктурен проект на стойност над 5 000 000 лв. (неприложимо) • Друго	
Проектът е съвместен план за действие	**Да/Не** (Избира се „Не“)	Проектът използва финансови инструменти	**Да/Не**
Проектът включва подкрепа от Инициатива за младежка заетост	**Да/Не**	Проектът подлежи на режим на държавна помощ	**Да/Не** (Избира се „Не“)
Проектът подлежи на режим на минимални помощи	**Да/Не** (Избира се „Не“)	Проектът включва публично-частно партньорство	**Да/Не** (Избира се „Не“)
Кратко описание на проектното предложение (до 2 000 символа)			
Кратко описание на проектното предложение на английски език (до 2 000 символа)			
Цел/и на проектното предложение			

2. Данни за кандидата

Булстат/ЕИК	• Булстат • ЕИК • Булстат за свободни професии (ЕГН) • Чуждестранни фирми
Номер	
Пълно наименование	
Пълно наименование на английски език	
Тип на организацията	Избор от номенклатура
Вид организация	Избор от номенклатура в зависимост от избрания тип организация
	Публично-правна/Частно-правна
Категория/статус на предприятието	голямо /малко/микро/неприложимо/средно
Код на организацията по КИД 2008	Избор от номенклатура
Код на проекта по КИД 2008	Избор от номенклатура
Седалище	
Държава	Избор от номенклатура
Населено място	Избор от номенклатура
Адрес на управление	
Пощенски код	
Улица (ж.к., кв., №, бл., вх., ет., ап.)	
Адрес за кореспонденция	
Държава	Избор от номенклатура
Населено място	Избор от номенклатура
Пощенски код	
Улица (ж.к., кв., №, бл., вх., ет., ап.)	
E-mail	
Телефонен номер 1	
Телефонен номер 2	
Номер на факс	
Имена на лицето, представляващо организацията	

Лице за контакти	
Тел. на лицето за контакти	
E-mail на лицето за контакти	
Допълнително описание	

3. Данни за партньори

Булстат/ЕИК	• Булстат • ЕИК • Булстат за свободни професии (ЕГН) • Чуждестранни фирми
Номер	
Пълно наименование	
Пълно наименование на английски език	
Тип на организацията	Избор от номенклатура
Вид организация	Избор от номенклатура в зависимост от избрания тип организация
	Публично-правна/Частно-правна
Категория/статус на предприятието	голямо /малко/микро/неприложимо/средно
Код на организацията по КИД 2008	Избор от номенклатура
Код на проекта по КИД 2008	Избор от номенклатура
Финансово участие	
Седалище	
Държава	Избор от номенклатура
Населено място	Избор от номенклатура
Адрес на управление	
Пощенски код	
Улица (ж.к., кв., №, бл., вх., ет., ап.)	
Адрес за кореспонденция	
Държава	Избор от номенклатура
Населено място	Избор от номенклатура
Пощенски код	
Улица (ж.к., кв., №, бл., вх., ет., ап.)	

E-mail	
Телефонен номер 1	
Телефонен номер 2	
Номер на факс	
Имена на лицето, представляващо организацията	
Лице за контакти	
Тел. на лицето за контакти	
E-mail на лицето за контакти	

4. Финансова информация – кодове по измерения

Измерение	Стойност
1. Област на интервенция	Избор от номенклатура
2. Форма на финансиране	Избор от номенклатура
3. Вид на територията	Избор от номенклатура
4. Механизми за териториално изпълнение	Избор от номенклатура
5. Тематична цел (ЕФРР и Кохезионен фонд)	Избор от номенклатура
6. Вторична тема на ЕСФ	Избор от номенклатура
7. Икономическа дейност	Избор от номенклатура

5. Бюджет (в лева)

	Описание на конкретния разход	Местонахождение (Място на изпълнение на проекта)	1. Област на интервенция	2. Форма на финансиране	3. Вид на територията	4. Механизми за териториално изпълнение	5. Тематична цел (ЕФРР и Кохезионен фонд)	6. Вторична тема на ЕСФ	7. Икономическа дейност	БФП	СФ	Стойност/ Сума
1.1.												
1.2.												

6. Финансова информация – източници на финансиране (в лева)

Наименование	Стойност
Искано финансиране (Безвъзмездна финансова помощ) - в т.ч. кръстосано финансиране	
Съфинансиране от бенефициента/партньорите (средства от бюджетни предприятия)	
вкл. финансиране от: - ЕИБ - ЕБВР - СБ - Други МФИ - Други	

Наименование	Стойност
Съфинансиране от бенефициента/партньорите (средства, които не са от бюджетни предприятия)	
вкл. финансиране от: - ЕИБ - ЕБВР - СБ - Други МФИ - Други	
Общо съфинансиране	
Общо допустими разходи Общо допустими разходи (публично финансиране)	
Съотношение Безвъзмездна финансова помощ към Общо допустими разходи	
Очаквани приходи от проекта	
Недопустими разходи, необходими за изпълнението на проекта (когато е приложимо)	
вкл. финансиране от: - ЕИБ - ЕБВР - СБ - Други МФИ - Други	
Обща стойност на проектното предложение	

7. План за изпълнение / Дейности по проекта

Организация отговорна за изпълнението на дейността	
Дейност	

Описание	
Начин на изпълнение	
Резултат	
Месец за стартиране на дейността	
Продължителност на дейността	
Стойност	

8. Индикатори

Наименование	Избор от номенклатура
Вид индикатор	
Тенденция	
Тип	
Мярка	
Базова стойност	
Целева стойност	
Източник на информация	

9. Екип

Име по документ за самоличност	
Позиция по проекта	
Квалификация и отговорности	
Телефонен номер	
E-mail	
Номер на факс	

10. План за външно възлагане

Предмет на предвидената процедура	
Обект на поръчката	Избор от номенклатура
Приложим нормативен акт	Избор от номенклатура
Тип на процедурата	Избор от номенклатура
Стойност	
Планирана дата на обявяване	
Описание	

11. Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение

Заглавие на поле 1

КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР					
№	**Критерии**	**Минимално изискване**	**Максимален брой точки за посочения приоритет**	**Точки**	**Обосновка на заявения брой точки**
1.1.	**Кандидатът има завършено средно и/или висше образование в областта на селското стопанство, ветеринарната медицина или икономическо образование със земеделска насоченост**	Завършено средно или висше образование в областта на селското стопанство, ветеринарната медицина и/или завършено икономическо образование със земеделска насоченост в съответствие с определението в §1, т. 5 от Допълнителната разпоредба	**10**		
2.1.	**Проекти с дейности насочени в сектор „Животновъдство" и сектор „Плодове и зеленчуци" – са проекти, при които СПО на земеделското стопанство на**	В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва животни и/или култури от сектор „Плодове и зеленчуци" и планираното увеличение на СПО на	**Максимален брой точки за СПО към момента на кандидатстване – <u>20 т.</u>;**		
			Брой точки за планирано увеличение на СПО – <u>6 т.</u>;		

	кандидата към момента на кандидатстване се формира от отглежданите животни и/или култури от сектор „Плодове и зеленчуци“, и/или увеличението на икономическия размер измерен в СПО към периода на проверка изпълнението на бизнес плана се формират от планираните за отглеждане животни и/или култури от сектор „Плодове и зеленчуци	стопанството е изцяло с отглеждане на животни и/или култури от сектор „Плодове и зеленчуци“, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване животни и/или култури от сектор „Плодове и зеленчуци“ се умножава по коефициент 0,00125. Към получения резултат се добавят 6 точки. Пример: = СПО приоритетен *0,00125+6	**Общ максимален брой точки – <u>26 т.</u>**	0,00	
		В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва животни и/или култури от сектор „Плодове и зеленчуци“, а планираното увеличение на СПО на стопанството не е изцяло с отглеждане на животни и/или култури от сектор „Плодове и	**Максимален брой точки за СПО към момента на кандидатстване – <u>20 т.</u>;**		
			Максимален брой точки за планираното увеличение на СПО – <u>3 т.</u>;		
			Общ максимален брой точки –	0,00	

		зеленчуци“, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване животни и/или култури от сектор „Плодове и зеленчуци“ се умножава по коефициент 0,00125. Към получения резултат се добавя сумата получена от планираното увеличение на СПО на стопанството формирана от културите и/или животните от съответния приоритетен сектор /“Животновъдство“ или „Плодове и зеленчуци“/ умножена по коефициент 0,0015 /Планиран СПО приоритетен*0,0015≤3/. Пример: = (СПО приоритетен*0,00125)+ (Планиран СПО приоритетен *0,0015)	**23т.**		

		В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване не включва животни и/или култури от сектор „Плодове и зеленчуци“, а планираното увеличение на СПО на стопанството е изцяло с отглеждане на животни и/или култури от сектор „Плодове и зеленчуци“.	**Общ брой точки – 6 т.**		
3.1.	**Проекти, подадени от кандидати, чиито стопанства са в процес на преход към биологично производство или са преминали към биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и**	В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва култури и/или животни отглеждани по биологичен начин или в преход към такъв и планираното увеличение на СПО на стопанството е изцяло с отглеждане на култури и/или животни по този начин, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване	**Максимален брой точки за СПО към момента на кандидатстване – <u>20 т.</u>;**		
			Брой точки за планирано увеличение на СПО – <u>6 т.</u>;		
			Общ максимален брой точки – <u>26 т.</u>	0,00	

	етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91	култури и/или животни по този начин се умножава по коефициент 0,00125. Към получения резултат се добавят 6 точки. Пример: = СПО био*0,00125+6			
		В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва култури и/или животни отглеждани по биологичен начин или в преход към такъв, а планираното увеличение на СПО на стопанството не е изцяло с отглеждане на култури и/или животни по този начин, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване култури и/или животни по този начин се умножава по коефициент 0,00125. Към получения резултат се добавя	**Максимален брой точки за СПО към момента на кандидатстване – <u>20 т.</u>;**		
			Максимален брой точки за планираното увеличение на СПО – <u>3 т.</u>;		
			Общ максимален брой точки – <u>23т.</u>	0,00	

		сумата получена от планираното увеличение на СПО на стопанството, формирана от културите и/или животните, отглеждани по биологичен начин или в преход към такъв умножена по коефициент 0,0015 /Планиран СПО*0,0015≤3/. Пример: = (СПО био*0,00125)+ (Планиран СПО био*0,0015)			
		В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване не включва култури и/или животни отглеждани по биологичен начин или в преход към такъв тип производство, а планираното увеличение на СПО на стопанството е изцяло с култури и/или животни отглеждани по този начин.	**Общ брой точки – 6 т.**		

4.1	Проекти, които водят до създаване на нови работни места и заетост в рамките на земеделското стопанство.	*	**12**	**Създаване на 1 работно място – 10 точки ☐ ДА**	
				Създаване на 2 работни места – 11 точки ☐ ДА	
				Създаване на над 2 работни места – 12 точки ☐ ДА	
Общ брой на заявените точки по критериите за оценка на проекта (Максимум 74 точки)					
**Таблицата се попълва задължително от кандидата в зависимост от критериите за подбор, на които смята, че отговаря, като в колона „Точки“ посочва точките, които счита,, че следва да получи по критерий. В колона „Обосновка на заявения брой точки“ се посочва мотиви и начин на изчисление на посочените от кандидата точки.*					

Форма за наблюдение и оценка

Форма за наблюдение и оценка на проектите по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.
(наименование на кандидата)

Информацията по-долу задължително се попълва от кандидата по подмярка 6.1	
1. Юридически статут на кандидата:	_____ Посочете точния статут на кандидата (физическо лице, ЕТ, ЕООД)
2. Възраст (Възраст и пол: за физическото лице или едноличен търговец или за управителя на фирмата, ако е юридическо лице)	
Години:	
3. Пол:	Жена: ☐ Мъж: ☐
4. Към датата на подаване на заявлението за подпомагане кандидатът физическо лице /собственикът на капитала на кандидата ЕООД/собственикът на предприятието на кандидата ЕТ е участвал като обучаем по подмярка 1.1 "Професионално обучение и придобиване на умения" от ПРСР	ДА ☐ НЕ ☐

4.1. Образование/квалификация на кандидата

Индикатор	**Моля, отбележете (x/v)**
Кандидатът физическо лице/ собственикът на предприятието на кандидата ЕТ/ собственикът на капитала на кандидата ЕООД/ отговаря на изискването за професионално образование в една от следните категории:	
Висше в областта на селското стопанство	☐
Висше ветеринарно	☐
Висше икономическо със земеделска насоченост	☐
Средно в областта на селското стопанство	☐
Средно ветеринарно	☐
Средно икономическо със земеделска насоченост	☐
Кандидатът физическо лице/собственикът на предприятието на кандидата ЕТ/собственикът на капитала на кандидата ЕООД **Образованието на кандидата физическо лице/собственика на предприятието на кандидата**	☐

ЕТ/собственикът на капитала на кандидата ЕООД :	
Висше образование	☐
Средно образование	☐
Основно образование	☐
Желаещ да бъде обучен по подмярка 1.1	☐
Към дата на подаване на заявлението за подпомагане кандидатът физическо лице /собственикът на капитала на кандидата ЕООД/собственикът на предприятието на кандидата ЕТ е участвал като обучаем по подмярка 1.1 "Професионално обучение и придобиване на умения" от ПРСР /Моля, отбележете с ✖ /✓/	
ДА	☐
НЕ	☐

5. Размер на стопанството

Индикатор	Размер – СПО (в евро)	Размер на използваните земеделски площи (ха)
При кандидатстване/одобрение на проекта	……СПО	……ха
При плащане на втория (финален) етап	……СПО	……ха

6. Географско разположение на имотите на стопанството:
(моля, отбележете ЕКАТТЕ на всяко населено място, в чието землище се намират имотите на стопанството):

6.1. Растениевъдство:

Имоти:	Площ в ха:	Населено място и ЕКАТТЕ
Имот 1		
Имот 2		
Имот 3		
Имот 4		
Имот 5		
Имот 6		

6.2. Животновъдство – местоположение на животновъдния обект/и

Имот, в който е разположен обектът	Населено място и ЕКАТТЕ

7. Земеделско производство в рамките на стопанството
(моля, отбележете културата/културите и/или видове животни, чиято продукция считате, че ще формира основната част от приходите от продажби на растителна и/или животинска продукция на стопанството към годината на завършване на проекта)

Растениевъдство:	
Вид култура:	Площ (ха)

Животновъдство:			
Вид домашно животно/птица	Индикации		
	За месо	За мляко	За яйца

8. Среден списъчен брой на наетите лица по трудово правоотношение в стопанството на кандидата				
	Мъже		Жени	
	<40	>40	<40	>40
Средносписъчен брой на персонала към предходната финансова година				
Планиран брой на допълнително наетия персонал за нуждите на проекта				
Според бизнес плана: Планиран средносписъчен брой на персонала, увеличен за реализация на проекта				

Предвидена инвестиция	

Дата	***Име и фамилия на кандидата***	***Подпис и печат***

12. Опис на приложени документи на хартиен носител

Вид	**Описание**

Избор от номенклатура	

13. Прикачени електронно подписани документи

Вид	Описание	Системно име	Подпис
Избор от номенклатура			

§ 32. Приложение № 6 към чл. 24, ал. 1 става Приложение № 6 към чл. 24, ал. 2, т.2 и се изменя така“:

„Приложение № 6 към чл. 24, ал. 2, т. 2

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони	
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ	
РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ	
Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.	
ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	
Подмярка 6.1. „Стартова помощ за млади земеделски стопани“	
I. Наименование на кандидата	**……..……..……**
ЕИК/ЕГН:	
II. Уникален идентификационен номер при регистрацията на земеделския стопанин по реда на § 4 от ЗПЗП	
III. Допълнителни данни	
Данни за банкова сметка:	
Име на обслужваща банка:	
IBAN:	

BIC:	
Адрес:	

IV. ДАННИ ЗА СЪПРУГА/СЪПРУГАТА НА КАНДИДАТА – ФИЗИЧЕСКО ЛИЦЕ, СОБСТВЕНИКА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО НА КАНДИДАТА ЕТ ИЛИ СОБСТВЕНИКА НА КАПИТАЛА НА КАНДИДАТА ЕООД	
Име на съпруг/съпруга, Презиме, Фамилия	
ЕГН:	

V. ОБЩИ ДАННИ ЗА ЗЕМЕДЕЛСКОТО СТОПАНСТВО

Местонахождение на стопанството
(посочват се всички населени места, общини, съответно области,
на чиято територия се намира стопанството на кандидата)

Населено място:	**гр./с**		**Община:**		**Област:**	
Населено място:	**гр./с**		**Община:**		**Област:**	
Населено място:	**гр./с**		**Община:**		**Област:**	

Избрана крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана и крайна дата за подаване на искането за второ плащане по административния договор	***Ден***	***Месец***	***Година***
	(Моля, определете една обща крайна дата и посочете точен ден, месец и година, като съобразите изискванията на чл. 34, ал. 2, 3 и 4 от наредбата)		

VI.Предстоящи за засяване / засаждане култури <u>през текущата към датата на кандидатстване стопанска година</u> (*попълва се в случай, че има култури, които са включени в анкетната карта и не са засети/засадени към датата на подаване на проектното предложение)*

Вид култура		***Площ за засяване / засаждане(дка)****	***№ на имота / имотите (по скица), върху който /които ще се засява / засажда***	***Период на засяване/засаждане: от дата до дата (максимум 30 дни)***	
Основна култура	**Междинни / втори култури**			***от***	***до***

VII. ДАННИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЗЕМЕДЕЛКОТО СТОПАНСТВО СЛЕД ИЗБРАНАТА КРАЙНА ДАТА НА ПЕРИОДА ЗА ПРОВЕРКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БИЗНЕС ПЛАНА

Таблица 5.1. Растениевъдство

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	*Вид култура (вкл. естествени ливади и под угар)*		*Площ, III година*			*Площ, IV година*			*Площ, V година*		
			стопанска ...../.....			*стопанска ...../.....*			*стопанска ...../.....*		
	Основна култура	*Междинни/втори култури*	*дка*	*Период на засяване/засаждане: от дата до дата (максимум 30 дни)*		*дка*	*Период на засяване/засаждане: от дата до дата (максимум 30 дни)*		*дка*	*Период на засяване/засаждане: от дата до дата (максимум 30 дни)*	
				от	*до*		*от*	*до*		*от*	*до*
А	*Б1*	*Б2*	*В1*	*В2*		*Г1*	*Г2*		*Д1*	*Д2*	
1											
2											
3											
4											
5											
Общо площ, дка											

Таблица 5.2 Животновъдство

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	**Животни**	**III година**	**IV година**	**V година**
		стопанска ...../.....	*стопанска ...../.....*	*стопанска ...../.....*
	категория	**бр./м2**	**бр./м2**	**бр./м2**
А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
5.3 Определяне на фуражния баланс				
Таблица 5.3.1. Фура				

жни култури(*)																												

(*)Попълва се в случай, че кандидатът предвижда да отглежда една или повече фуражни култури (царевица за силаж, фий, фуражни зеленчуци, люцерна, естествени ливади, други фуражни култури)

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	***Фуражни култури***	**III година**			**IV година**			**V година**		
		стопанска ...../.....			***стопанска ...../.....***			***стопанска ...../.....***		
		Площ	**Показател за СПО (*по вид*)**	**Индивидуално СПО (*по вид*)**	**Площ**	**Показател за СПО (*по вид*)**	**Индивидуално СПО *(по вид)***	**Площ**	**Показател за СПО (*по вид*)**	**Индивидуално СПО *(по вид)***
	Вид	***дка***	***лв/дка***	***лв.***	***дка***	***лв/дка***	***лв.***	***дка***	***лв/дка***	***лв.***
А	***Б***	***В***	***Г***	***Д***	***Е***	***Ж***	***З***	***И***	***Й***	***К***
				0,00			**0,00**			**0,00**
				0,00			**0,00**			**0,00**
				0,00			**0,00**			**0,00**
				0,00			**0,00**			**0,00**
				0,00			**0,00**			**0,00**
				0,00			**0,00**			**0,00**
ОБЩО		***Общ икономически размер фуражни култури, измерен в СПО – III година (лв.)***		**0,00**	***Общ икономически размер фуражни култури - IV година (лв.)***		**0,00**	***Общ икономически размер фуражни култури, - V година (лв.)***		**0,00**

Таблица 5.3.2. Преживни животни, коне и други еднокопитни (*)

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	***Животни***	**III година**			**IV година**			**V година**		
		стопанска ...../.....			***стопанска ...../.....***			***стопанска ...../.....***		
		Брой/m2	**Показател за СПО (*по вид*)**	**Индивидуално СПО (*по вид*)**	**Брой/m2**	**Показател за СПО (*по вид*)**	**Индивидуално СПО *(по вид)***	**Брой/m2**	**Показател за СПО (*по вид*)**	**Индивидуално СПО *(по вид)***
	Категория	***бр./м2***	***лв / бр, м2***	***лв.***	***бр./м2***	***лв / бр, м2***	***лв.***	***бр./м2***	***лв / бр, м2***	***лв.***

А	*Б*	*В*	*Г*	*Д*	*Е*	*Ж*	*З*	*И*	*Й*	*К*
				0,00			**0,00**			**0,00**
				0,00			**0,00**			**0,00**
				0,00			**0,00**			**0,00**
				0,00			**0,00**			**0,00**
				0,00			**0,00**			**0,00**
				0,00			**0,00**			**0,00**
ОБЩО		***Общ икономически размер - СПО преживни животни – III година (лв.)***		**0,00**	***Общ икономически размер - СПО преживни животни - IV година (лв.)***		**0,00**	***Общ икономически размер - СПО преживни животни - V година (лв.)***		**0,00**

(*)Попълва се в случай, че кандидатът предвижда да отглежда фуражни култури и един или повече вида от следните животни: телета и малачета до 1г.; говеда и биволи над 1 г. за угояване; говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници; млечни крави и биволици; крави от месодайни породи; овце млечни и овце месодайни; други овце; кози майки; други кози; коне и други еднокопитни;

Таблица 5.3.3. Фуражен баланс (*)

(*Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)*

№	***Данни за СПО***	**III година**	**IV година**	**V година**
		стопанска ...../.....	***стопанска ...../.....***	***стопанска ...../.....***
А	**СПО фуражни култури (данните по години от ред "Общо" на Табл.5.3.1)**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Б	**СПО преживни животни (данните по години от ред "Общо" на Табл.5.3.2)**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
В	**Фуражен баланс (Ред А-ред Б)**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

(*)Попълва се в случай, че кандидатът отглежда фуражни култури.

Таблица 5.4. Определяне на икономическия размер на стопанството след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана (*)

(*Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)*

№	***Вид култура / категория животни***	**III година**			**IV година**			**V година**		
		стопанска ...../.....			***стопанска ...../.....***			***стопанска ...../.....***		
		Площ/бр	**Показател за СПО**	**Индивидуално СПО *(по вид)***	**Площ/бр**	**Показател за СПО**	**Индивидуално СПО *(по вид)***	**Площ/бр**	**Показател за СПО**	**Индивидуално СПО *(по***

				(по вид)	вид)		(по вид)			(по вид)	вид)
	Основна култура / животни	Втори / междинни култури	дка/ бр./ m2	лв. / дка, бр.	лв.	дка/ бр./ m2	лв. / дка, бр.	лв.	дка/ бр./m2	лв. / дка, бр.	лв.
А	Б1	Б1	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К
1					0,00			0,00			0,00
2					0,00			0,00			0,00
3					0,00			0,00			0,00
4					0,00			0,00			0,00
5					0,00			0,00			0,00
n					0,00			0,00			0,00
А	ОБЩО		Икономически размер , измерен в СПО – III година (лв.)		0,00	Икономически размер , измерен в СПО- IV година (лв.)		0,00	Икономически размер , измерен в СПО - V година (лв.)		0,00
Б	ОБЩО		Фуражен баланс III година (*) /Ред В от таблица 5.3.3/(лв.):		0,00	Фуражен баланс IV година (*) /Ред В от таблица 5.3.3/(лв.):		0,00	Фуражен баланс V година (*) /Ред В от таблица 5.3.3/(лв.)		0,00
В	ОБЩО		ОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО, ИЗМЕРЕН В СПО,(лв.) III година (Ред А + Ред Б)		0,00	ОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО, ИЗМЕРЕН В СПО,(лв.) IV година (Ред А + Ред Б)		0,00	ОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО, ИЗМЕРЕН В СПО, (лв.) Vгодина (Ред А + Ред Б)		0,00

Площта на отглежданите гъби, както и отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязват в м2..
(*) Ред Б се попълва в случай, че разликата за съответната година в ред В на табл. 5.3.3 е положително число, т.е. е налице фуражен излишък.

VIII. ДЕКЛАРАЦИИ		
С подписване на проектното предложение, <u>декларирам, че:</u>		
1.	Съм запознат/а с правилата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по „Програма за развитие на селските райони“ за периода 2014 – 2020 г.	☐
2.	Съм запознат/а с правилата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 6.1„Стартова помощ за млади земеделски стопани ”	☐

3.	Съм декларирал/а цялата притежавана и ползвана земеделска земя, налични животни, селскостопански сгради и постройки на територията на стопанството, наличните машини, съоръжения, оборудване, транспортни средства и използвана работна сила	☐
4.	Стопанството ми не е съсобствено и/или съвместно притежание с друго лице *(с изключение на случаите на съпружеска имуществена общност)*	☐
5.	Съм започнал отглеждането на животни в собствен/нает животновъден обект и/или стопанисването на земя с цел производството на земеделска продукция на (ден/мес./год.).	☐
6.	Не съм бил регистриран като земеделски стопанин като физическо лице, едноличен търговец или собственик на еднолично дружество с ограничена отговорност по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани по-рано от 18 месеца преди датата на подаване на проектното предложение	☐
7.	Ще стартирам изпълнението на бизнес плана в срок до девет месеца, считано от датата на административния договор	☐
8.	В срок до 36 месеца от датата на сключване на договора с Разплащателната агенция, но не по-късно от избрания период за проверка изпълнението на бизнес плана, се задължавам да придобия професионални умения и компетентности (когато кандидатът, включително едноличния собственик на капитала на ЕООД кандидат към момента на кандидатстване не притежава такива)	☐
9.	Не попадам в обхвата на лицата, които не са активни земеделски стопани, съгласно чл. 38б, ал. 2 на Закона за подпомагане на земеделските производители и/или отговарям на поне едно от изискванията по чл. 38б, ал. 3 на същия закон.	☐
10.	Попадам в обхвата на лицата, които не са активни земеделски стопани, съгласно чл. 38б, ал. 2 на Закона за подпомагане на земеделските производители и не отговарям на нито едно от изискванията по чл. 38б, ал. 3 на същия закон, но най-късно до края на 18-ия месец от настъпването за първи път на което и да е от събитията по чл. 5, ал. 2, т. 1 и 2 на тази наредба няма да попадам в обхвата на лицата, които не са активни земеделски стопани, съгласно чл. 38б, ал. 2 на Закона за подпомагане на земеделските производители и/или ще отговарям на поне едно от изискванията по чл. 38б, ал. 3 на същия закон.	☐
11.	Не съм бил регистриран като едноличен търговец и/или нямам и не съм имал участия в други дружества по Търговския закон.	☐
12.	Бил съм регистриран като едноличен търговец и/или имам и/или съм имал участия в други дружества по Търговския закон. • Наименование на едноличния търговец/дружествата .....; Булстат/ЕИК:.....; (В случай на необходимост се добавят нови редове или се представя списък)	☐
13.	Съпругът ми не е /не е бил регистриран/а като едноличен търговец и/или няма мажоритарно участие в капитала на търговско дружество, регистрирано по Търговския закон (в случай че кандидатът е в брак).	☐
14.	Съпругът/ ми е бил регистриран/а като едноличен търговец или ЕООД по Търговския закон. (в случай че кандидатът е женен/омъжена) • Наименование на едноличния търговец/ЕООД .....; Булстат/ЕИК:.....; (В случай на необходимост се добавят нови редове или се представя списък)	

15.	По отношение на земеделското ми стопанство няма установен втори ръководител по смисъла на §1, т. 2 от Допълнителната разпоредба на наредбата.	
16.	Предвидените дейности по проекта отговарят на изискванията на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и Закона за защитените територии.	
17.	Известно ми е, че нося наказателна отговорност по чл. 313 или чл. 248а от Наказателния кодекс за представяне на неверни сведения.	
18.	Информиран съм, че ще бъдат публикувани данни в съответствие с разпоредбите на чл. 111 от Регламент (ЕО) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на Общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 344, 20.12.2013 г.), както и че те могат да бъдат обработени от одитиращи и разследващи органи на Съюза и на държавите-членки с цел защита на финансовите интереси на Съюза.	
19.	Представените от мен данни на електронен носител са идентични с тези на хартиен носител.	

Дата	***Име на кандидата***	***Подпис и печат***

IX. Декларация за нередности

Долуподписаният/-ата ……..
(собствено, бащино и фамилно име)
ЕГН ……., притежаващ/а лична карта № ……, издадена на
…… от ……..
с постоянен адрес: ……...
тел.: ……..….., факс: …….,
в качеството си на ……
(представител, само в случаите на ЕТ и ЕООД)
на …….
(наименование на кандидата-едноличен търговец или ЕООД)

с ЕИК/ БУЛСТАТ ……., със седалище……
с адрес на управление ……,
тел.: ……..….., факс: …….,
в качеството си на кандидат по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

1. Запознат/а съм с определението за нередност съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, а именно:

Нередност" означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица

нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.
Всички форми на корупция са също нередност.
2. Запознат/а съм с определението за измама съгласно чл. 1, параграф 1, буква „а“ от Конвенция за защита финансовите интереси на Европейските общности, а именно:
Под **„измама“** следва да се разбира всяко умишлено действие или бездействие, свързано с:
- използването или представянето на фалшиви, грешни или непълни изявления или документи, което води до злоупотреба, нередно теглене или неправомерно намаляване на средства от общия бюджет на Европейските общности или от бюджети, управлявани от или от името на Европейските общности;
- укриване на информация в нарушение на конкретно задължение, водещо до резултати, споменати в предходната подточка;
- използването на такива средства за цели, различни от тези, за които са отпуснати първоначално.
3. Запознат/а съм с възможните начини, по които мога да подам сигнал за наличие на нередности и/ или измами или за съмнение за нередности и измами, а именно - до служителя по нередности в РА.
При наличие или съмнение за връзка на някое от лицата, на които следва да се подават сигналите за нередности, със случая на нередност информацията се подава директно до един или до няколко от следните органи:
- до изпълнителния директор на РА;
- до Ръководителя на Управляващия орган на „Програмата за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.“;
- до ресорния заместник-министър, в чийто ресор е Управляващият орган на „Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.“;
- до председателя на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, и до Ръководителя на Дирекция „Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности“ в Министерството на вътрешните работи;
- до Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) към Европейската комисия.

Дата: ..... Подпис на декларатора: .....

§33. Създава се Приложение 6а към чл. 24, ал. 2 т. 3:

„Списък документи към проектното предложение

I. ПРИЛОЖЕНИ ОБЩИ ДОКУМЕНТИ

1. Бизнес план, и таблиците от бизнес плана в „xls“ формат по образец.
2. Документ, издаден от обслужващата банка за банковата сметка на кандидата, по която ще бъде преведена финансовата помощ, получена по реда на тази наредба;
3. Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя, и/или копие от влязъл в сила договор за наем, вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХГ договор за аренда, с минимален срок пет години, като е допустимо не повече от 18 месеца от срока да е изтекъл към датата на подаване на проектното предложение. Документите се придружават с копие от скица на имота/ имотите (*приложими за формиране на минималния икономически размер на стопанството от 8 000 евро СПО*);

4. Документи, удостоверяващи право на ползване с регистрирано правно основание, съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители, извън представените по т. 3 (*приложими за изчисляване на общия начален икономически размер на стопанството по чл. 5, ал. 2, т. 3*);

5. Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя, и/или копие на договор за наем, (включително ако е вписан в службата по вписванията към съответния районен съд) и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХГ договор за аренда, които са предоставени за временно ползване с договор за наем и/ или аренда на трети лица преди датата на подаване на проектното предложение *(Документите се изискват само за земята, която кандидатът не обработва или е предоставил на трети лица за обработка);*

6. Копие от документ за собственост на животновъден обект и/или копие на документ за ползване на животновъдния обект или на земята, върху която са разположени пчелините (в случай на пчеларство), вписан в службата по вписванията към съответния районен съд. Документът за ползване следва да е влязъл в сила към датата на кандидатстване и със срок на действие не по-малко от пет години, като е допустимо не повече от 18 месеца от срока да е изтекъл към датата на подаване на проектното предложение (*в случай че кандидатът отглежда животни);*

7. Разпечатка от интегрираната информационна система (ИИС) по реда на Наредба № 6 от 2013 г. за изискванията към средствата за официална идентификация на животните и използването им (ДВ, бр. 90 от 2013г.) за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на проектното предложение (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират в ИИС) или Опис на животните, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от един месец преди датата на подаване на проектното предложение (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират в ИИС)- (документът се изисква, в случай че кандидатът отглежда животни);

8. Удостоверение издадено от БАБХ за регистрация на животновъден обект по смисъл на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност или входящ номер от искане за издаване от съответния орган. Представя се за проекти в сектор „Животновъдство";

9. Документ за професионални умения и компентности, съгласно § 1, т. 23 от Допълнителната разпоредба - предоставя се от кандидата ФЛ и от собственика на предприятието на ЕТ или едноличния собственик на капитала на ЕООД кандидат (*в случай че към момента на подаване на проектното предложение, документът е наличен. Документът не е задължителен при подаване на проектното предложение, при условие, че кандидатът е поел ангажимент в бизнес плана да премине обучение за покриване на съответното изискване в срок до 36 месеца от сключване на административния договор, но не по-късно от избраната крайна дата на периода за изпълнение на бизнес плана*);

10 Разрешение за производство на посевен и посадъчен материал, издадено от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол и удостоверение за вписване в регистъра на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (в случай че в стопанството се произвежда посевен и посадъчен материал);

11 Мотивираната писмена обосновка, придружена с доказателства за причините за разликата в заявената по схемите и мерките за директни плащания площ (последно заявената за подпомагане по тези схеми и мерки) и площта, заявена по тази наредба (*само в случай че кандидатът има подадено заявление по схемите за директни плащания и има разлика в заявените площи по схемите над 3 на сто*);

12 Лицензи, разрешения и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията, изискуеми и издадени съгласно българското законодателство във връзка с чл. 19;

13. Декларация в оригинал - Приложение № 2 по чл. 6, ал. 3, т. 1.

14 Декларация в оригинал по чл. 19 и 20 от Закона за защита на личните данни;

15 Декларация за нередности в оригинал.

16 Декларация в оригинал по чл. 4а, ал. 1 от ЗМСП (по образец, утвърден от министъра на икономиката и енергетиката);

17 Удостоверение за регистрация в лозарския регистър по чл. 27, ал. 1 от Закона за виното и спиртните напитки (*важи в случай че в стопанството на кандидата се отглеждат винени лозя);*

18 Документ от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), удостоверяващ съответствие с режимите на защитените територии, въведени със Закона защитените територии, и/или режимите на защитените зони, въведени със Закона за биологичното разнообразие, за площите от стопанството на кандидата, които попадат в тях (важи за всички площи по чл. 5, ал. 8, които попадат в обхвата на защитените територии и защитените зони); *(Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване на документа от съответния орган)*

II. Допълнителни документи, доказващи съответствие с приоритет по критериите за оценка /в случай, че е приложимо/:

23 Нотариално заверено копие на диплома за завършено средно професионално образование, придружена от свидетелство за професионална квалификация или диплома за завършено висше образование по образователно-квалификационна степен бакалавър или образователно-квалификационна степен магистър в областите посочени в §1, т.5 от допълнителната разпоредба (документът се представя само ако в проектното предложение кандидатът е отбелязал, че отговаря на критерия за подбор по чл. 13, ал. 1, т. 1).

24 Копие от договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз с контролиращо лице (документът се представя само ако в заявлението за подпомагане кандидатът е отбелязъл, че отоговаря на критерия за подбор по чл. 13, ал. 1, т. 3)

Разплащателна агенция няма право да изисква от кандидатите бенефициентите на финансовата помощ представяне на документи, когато обстоятелствата в тях са достъпни чрез публичен регистър или когато информацията или достъпа до нея се предоставя от компетентния орган на РА по служебен път.

Разплащателна агенция няма право да изисква от кандидатите/ бенефициентите на финансовата помощ представяне на документи, които вече са предоставени и срокът им на валидност не е изтекъл.

§ 34. В Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 „Документи при подаване на заявка за второ плащане“ става Приложение № 7 към чл. 29а, ал. 2, т. 2 „Документи при подаване на искане за второ плащане“ и се изменя така:

„Документи при подаване на искане за второ плащане

I. ОБЩИ ДОКУМЕНТИ

1. Искане за плащане по образец.

2. Копие/я от паспорт/и на наличните животни (когато кандидатът отглежда животни, за които се изисква по националното законодателство).

3. Разпечатка от ИИС по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г. за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на искането за второ плащане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират ИИС по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г.) или опис на животните, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от един месец преди датата на подаване на искането за второ плащане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират в ИИС по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г.).

4. Първични счетоводни документи (например фактури) и приемно-предавателен протокол, доказващи придобиването на дълготрайните материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана.

5. Платежно нареждане, прикрепено към всяка фактура (платежно нареждане) и банково извлечение от деня на извършване на плащането, доказващо плащане от страна на бенефициента на разходите за дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана (при плащане по банков път).

6. Документ, удостоверяващ извършеното плащане от страна на бенефициента на разходите за дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес план (при плащане в брой).

7. 1. Копие от диплома за завършено средно или висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, или икономическо образование със земеделска насоченост. Дипломата за висше образование трябва да бъде издадена от висше училище акредитирано по Закона за висшето образование по минимум едно от професионалните направления "Растениевъдство", "Растителна защита", "Животновъдство", "Ветеринарна медицина", „Администрация и управление“,

„Икономика“. Дипломата за средно образование трябва да е издадена от професионална гимназия, с право да обучава по професии и специалности от професионално направление с код 621 "Растениевъдство и животновъдство" или с код 3451203 "Земеделско стопанство" или професионално направление с код 640 "Ветеринарна медицина". Дипломата за средно образование трябва да е придружена от удостоверение за придобита професионална квалификация по посочените в т.23 от Допълнителната разпоредба професионални направления.

8.2. Копие от удостоверение за завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство или за завършено обучение от 150 часа по част от професия или получена степен на професионална квалификация по професии и специалности от професионално направление с код 621 "Растениевъдство и животновъдство" или с код 3451203 "Земеделско стопанство" или професионално направление с код 640 "Ветеринарна медицина". Удостоверението за завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство трябва да бъде издадено от висше училище, акредитирано по Закона за висшето образование с актуални акредитации за обучение по минимум едно от професионалните направления "Растениевъдство", "Растителна защита", "Животновъдство" "Ветеринарна медицина". Удостоверението за завършено обучение от 150 часа по част от професия или получена степен на професионална квалификация трябва да бъде издадено от някоя от институциите по чл. 18, т. 1, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение, които следва да имат право да обучават по специалността, по която е издадено удостоверението, а за центровете за професионално обучение (ЦПО) се изисква и да бъдат вписани в Регистъра на лицензираните ЦПО към Националната агенция за професионално образование и обучение

9. Счетоводен баланс за последната финансова година и към датата на подаване на искането за плащане (в случаите, когато се изискват по Закона за счетоводството).

10. Отчет за приходите и разходите за последната финансова година и към датата на подаване на искането за плащане (в случаите, когато се изискват по Закона за счетоводството) и/или Книга за приходите и книга за разходите в случай на водене на едностранно счетоводство.

11. Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс, изготвена към датата на подаване на искането за плащане (в случаите, когато се изискват по Закона за счетоводството), или Инвентарна книга и книга за материалните запаси в случай на водене на едностранно счетоводство.

12. Копие от удостоверение за завършен курс, включващ обучение по основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделския сектор, или копие

от документ за участие в информационна дейност относно тези проблеми.

13. Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем, и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХГ договор за аренда със срок не по-малък от 3 г. от датата на подаване на искането за плащането (изисква се за земята, чийто размер се взема предвид при определяне на икономическия размер на стопанството).

14. Копие на удостоверение по чл. 137 от ЗВД, издадено от БАБХ, за регистрация на животновъден обект (изисква се, когато бенефициента извършва животновъдна дейност).

15. Копие от документ за наем на животновъдния обект, вписан в службата по вписванията към съответния районен съд(изисква се, когато бенефициента извършва животновъдна дейност и животновъдният обект е отдаден на бенефициента под наем).

16. Удостоверение за семейно положение на бенефициента на помощта ФЛ, на собственика на предприятието на бенефициента ЕТ или на едноличния собственик на капитала на бенефициента ЕООД, издадено от съответната община по постоянен адрес не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на искането за плащане.

17. Удостоверение за родствените връзки на бенефициента на помощта ФЛ, на собственика на предприятието на бенефициента ЕТ или собственика на капитала на бенефициента на ЕООД, издадено от съответната община по постоянен адрес не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на искането за плащане.

18. Удостоверение за родствените връзки на съпруга/съпругата на ползвателя ФЛ, на съпруга/съпругата на собственика на предприятието на бенефициента ЕТ или на съпруга/съпругата на едноличния собственик на капитала на бенефициента ЕООД, издадено от съответната община по постоянен адрес не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на искането за плащане (в случай, че бенефициентът на помощта ФЛ/собственика на бенефициента ЕТ/едноличния собственик на капитала на бенефициента ЕООД е женен/омъжена).

19. Разрешение за производство на посевен и посадъчен материал, издадено от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол и удостоверение за вписване в регистъра на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (в случай на създаване на разсадник).

20. Нотариално заверено изрично пълномощно и копие от болничен лист в случаите по чл. 28, ал. 2, б. „а“.

21. Справка по образец, публикуван на електронната страница на РА за средния

списъчен брой на персонала, нает от бенефициента, включително и този, нает за изпълнение на проекта, за отчетен период от най-малко една година преди месеца на подаване на искането за второ плащане, придружен от копия на трудовите договори и платежни нареждания за платени трудови възнаграждения и осигуровки (в случаите, когато проектът на бенефициента е оценен по критерия за подбор, посочен в чл. 13, ал. 1, т. 4.).

22. Документи, доказващи, че лицето е станало активен фермер до 18 месеца от настъпване за първи път, на което и да е от събитията по чл. 5, ал.2, т. 1 и 2 (само за бенефициенти, които попадат в списъка на лицата по чл. 38б, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители).

23. Данъчна декларация за последния отчетен период преди подаване на искането за плащане заверена от съответната ТД на НАП.

24. Копие от лиценз, разрешение и/или регистрация за извършване на подпомаганата дейност/инвестиция съгласно българското законодателство (в зависимост от вида подпомагана дейност).

25. Удостоверение за наличие или липса на изискуеми задължения към общини (или само от общината/общините, на чиято територия е разположено земеделското стопанство и по адресната регистрация на бенефициента).

II. СПЕЦИФИЧНИ ДОКУМЕНТИ

Увеличаване на обработваемата земеделска площ на земеделското стопанство

1. Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем, и/или копие от вписан в службата по вписване към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда със срок на действие не по-малко от 3 години от датата на подаване на искането за плащане, ведно с копие от скица на имота (изисква се за закупените и/или наетите или арендуваните обработваеми земеделски площи след сключване на административния договор).

Създаване, презасаждане и възстановяване на трайни насаждения и ягодоплодни

1. При овощен посадъчен материал в зависимост от категорията - сертификат за сертифициран посадъчен материал, издаден от ИАСАС, а при стандартен (САС) материал - фирмен документ, издаден от производителя. При лозов посадъчен материал

- сертификат за сертифициран посадъчен материал или документ за одобрение на стандартен лозов посадъчен материал, издаден от ИАСАС. При декоративен посадъчен материал - фирмен документ, издаден от производителя.

2. Растителен паспорт, издаден от БАБХ, съгласно изискванията на Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол (ДВ, бр. 19 от 2015 г.).

3. Документ, удостоверяващ придобиване право на ново засаждане, право на презасаждане и право на засаждане, издаден по реда на Закона за виното и спиртните напитки (важи в случай на засаждане/презасаждане на винени лозя).

4. Удостоверение за регистрация в лозарския регистър по чл. 27, ал. 1 от Закона за виното и спиртните напитки (важи в случай на засаждане/презасаждане на винени лозя).

Подобряване на сградния фонд чрез строителство, покупка, реконструкция и/или ремонт на сгради, пряко свързани с дейността на стопанството

1. Протокол за установяване на годността за ползване на строежа (образец 16) съгласно Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (ДВ, бр. 72 от 2003 г.) - важи в зависимост от характера на инвестицията в дълготрайни материални активи.

2. Констативен акт за установяване на годността за ползване на строежа (образец 15) съгласно Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството) - важи в зависимост от характера на инвестицията в дълготрайни материални активи.

3. Копие от документ за собственост на новозакупени сгради и удостоверение за данъчна оценка, валидна към датата на придобиването - важи в зависимост от характера на инвестицията в дълготрайни материални активи.

4. Обобщен приемно-предавателен протокол за предаване на строежа от изпълнителя на възложителя - важи в зависимост от характера на инвестицията в дълготрайни материални активи.

Подобряване механизацията на стопанството чрез закупуване на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване за нуждите на земеделското стопанство

1. Договор за покупка на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване.

2. Приемно-предавателен протокол.

3. Свидетелство за регистрация на земеделска и горска техника или на моторно превозно средство (в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба).

4. Протокол образец 17 за проведена 72-часова проба на машините при експлоатационни условия (в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба).

Увеличаване броя на животните в стопанството

1. Удостоверение, издадено от БАБХ, за регистрация на животновъден обект, включително за пчелини (изисква се, когато ползвателят извършва животновъдна дейност).

2. Копие от документ за наем на животновъдния обект, вписан в службата по вписванията към съответния районен съд (изисква се, когато ползвателят извършва животновъдна дейност и животновъдният обект е отдаден на ползвателя под наем).

3. Разпечатка от ИИС по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г. за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявката за второ плащане (в случай, че ползвателят отглежда видове животни, които трябва да се регистрират в ИИС по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г.)

или

Опис на животните, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявката за второ плащане (в случай, че ползвателят отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират в ИИС по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г.).

4. Копие/я от паспорти на закупените животни (в случай, че ползвателят отглежда животни, за които се изисква по националното законодателство).

Преминаване към биологично производство

Копие от договор за контрол по чл. 18 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз с контролиращо лице.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 35. Тази наредба не се прилага за заявления за подпомагане, подадени преди влизането ѝ в сила.

§ 36. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

РУМЕН ПОРОЖАНОВ

Министър

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

Стенографски протокол**!**

З А С Е Д А Н И Е

на

Тематична работна група

за

Наредба № 14 от 28 май 2015 г. за прилагане на подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

16 юни 2017 г.

Заседанието на тематичната работната група започна в 11,10 часа и бе открито от г-жа Лозана Василева – заместник-министър на земеделието, храните и горите.

ЗАМ-МИНИСТЪР ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА поздрави участниците в тематичната работна група.

Заместник – министъра започна със сроковете, които са планирани и съответно кореспондират изцяло на индикативния график, а именно: предложение за обществено обсъждане, което да протече в периода 26 юни – 23 юли 2017 година и да бъде издадена заповед за отваряне на приема в края на месец юли около 24 – 25 юли 2017 година, с цел спазване на едномесечния срок, с който да се запознаят кандидатите по подмярката. В края на месец август от 28 август в рамките на месец е планиран да премине приема по мярка 6.1.

ЗАМ-МИНИСТЪР ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Искам да благодаря на всички за постъпилите коментари и бележки. Постъпилите такива са от страна на Националното обединение на младите фермери в България, Българската асоциация на консултантите по европейски програми, от Централното координационно звено, от Националната служба за съвети в земеделието и Българската агенция по безопасност на храните.

Основните предложения за изменения в наредбата са от една страна насочени към намаляване на административната тежест в частта отпадане на една част от документите при заявленията за подпомагане и заявките за плащане.

От друга страна, за една по-голяма информираност на кандидатите прилагаме към наредбата списък с културите в сектор „Плодове и зеленчуци” и в сектор „Животновъдство”.

СОНЯ МИКОВА (ЦКЗ): Тази мярка попада в обхвата на ЗУСЕСИФ и цялата програма всъщност, но за мерките тип директни плащания имаме някои особености и различия там, които приемаме. И за нас приема по тази подмярка трябва да бъде в ИСУН.

Оттам цялата подзаконова нормативна уредба е приложима и трябва да се нагоди процесът към кандидатстването в ИСУН и оценката също ще се провежда в ИСУН.

Просто трябва да уеднаквим процесите по тази програма с останалите програми.

Това е принципното становище. Програмата е налична в реална среда в ИСУН.

Очакваме мярка 6, за да може и тя да се качи и да се даде бюджета с разбивка по години, не на подмярката, мярка 6 с разбивка по години, национално и европейско финансиране, за да се появи мярката вътре в ИСУН.

АНТОН АСПАРУХОВ: Понеже са провеждани вече няколко срещи в Министерски съвет, където неизменно темата ИСУН и ЗУСЕСИФ стои на дневен ред, доколкото си спомням основните коментари на този етап са били насочени към стартиране преди всичко и първо на „Лидер“ под ИСУН и то в контекста на многофондовото. Не си спомням досега на по-високо ниво да е поставена точно мярка „Млад фермер“ и заради това ние не сме го разглеждали.

Не съм сигурен, че на този етап така поставен този въпрос има технологично време за вкарване в ИСУН и то сега преди приема. Не знам и дали на дневен ред точно трябва да стои „Млад фермер“.

По-скоро може би е логично да тръгнем от някъде и да вкараме евентуално мултифондовите стратегии по „Лидер“ и да видим как работи този подход и да направим някакъв плавен преход към ИСУН, в случай, че ще правим такъв.

Тоест, ако ще мигрираме към ИСУН нека това да е един разумен преход с обмисляне на всички позитиви и негативи. Да бъде

поетапено, а не всичко сега да е през ИСУН и да блокираме и приемът и всичко.

Не сме против принципно, ще разгледаме по същество коментара, който за „Млад фермер“ сега за първи път стои на дневен ред. Ще го разгледаме и ще съобразим, възможно ли е технологично и „Млад фермер“ да бъде вкаран или не, но като цяло на този етап основните ни усилия са насочени към „Лидер“ през ИСУН.

АСЯ ГОЧЕВА: Искам да попитам с какъв бюджет ще бъде отворен вторият прием, с целия остатъчен бюджет, който е предвиден от 40 милиона?

ЗАМ.-МИНИСТЪР ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да, с целия остатъчен бюджет около 41 милиона евро.

АНТОН АСПАРУХОВ: Предлагам да следваме подхода, който досега винаги е бил на тематични работни групи по разделите на наредбата и всеки да казва къде какви коментари има дадени и да вървим напред.

Преди това искам да попитам колегите от ДФ „Земеделие“ коментари от ваша страна не сме получили, а сме изпратили наредбата към Вас. Така ли да разбирам, че нямате коментари или?

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Не сме го пуснали по имейл своевременно. Става въпрос за Таблица № 8. Просто има един пропуск и това трябва да коментираме.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Изисква се копие от лиценз, разрешение и регистрация за извършване на подпомаганата дейност или инвестиция съгласно българското законодателство в зависимост от вида на подпомаганата дейност и това е към документите при подаване на заявка за второ плащане. Тоест приема се, че бизнес планът е изпълнен.

Бенефициентът вече е сериозен бизнесмен в областта на селското стопанство и се иска съответният лиценз, което е съвсем редно.

За наше улеснение и за улеснение на бенефициентите считаме, че бихме искали да имаме списък на тези дейности, за които се искат съответните лицензии, регистрации и разрешения и да се знае за кой какво трябва.

Защото в момента има дейности, които се подпомагат, които получават второ плащане.

Говорим за научени уроци до настоящия момент, които се оказва, че имат нужда от такова нещо, тоест законодателството изисква да имат такава регистрация, но всъщност тези бенефициенти нямат. Те не знаят, че трябва да имат. Ако ние поискаме защото знаем ще се получи много неприятно накрая, защото те нямат, защото може би не знаят, че трябва да ги имат.

Коментари по Глава втора „Условия за предоставяне на финансова помощ“.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Ние имаме предложение към чл. 5, ал. 8, точка 1, където е записано, че цялата налична в земеделското стопанство земя трябва да се стопанисва от кандидата с регистрирано правно основание за ползване съгласно целия чл. 41 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

В ал. 6 на този член е записано, че земеделските производители трябва да регистрират правните си основания от 1 ноември до 15 февруари, като този член препраща към чл. 38 от Закона за подпомагане на земеделските производители и това е свързано със схемите и мерките за директни плащания.

Фактически този срок е свързан да си регистрираш правното основание, за да влезнеш в слоя за подпомагане за директни плащания.

Ако влезем в хипотезата, че един млад човек, който сега иска да стартира дейността си и закупи земя или я придобие през месец март, когато е изтекъл този срок за правните основания ние го лишаваме от възможността той да кандидатства, тъй като част от общинските служби отказват например да регистрират този договор или това правно основание извън срока на ал. 6 по чл. 41.

Освен това в ДФ „Земеделие“ специално на нашите колеги се наложи да пишат обяснения защо това правно основание не е вписано в срока.

За това нашето предложение е да променим тази точка 1 и да оставим да регистрират правното си основание съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагането, където са описани видовете правни основания и избягваме фактически простичко казано избягваме изискванията на ал. 6, те да регистрират правното си основание в този срок.

Мотивите ни са, че никой не е задължен да кандидатства за директни плащания. Кандидатстването за директни плащания е доброволно.

Философията на мярка „Млад фермер“ е, че ние подпомагаме стартиращ млад бизнес и т.н.

Това е нашето основание, тъй като в чл. 41 ал. 6, от Закона за подпомагане на земеделските производители, този срок към него е свързан само с мерките и схемите за директни плащания и това е слоят, който се предава от общинските служби към ДФ „Земеделие“, за да чертаят.

АНТОН АСПАРУХОВ: На мен на първо четене и с колегите, когато го обсъждаме ни звучи логично това предложение. Така, че ако няма някакви други коментари по - скоро мислим да го приемем.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Самите колеги от ДФЗ изпадат в затруднения, когато прилагат този чл. 5, ал. 8, т.1, те трябва да приложат целият член и действително при всяко едно кандидатстване в десетдневка изискват от всеки един кандидат да си обясни защо не си е регистрирал правното основание в срок.

АНТОН АСПАРУХОВ: Земеделските служби ще допуснат ли регистрация извън този срок на правно основание?

ПЕТЯ КУМАНОВА: Те по принцип допускат и става въпрос, че изпадаме в едни писания, все пак като им се покаже на общинските служби какво е изискването за младия фермер, те не биха могли да имат…след като това е нормативен акт.

АНТОН АСПАРУХОВ: Тоест има ли нужда от някакви ясни указания или влизаме ли в противоречие на закона, ако допуснем регистрация на правно основание извън този срок, защото лично на мен и на колегите ни звучи логично това, което казвате.

Този срок наистина е свързан с кампанията.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Ние не сме юристи, за да кажем влизаме ли в противоречие, но според нас много по-чисто ще бъде за всички, както и за ДФ „Земеделие“ така и за земеделския производител, и не виждам проблем за това.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: По принцип това изискване по мярка 4.1 е написано точно така: „Правно основание за ползване съгласно чл. 42, ал. 2“, каквото е предложението в момента на колегите. Тоест каква е

логиката тук да е регистрирано, а там да приемаме само правно основание.

С цел да уеднаквим подхода бихме могли да приемем предложението.

Колежката ми казва, че по мярка 6.3 специално там е записано по този начин, регистрирано правно основание за ползване и евентуално при наши административни проверки се установява, че една и съща земя е регистрирана на двама, на трима и повече земеделски стопани.

Оказва се, че това е възможно, от ОСЗ казват, че такава проверка не била правена, аз също го знам това като проблем и в тези случаи го даваме на дирекция „Противодействие с измамите“, евентуално за допълнителни проверки.

От наша гледна точка, ако това е важно за колегите, но просто трябва да го обсъдим и ще вземем предвид вашите предложения дали това дава някаква допълнителна гаранция, че земеделският производител реално и действително си отглежда земята. Ако не е просто една административна тежест, защото си пишем десетдневки, а те дават обяснения и т.н. Спираме обработка – да, има проблем. Но ако това дава някаква информация поне ще направим тази засечка и евентуално тогава да остане в този вариант.

И ние ще помислим, но наистина откривам и аз разлика между мярка 4.1 и мярка 6.1 и не виждам да има основание да има такава разлика по отношение на това изискване, би трябвало да бъде едно и също за двете подмерки.

АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, доколкото виждам всички сме на едно мнение. Ще гледаме да го адаптираме и да уеднаквим нормативната уредба.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Тук в раздел II, в ограниченията за участия относно участие на кандидата в други мерки смятам, че е пропусната да се отбележи участие в мярка 6.3, защото практически след приключването на приема миналата година някой тогава може да е бил малък между 2000 и 8000 евро СПО, да е одобрен по мярка 6.3, а сега да е станал 12 – 13 хиляди СПО и да кандидатства наново, което е в противоречие.

Допълнени са старите мерки 112 и 141 от ПРСР 2007-2013 г., а от новите са започнали само 4.1 и 4.2, а смятам, че и мярка 6.3 трябва да се включи.

АНТОН АСПАРУХОВ: Какво мислите по отношение на това да изключим бенефициентите по мярка 6.3?

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Мисля, че е безсмислено да се изключва това нещо, защото има декларации за двойно финансиране.

Не може по едно и също време да се изпълняват сходни по характер проекти и да получаваш финансиране.

ПЕТЯ КУМАНОВА: И на мен ми се вижда това, че няма смисъл да го вкараме.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Когато на първата година вече има по-голямо стопанство и вече стане допустим по мярка 6.1, ако няма законово ограничение, няма основание да му бъде отказано такова кандидатстване.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Имаме декларация за двойно финансиране. Това е една и съща дейност. Подписва се, че не можеш да получаваш двойно финансиране за една и съща дейност.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Всъщност той може за други 15 декара да кандидатства.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Считам, че е разумно за одобрени кандидати наистина да няма и да си изберат едното или другото. Дори и с друга земя да е стопанството е едно и също.

АНТОН АСПАРУХОВ: Виждам, че се обединяваме около това да напишем изрично изключение на 6.3, че са недопустими за „Млад фермер“.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Бих искала да уточним дали е възможно да бъде дадено уточнение относно изискванията, за които не се предоставя финансова помощ във връзка с регламент № 966.

Регламент № 966 е доста обширен и когато става въпрос за млади фермери и за малки стопанства за физически лица считаме, че би могло да бъде в някаква степен редуциран. Тоест за конкретния случай да бъде част от регламента дали това е допустимо или не?

АНТОН АСПАРУХОВ: Този въпрос е основателен. Той е коментиран много често с колегите от ДФЗ по други поводи и срещи. Наистина имате основание, но тук въпроса е ако отпадне този регламент, вероятно ще вървим по реда на ЗУСЕСИФ, където ще отидем на други не по-леки опции, но предстои да го обмислим. Основателно е поставен този въпрос.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Всяка информация в наредбата е двустранна. Тя не е само за ДФ „Земеделие“ тя е и за бенефициентите.

АНТОН АСПАРУХОВ: Абсолютно сте права. Това е поводът да го помислим защото е хоризонтален проблем. Като се поставя за публично обсъждане тази наредба решението на този проблем ще трябва да намери израз, но посоката е ясна. Трябва да вървим в посока облекчаване, така или иначе.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Ако вървим в посока на облекчения, а както се каза, че ЗУСЕСИФ се прилага в цялост, ако не се прилага ще трябва да се прилага, защото с такова впечатление останах. Излиза, че чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ казва, че кандидатите, бенефициентите не следва да попадат в основание за отстраняване по Закона за обществените поръчки, който не само, че преписва чл. 106 от регламент № 966, но слага и допълнителни изисквания включително знаете за нарушения в Кодекса на труда, констатирани от Инспекцията по труда и т.н., което наистина не само, че не облекчава работата, а напротив ще стане още по-голям проблем.

Може би, в тази връзка да се обединим около някои от изискванията, които са важни от гледна точа на надлежността на кандидатите, да ги запишем изрично тук в нашите наредби, в смисъл във всички наредби по един и същи начин да го предвидим, и да приемем, че това са изискванията за допустимост за кандидатите посочени в наредбите по прилагане на ЗПЗП и по параграф 4 от ЗУСЕСИФ ние сме изключени от приложното поле на ЗУСЕСИФ. Това ни беше идеята и разговорът с колегите, който водихме, защото наистина по този начин да не попада в приложното поле на 106, младите фермери просто не знам как ще прочетат този регламент и как ще го разберат. Изключително тежък е като изисквания. Така, че при всички положения да не препращаме към регламента, а да напишем конкретно кои са изискванията, на които трябва да не отговарят, за да не бъдат отстранени.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Доколкото си спомням работната група когато правихме наредбата това много го дискутирахме, защото са страшно много нещата и всъщност тогава бяха описани в първоначалният вариант, ако си спомняте и ние ги махнахме, за да не се утежнява толкова

много и да е толкова стряскащо, нали така беше, поне така си спомням аз?

АНТОН АСПАРУХОВ: Соня тук се постави въпрос, кой регламент се прилага по отношение на утежнените изисквания, които са вписани, че в момента прилагаме регламент № 966 за бенефициенти в общи линии и по тази мярка „Млад фермер“, което поставя хиляди изисквания.

В последствие се оказа, че този регламент с хилядите изисквания към регламентите е вероятно да не важи за нас. Въпросът, който тук се поставя е какво се случва, ако ние ги изключим и съответно това ни препраща към хипотеза на ЗУСЕСИФ?

Може би колегите от ДФЗ или Таня, тези хипотези на ЗУСЕСИФ преписват хипотезите на ЗОП. Те преназначени ли са въобще за „Млад фермер“ тези хиляди изисквания? Какво се включва в тях?

ТАНЯ ПЕТРОВА: Финансови задължения към държавата и осъждан за стопански престъпления.

АНТОН АСПАРУХОВ: Тук трябва ли да вървим по реда на ЗУСЕСИФ или по регламент 966?

СОНЯ МИКОВА: Коментарът на комисията е тук, че за европейският земеделски фонд не важи това и във връзка с „Лидер“ беше направено запитване, но казаха, да се прилага ЗОП.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Не се прилага ЗОП. Изискванията по ЗОП ще важат към избраните изпълнители, а въпроса е дали тези изисквания трябва да се пренасят и към нашите бенефициенти, след като регламент № 966 в този член, който всъщност е преповторен или опит просто на българския законодател да въведе регламент № 966 и основанията за отстраняване, те са въведени в ЗОП и ние в момента от

ЗУСЕСИФ препращайки към ЗОП, а ние не уреждайки различно в нашата наредба излиза, че и ние трябва да прилагаме ЗОП по отношение на основание за отстраняване към нашите бенефициенти.

Идеята ни е, ако тук в нашата наредба въведем точно критериите за отстраняване, които ги въвеждаме като условия за допустимост може ли да се приеме, че това, което е в нашата наредба е специфичното, което е уредено за нашите бенефициенти като основание за отстраняване, за да избегнем от чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, който препраща към основанията за отстраняване по ЗОП?

СОНЯ МИКОВА: Нека да го консултирам с нашите юристи и ще го дадем като коментар в рамките на съгласуването, за да видим доколко е специфичен. Законът казва не специфичност, а програмата може да…

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Може ли да ви обърна внимание, ако това ще се коментира, че чл. 25, ал. 2 казва, че „бенефициентите по точка 1 не следва да попадат в хипотеза за отстраняване по ЗОП“, а точка 1 казва, тези бенефициенти, които са представили, ако сте отворили законът, това е начинът, по който се предоставя безвъзмездната помощ.

Точка 1 казва, това е подбор на проектни предложения или голям проект, а в точка 2 са тези, които са конкретни бенефициенти, възлагането.

Тази процедура за подбор на проектни предложения след това е разработена в отделна глава, в ПМС № 165.

Всъщност сега в момента е въведено като раздел в ЗУЗЕСИФ. Този раздел изцяло не се прилага за мерките от ПРСР.

Насоките на кандидатстване, поканите които правите и начинът, по който се прави подбор на проектните предложения по оперативните програми, това не е приложимо за мерките.

СОНЯ МИКОВА: Говорим за регламент № 966 или изобщо за подбора?

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Това искам да ви кажа, връзката която правим с чл. 25, ал. 2.

Въобще отнася ли се чл. 25, ал. 2 във връзка с точка 1? Не може да се каже, че този закон изцяло се прилага, защото когато е предвидено нещо различно в ЗПЗП или акт по неговото прилагане ЗУСЕСИФ не се прилага, закона не се прилага.

СОНЯ МИКОВА: Специализираният закон по отношение на еврофондовете е ЗУСЕСИФ.

ЗПЗП не е специализиран закон. Прилагат се наредби. И какво друго е казано, че трябва да има в наредбите? Нищо друго.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Ние ще го напишем.

СОНЯ МИКОВА: Юристите получиха становището от „Лидер“ и въпреки всичко ви казвам, че имаше възражения от МИГ-овете.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Може ли само една добавка по темата. Ние като консултанти мислим за ИСУН.

Ние като служба ще намерим начин да извадим електронен подпис и да го имаме. Ще ги качваме , но цялата тази процедура за един фермер, който трябва дори да направи комисия за инвестициите, всичко това лично на мен ми се вижда толкова тежко. Изразявам абсолютно лична позиция.

Мисля, че трябва да извървим още някакъв път, за да стигнем до това нещо.

СОНЯ МИКОВА: С колегата от ИСУН разговарях и вече струва 20 лева. Този електронен подпис, фирми го предлагат срещу 10 – 20 лева. Това е последната информация, която имам, така че едва ли е проблем да се вземе електронен подпис.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Проблем да се вземе електронен подпис може би не е и независимо дали е 10, 20 или 50 лева, но предвид образователния ценз на младите фермери, с които се налага да се срещам не съм убедена до каква степен и къде биха могли да го използват качествено, с ясното съзнание какво правят.

СОНЯ МИКОВА: Знаят ли целите на мярката какви са?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: В областта на селското стопанство обаче знаят.

СОНЯ МИКОВА: Още веднъж искам да подчертая, че това което казвам тук е политическо послание, че програмата трябва да бъде част от целия процес. Уеднаквяване на процеса по управление на европейските структурни и инвестиционни фондове.

Готови сме да съдействаме за обучения и да се видят проблемите. ИСУН има варианти, може да бъде електронно и частично хартиено. Когато подаде някаква основна информация, излиза му един номер и той го слага на кашона с всички останали документи. Тогава обаче колегите от Фонда ще трябва да ги сканират и да ги качат в системата всички документи, което ще създаде затруднение за тях.

Другите оперативни програми тръгнаха по този хибриден вариант и в крайна сметка се отказаха и тръгнаха на електронния вариант и няма проблеми и по ОПРЧР голям обем бенефициенти имаме. При младите фермери за мен е най-странно да казваме, че те нямат необходимите познания да го направят.

АНТОН АСПАРУХОВ: Мисля, че този въпрос така или иначе е коментиран. Пак ще обмислим това, което ние можем да направим, както казахте това е политическо послание. Максималното, което можем да направим ние тук е да го отнесем на политическото ръководство, след като е политическо послание. Това и ще направим. Няма да неглижираме естествено, но на тематичната работна група политическите послания едва ли е мястото да се коментират. Нека да си погледнем ние текстовете на наредбата и да видим какво можем да направим за да подобрим конкретните разпоредби.

Преминаване към Глава трета „Финансови условия“ от член 8 до член 11.

Няма коментари.

Преминаваме към Раздел IV „Изисквания към проектите“, член 12, член 13 и член 14.

ПЕТЯ КУМАНОВА: В чл. 13, ал. 3, може би не е само редакционно предложение, но става въпрос, че трябва да отпаднат тези 25 % отглеждане на червен калифорнийски червей, тъй като след като вкарваме приложение № 8 с културите, червеите вече абсолютно ги няма така, че предлагаме тук редакционно при изчисляване на СПО по критериите за подбор за отглеждане към датата на кандидатстване животни да отпадне думата „не“ се включват само частта от СПО формирана от и тук отпада „отглеждане на червени калифорнийски червеи, които надхвърлят 25 на сто от началния икономически размер на стопанството“ и добавяме „животни и/или култури посочени в Приложение № 8“.

Ние сме изпратили това предложение.

След това отпада точка 2, където отново става въпрос за калифорнийските червеи.

Предложението е чисто редакционно и свързано с вкарване на таблица № 8.

АНТОН АСПАРУХОВ: Ние мислим да приемем това предложение така или иначе и мисля, че посоката, в която вървим по отношение на приоритетните култури и животни е без калифорнийски червей, така че да е ясно.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Легалната дефиниция е новата, която сме поставили в точка 22-а.

Там се казва, че проекти и дейности, които се изпълняват в сектор „Животновъдство“ или сектор „Плодове и зеленчуци“ са проекти, които са СПО на земеделски стопанство на кандидата към момента на кандидатстване или планираното увеличени на СПО се формира от отглеждане на животни и на култури съгласно приложение № 8.

Това означава ли, че той ще е в сектор „Животновъдство“ само ако нараства с тези животни и култури. Тоест ще стои ли въпросът настоящото му стопанство в кой сектор ще се отнесе „Животновъдство“ или „Плодове и зеленчуци“ и възможно ли е към настоящият момент да има, ако отпаднат тези текстове за калифорнийският червей, да не стане така, че настоящото му стопанство да включва калифорнийски червей, а бъдещото му нарастване планираното да е само култура от Приложение № 8 и да стане така, че той формално да отговаря на изискването да е в сектор „Животновъдство“, но към настоящия момент да има червей и ако махнем тези точки излиза, че трябва да ги признаят в сектор „Животновъдство“.

Може би трябва да го помислим като вариант преди да пристъпим към отмяната на точка 1 и 2.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Това касае само приоритетите, в тази точка 1 и 2. Така или иначе ние сме зачеркнали, че няма да се смята за приоритет каквато и да било част от СПО-то формирано от червен калифорнийски червей.

Нашето предложение е, че при изчисляване на приоритетното СПО ще се взема само това от култури или животни посочени в приложение № 8.

Общото СПО е отделно, говорим за приоритетното. Там влизат калифорнийските червеи.

АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, това което горе долу се изчиства като вариант е, че дори и да дойде като начало с калифорнийски червей ще му с изчислява в първоначалното СПО, тоест в условието за допустимост, но няма да му се брои в ранкинга, което си мисля, че е решение на проблема.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: И в точка 2 сме добавили, че ще се счита увеличението по същия начин само за култури и животни посочени в приложението.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: По чл. 15, бих искала евентуално да се направи едно пояснение, за да е ясно за всички, както за проверяващите, така и за кандидатстващите най-вече.

Бизнес планът задължително включва поне една инвестиция в дълготрайни материални или не материални активи. Това е ал. 6, член 15.

Научените уроци показват, че като дълготраен материален актив се включват предмети, да го кажа по този начин, чиято стойност е под 700 лева единична стойност.

Съгласно законите за счетоводството и за корпоративното подоходно облагане и т.н. минималната стойност на един предмет, за да бъде дълготраен материален актив трябва да бъде 700 лева и оттам следва амортизация, дълготрайност във времето и т.н.

Предметите, колко и да са трайни те във времето, защото са от метал или от нещо друго, които са под тази стойност могат да се изписва само като разход в счетоводната система.

Оказва се, че при първия прием по мярката съществува неразбиране, включително от страна на служби на ДФЗ, които приемат това нещо като ДМА.

В последствие, когато дойде време за счетоводно отчитане и трябва да се отговори на въпроса – води ли счетоводство и как води това счетоводство, в един момент този дълготраен материален актив не следва да присъства в инвентарната му книга.

И оттук нататък ще излезе, че той не е купен и ние ще трябва да сложим „не“, което е страшно неприятно.

Считам, че едно стопанство, което получава първоначално 24 хиляди лева и отгоре има нужда от един актив, който да струва над 700 лева независимо в каква дейност се развива стопанството. Говорим за модернизация.

С цел да няма объркване от всички страни считам, че е редно като допълнителна разпоредба да се каже какво е това ДМА, било тук или някъде да се сложи, че е поне толкова.

Законът казва, че едно предприятие би могло да си въведе в своя сметкоплан минималната стойност на дълготрайните материални активи да е по-висока, но не и по-ниска.

Това е нашето предложение да бъде ясно на всички, било в допълнителна разпоредба, или тук какво е това ДМА и съответно за нематериалния актив важи същото.

АНТОН АСПАРУХОВ: Становището на управляващия орган е да приемем като цяло тази бележка.

Тук трябва да уточним, сега като изменим наредбата вие очаквате това нещо да хване и вторите плащания ли?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Не, не очаквам да хване, но поне ще намалим пораженията за в бъдеще.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Защото означава, че той не си води правилно счетоводството. Означава евентуално от НАП ако му направят бележка, защото разход за 100 лева е трайно като предмет и сто години може да изкара като предмет, но не е дълготраен материален актив по закона.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Ние сме съгласни с този въпрос, но тъй като имаме бележка по чл. 14, ал. 3, която е свързана с курса по базово обучение по опазване компонентите на околната среда предвид многото въпроси, които постъпват при нас от земеделски производители, смятаме че е добре да уточним каква да бъде продължителността на този курс – осем часа, осемнадесет часа ли или тридесет часа, колко да бъде този курс?

Ако има едно такова уточнение ще има яснота например да е записано: „Минимум осем часа“.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Има становище.

АНТОН АСПАРУХОВ: Добре, това е уточняващо и горе долу подобно на предната бележка на колегите от Фонда.

Какво е предложението, какъв да е курсът – 8 часа или 18 часа?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Този въпрос е поставен от страна на ДФ „Земеделие“ и има издадено писмено становище от Министерството на земеделието, храните и горите, в което се казва колко трябва да бъде този курс. Върти ми се в главата 15, но не си спомням със сигурност. 10 % от 150 часа.

АННА ПЕТРОВА: Имайте предвид, че тук говорим за базовото обучение и може да бъде и осем часа, в случай, че са семинари и подобен тип дейности, които също влизат.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: В становището, което сме получили това изключение не е включено.

АННА ПЕТРОВА: Да, за 150 часа.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Така, че ако е възможно да бъдат осем часа, моля това да бъде по някакъв начин документирано, дали с отделно писмо или с отделно становище, публикация на сайта или в наредбата или някъде?

АНТОН АСПАРУХОВ: Нека да го изясним в наредбата, за да е ясно.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Нямам нищо против. Нямаме претенции, колко часа трябва да бъде, но трябва да се знае колко са и всички трябва да знаят колко е и обучаващите и бенефициентите.

АНТОН АСПАРУХОВ: Това е добре, че го казвате, но въпросът ми по-скоро ще бъде от гледна точка на нивото на компетентност на бенефициентите и нуждата им за обучение. Соня преди малко каза за една от целите, че е и това. Осем часа за мен е формална история.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Добре, може и 18, аз нямам никакви претенции. Записваме 18 часа и това е, или 10 % от 150 часа, както решите го запишете. Не знам.

АННА ПЕТРОВА: Ще бъде дискутирано, но по принцип това становище го бяхме предоставили на колегите от ДФ „Земеделие“ по отношение на 150 часовите курсове. Сега вече така или иначе при положение, че ще бъде дефинирано и в наредбата ще го прегледаме още веднъж нормативно, но все пак да се има предвид, че става въпрос за бенефициентите оттук нататък. Това следва да се има пак предвид.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Не знам дали предложението може да се вземе под внимание, но след като говорим за това какъв е резултатът от това обучение бихме могли да има някаква диференциация евентуално за бенефициенти, които имат висше образование в областта на земеделието, защото има и такива колкото и малко да са те или малко повече. Тези, които имат висше образование в областта да имат право на по-съкратения курс, докато за другите да е задължителна по-голямата продължителност.

МАЯ НИНОВА: На базата на опита и същността на базовото обучение, но опазване на околна среда според нас еднодневен семинар би бил достатъчен.

От друга страна за агроекологията, които получават компенсаторни плащания сме казали, че минимум 18 часа. Така, че в контекста на идеята, че ние тук искаме просто да дадем базово знание на младите фермери за опазване на околната среда според мен и на основание на това, което имаме като практика от мярка 111, осем часа биха били достатъчни.

Що са касае до становището, което ви дадохме въпросът беше специално в рамките на 150 часовите курсове и тъй като все още не е стартирала мярка 1, но за да няма противоречие, с тези които се обучават на свободния пазар в момента за това ви дадохме становище, че съгласно

условията на мярка 1 там е посочено, че минимум 10 % от 150 часовите курсове и от 30 часовите трябва да са в областта на опазване на околната среда и изменение на климата.

Така, че нашето становище беше в контекста на 150 часовите курсове с идеята да не влизаме в противоречие при едно отваряне на мярка 1.

В контекста на това, което сега се предлага от гледна точка на учебни програми, съдържани и опит, мисля че осем часа, тъй като това е еднодневен семинар ще има и такива семинари и по мярка 1 и за в бъдеще време така записано ще отговаря и на условията, ако някой изкара 150 часов курс да е покрил това условие, но модула ще искаме да се записва. Знаете, че имаме тази практика и да може да си изкарва един семинар осем часа.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: От това, което споменахте ме наведохте на още една допълнителна мисъл. Това, че за бенефициентите, които кандидатстват и получават плащане по агроекология и изпълняват подобни мерки се изисква по-голяма продължителност на този курс.

Доколкото целта преминаване към биологично производство е част от целите, които са допустими да бъдат заложени в проектите на младите фермери, дали не следва за тези, които имат постигане и преминаване към биологично производство да бъде задължително по-високият хорариум на този курс.

АНТОН АСПАРУХОВ: Ще помоля колегите да го обмислят и да работят в тази посока, а дали ще има диференциране или няма, дайте да го обмислим да не го решаваме сега, но в публичното обсъждане, в акта, който ще качим за публично обсъждане молбата ми е да го включим

и да е ясно и точно, за да няма нито чудене от колегите, нито от външни организации, а по-скоро да го изясним.

Преминаваме към Глава трета „Ред за кандидатстване“.

Раздел I. Общи изисквания към документите и реда за кандидатстване.

Член 22 и член 23.

СОНЯ МИКОВА: Искам да обърна внимание на член 22 и може би колегите от Фонда да кажат.

Защо трябва да ги искаме и в оригинал и в нотариално заверено копие, нали това за бенефициентите е утежнения. С какво ги облекчаваме по този начин?

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Или нотариално заверено или в оригинал

СОНЯ МИКОВА: Записано е „в оригинал и нотариално“, трябва да бъде записано „в оригинал или нотариално“.

АНТОН АСПАРУХОВ: Точно така, в такъв случай може би трябва да бъде записано „или“ преди второто изброяване, за да е ясно, че бенефициентът има избор.

Кажете дали е ясен текстът? Ако е ясен да не го променяме.

Считам, че е ясно, че става въпрос за избор от страна на бенефициента, а не е за предоставяне на всички изброени документа. Тоест бенефициентът има избор да даде едно от три и не е задължително да дава нотариално завереното точно.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: За наддоговарянето за наша яснота да го уточним. Това означава ли, че ще сключваме пак договори под условие?

АНТОН АСПАРУХОВ: Би следвало да означава.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Да вметнем, че тук е малко различно от инвестиционните мерки. Тази мярка изисква административни проверки на етапа от сключване на договора, изплащане на първо плащане, което следва задължително в срока от наредбата и не е обвързано с никакво друго условие освен за представяне на договор за поръчителство например, когато кандидатства и ако е ООД. Ако не е по силата на закона следва наредбата и срока в който се изплати първо плащане, след това следват административни проверки по време на изпълнението за спазване на минималния срок и за спазване на други задължения, които бенефициента трябва да спазва от момента на сключвана на договора до избраната проверка за изпълнение на бизнес плана. Не знам доколко това нещо е премислено когато се върви към наддоговаряне и малко по-специфични са нещата по тази мярка. Как ще платим първо плащане, а той ще е длъжен да изпълнява бизнес плана без никаква яснота ще има ли второ плащане, кога ще го получи, а ние между временно трябва ли да правим всички тези проверки, които следват.

АНТОН АСПАРУХОВ: Кое условие на наредбата ще бъде нарушено при наддоговаряне, кой текст точно, за да го видим?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Не е въпрос за нарушение на условие на наредбата, а на това, че един бенефициент добросъвестно получава 24 хиляди лева, първо плащане. Започва да си изпълнява договора, който е сключен под условие. Започва да го изпълнява, това дали ние го проверяваме и какви разходи правим за целта няма никакво значение.

В един момент се оказва, че няма бюджет за неговия договор. След като няма бюджет това означава, че трябва да върне първото плащане, а той най-добросъвестно го е изразходил за целите.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Искам да направя едно уточнение.

Условната клауза, по наддоговарянето по 4.1 повлече след себе си промяна в договора за отпускане на финансова помощ. Много условни клаузи и изрично беше записано, че няма право да получава авансово плащане нито междинно преди да отпадне клаузата. Тоест преди ред 37 точки и 38 точки да е наличен цял бюджет, както е в съответствие със заповедта на министъра, но там беше по-лесно, защото там става въпрос например за един актив, във вашия случай вече даже е закупен. Докато тук ако минаваме на наддоговаряне трябва изрично да бъде посочено, че авансово плащане не се дължи. Първото плащане няма да се получи, защото в противен случай, ако стане така, защото в момента това първо плащане се дължи по силата на наредбата. Авансовите плащания и междинните са в зависимост дали е уговорено в договора, за това ние си позволихме в договорите да не уговаряме такова авансово или междинно, заради спецификата на договора, че той е с условна клауза.

Тук не можем да говорим в договора, че не им се дължи първо плащане при положение, че от наредбата следва, че в 30-дневен срок от сключване на договора и въобще ще дължим ли първо плащане.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Същевременно, ако се сложи в наредбата, че той не дължи връщане на първото плащане той ще е получил 24 хиляди лева, които са част от бюджета. От втора страна, ако той е под условие в кой момент ние ще преценим, че той не ги дължи, ако има такава клауза при положение, че той може да не стартира в девет месеца, тоест да се наложи да връща по други причини. Да не си спазва текущите ангажименти, след като сме проверили и тогава трябва да ги връща.

Не можем да сложим „не ги връща“, защото може да се наложи да ги върне поради неизпълнение от негова страна по време на изпълнение на бизнес плана.

Ако ги сложим „връща ги“ нали това е стартова помощ и той трябва с тези пари да стартира и това е смисълът на мярката и трябва да ги харчи.

АНТОН АСПАРУХОВ: Преди това искаме да чуем въобще какво е вашето виждане. Трябва ли да остане клауза за наддоговаряне или въобще да я премахнем и да мислим ли как да я адаптираме към младия фермер или да я премахнем.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Най-лесният начин е да кажем да я премахнем, но същевременно мислейки как да го адаптираме досега доколкото и аз и колежката се изказа не намерихме вярното решение.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: По-скоро бъдещите бенефициентите да кажат дали ще имат интерес от такова условно договаряне.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Те дали ще осъзнаят какви капани ги чакат. Те ще имат интерес, защото може би ще получат едни пари сега първите веднага, но осъзнават ли какво ги чака после.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Според мен нещата са много комплицирани в смисъл, защото е обвързано и с проверките на фонда.

Когато ударят чертата на ранкинга фонда тръгва да проверява тези, които са над ранкинга и след доста месеци става ясно колко средства и т.н. за да има наддоговорираване и тогава може да сме в нова стопанска години и културите да ги няма и фонда да тръгне да проверява тези хора след шест месеца например, нали така?

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Не шест, а година и шест месеца.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Това означава, че това стопанство нито ще е същото, нито ще ги има културите и изобщо те пак няма да го одобрят. Не знам, така си мисля. С темповете, както се движи ранкиране, одобряване, разглеждане, десетдневки, една – втора и подписване на договори след една година, не знам как тези свободни средства ще ги предоговорираш след една година, нали така?

АНТОН АСПАРУХОВ: Ясно разбрахме аргументите какви са ще ги обмислим. Ако няма някакъв лесен начин за адаптация, а след като и вие не се сещате едва ли ще има. По-скоро вероятно ще премахнем тук тази клауза.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Бих искала да кажа едно впечатление от страна на ДФ „Земеделие“, което се добива по време на изпълнение на бизнес плана, тоест на сегашното изпълнение на бизнес плана от вече ползвателите по договори.

Има едно изискване, че размерът на СПО по време на изпълнение на бизнес плана не трябва да пада под минималните 8 хиляди СПО, което е минималното изискване по мярката.

Същевременно има изискване, че не трябва да нарушават критериите и съответно точките. Когато на бенефициента СПО-то падне по някаква причина в повечето случаи това нарушава точките и ние съответно трябва да го санкционираме твърде неприятно, не с малко, а с всичко.

Бенефициентите не го разбират това и да, случва се в едно стопанство животните да умрат или нещо неблагоприятно да се случи, но те се чувстват свободни да намалят стопанството без да осъзнават какво може да се случи и какво следва да се случи съгласно… Възможно ли е да бъде по някакъв начин акцентирано в наредбата, че освен тези под 8

хиляди да не спадат под това СПО, с което са одобрени. Тоест той влиза със СПО и от следващия ден след сключване на договора трябва да започне да върви нагоре.

АНТОН АСПАРУХОВ: Възможно е да го поясним, но моето притеснение тук е понеже се е случвало такива казуси да имаме, не знам дали точно по „Млад фермер“ или по мярка 6.3 може би сходни като този тип подпомагане, в които има нормални земеделски практики, които водят до намаляване.

РЕПЛИКА: Сеитбооборотът.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Когато става въпрос за сеитбооборот обикновено това са полските култури, които не са приоритетни и оттам не се нарушава критерия. Това, че с малко е паднало, за съжаление не знам и не мога в момента да цитирам случая, ако стопанството е било малко може да се случи и да спадне под 8 хиляди СПО с нормални земеделски практики, което пак е неприятно.

Става въпрос, че в повечето случаи стопанствата включват приоритетни култури и са основани на приоритетни култури и животни и тогава вече падат точките от приоритета.

АНТОН АСПАРУХОВ: Понеже сме обследвали този казус зеленчуците също влизат в сеитбооборота и там също може да се получи проблем. НССЗ дайте някакъв коментар и от Фонда някакъв коментар да помислите как да се регулира това, защото е съществено.

Като последна опция се хващам за вашия коментар да го впишем като по-голяма яснота в наредбата, да им го изясним, че не следва да падат, но има ли някакви други начини за урегулиране на този проблем.

ПЕТЯ КУМАНОВА: За мен едно земеделско стопанство е жив организъм и ние не можем да го заковем точно. Според мен в земеделието не е като някакво друго предприятие където точно можем да заковем нещата. Говорим за една цяла стопанска година. Говорим за форсмажор в смисъл за изсъхване, за наводнение, всичко се случва. Струва ми се, че това е доста рестриктивно да ги заковем да не мърдат.

Госпожа Николова казва, ако е от сеитбооборот е малко. Обаче когато се отиде на проверка няма малко и няма много. Спадне ли с 50 квадрата и те го санкционират и няма малко или много. За мен логиката е да остане така.

АНТОН АСПАРУХОВ: Някакви предложения от вас как да го решим това. Защото в момента независимо дали е ясно или неясно в наредбата в момента те подлежат на санкции тези хора така или иначе.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Когато става въпрос за форсмажорни обстоятелства, независимо от неговата воля естествено. Например, ако е умряло животното.

ПЕТЯ КУМАНОВА: При положение, че в чл. 13, ал. 7 и ал. 8 ясно е написано, че когато проектът е бил оценен по критерий за подбор трябва да поддържа съответствие мисля, че много ясно е казано в наредбата и няма нужда сега допълнително да се обясняваме. Който не е разбрал да си носи последиците.

АНТОН АСПАРУХОВ: Моите наблюдения показват различно нещо. Аз имам по-скоро опасенията на Фонда, че те не са наясно с това конкретно изискване. Не знам дали изясняване на текст в наредбата, какъвто и да е той, би им помогнал, дотолкова доколкото не знам бенефициентите колко четат наредбата.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Точно това си мисля, че ако в един момент тръгне мярка 1 в обученията по някакъв начин дали нормативно заложено или не да им бъдат много добре разяснение задълженията и правата за договора.

МАЯ НИНОВА: Тогава за какво да ги обучаваме по мярка 1, как да си изпълняват договора ли?

В Програмата за развитие на селските райони имаме по четири точки, които не касаят толкова нашите браншови партньори, а касаят администрацията и ние ги написахме. Мерки за опростяване. Мерки за намаляване на грешката. И навсякъде сме написали, че ние имаме ангажимент прилагащите органи да обучаваме бенефициентите преди да кандидатстват, по време на кандидатстване и след това. Мярка 1 не е за обучение по това как да се кандидатства по програмата. Тя е за обучение по земеделие.

Имаме достатъчно възможности по техническата помощ с нашия ресурс и вашия ресурс и ги обучаваме и мисля, че това има предвид и Централното координационно звено, когато ни насочва в тази посока. Ние го написахме във всяка една мярка и е добре да го изпълняваме.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Само да посоча, че задълженията за обучение е след сключване на договора на Разплащателна агенция, както е написано в договора.

По отношение на кандидатстването няма задължение нито управляващия орган, нито ДФ „Земеделие“ като отговарящ, но в един момент след сключване на договора разплащателна агенция трябва да провежда въвеждащи обучения.

Има ли причина чл. 18, който урежда условията за замяна на видове култури и животни, има ли причина да е различен и да остане в тази редакция за разлика от подмярка 6.3, защото там е казано по по-различен начин?

Ако сметнете, че е добре нека да я уеднаквим с подмярка 6.3, защото според мен текста на подмярка 6.3, дава възможност за вариации в смисъл да се отчита някаква динамика като става въпрос, че там само СПО-та трябваше. Едно и също СПО на площ да бъде едно и също. Не знам дали колегите от НССЗ са съгласни?

ПЕТЯ КУМАНОВА: Да, съгласни сме.

АНТОН АСПАРУХОВ: Как е разписано в подмярка 6.3?

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Разписано е, че могат да се заменят овощни видове с еднакво СПО.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Говорим, с които нараства. Още не стартирал, още не ги е засял и след това. Може евентуално да се промени

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Когато става въпрос за овощни видове в повечето случаи говорим за трайни култури и така промяната на едни трайни култури с други трайни култури, днес са едни, а утре са други, не е много приемлива. Промяната от това, че е обещал да слага сливи, а е решил да сложи череши бенефициента, може да се получи с едно разрешение с подписване на анекс в промяна на производствената програма, което и в момента не е пречка.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Пречка е.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Абсолютна пречка е, член 18 е абсолютна пречка.

ГЕРГАНА ГЕОРГИЕВА: Има указания в тази връзка от министерството, че има възможност, ако е свързана замяната само с нарастването и е еднакво СПО-то да се извършват промените.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Тогава няма нужда да е със становище. Нека да го напишат в наредбата.

АНТОН АСПАРУХОВ: Просто ще го уеднаквим, ще вземем члена от подмярка 6.3 и ще го сложим в „Млад фермер“.

СОНЯ МИКОВА: Искам само да попитам, защо административния договор не е приложение към наредбата, за да се реши този проблем и да е информиран човека какво ще изпълнява. Това са условията за изпълнение и на практика те са скрити. Ние много време в комитета настоявахме да бъдат публикувани по 4.2, но така и не го видяхме. Всички останали отиваш в момента и ти казват, чети един договор, който ти поемаш ангажимент да изпълняваш. Нали трябва да сме публични.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Специално по договора по 6.1 понеже наредбата е изключително подробна, договора не въвежда абсолютно нищо по-различно от това, което е. Условията за допустимост, на които трябва да отговаря са в наредбата плюс бизнес плана и след това те са въведени като задължения и като основания за отказ в плащането, но не ги спазва. Вашият въпрос има резон по инвестиционните мерки, където в договорите се уреждат наистина някакви допълнителни задължения, които не произтичат от наредбата.

Като приложение към наредбата според мен е прекалено много. Има задължение проекта на договора да бъде публикуван преди откриване на приема. Това го поставихме и по другите мерки, но мисля, че тук не е предвидено.

АНТОН АСПАРУХОВ: Само едно нещо да уточним. Ние нямаме нищо против принципно да вървим по реда на ЗУСЕСИФ, обаче се получава така, че се изисква само за едни неща да вървим по ЗУСЕСИФ, а никой досега не ни е казал: “Вие защо правите един месец публично обсъждане“ или „Защо правите заповед толкова време преди това“. Тези неща защо не ги разглеждаме в контекста на ЗУСЕСИФ? Защото по ЗУСЕСИФ знаете ли колко е изискването за публичност – една седмица, а ние какво правим? Един месец стои нашата проектонаредба, след това ако приемем бележки още един месец, заповед трябва да има и още един месец за заповед, ние не можем да отворим никога прием. Тук допустими ли сме да си спазим ЗУСЕСИФ?

СОНЯ МИКОВА: Една седмица.

АНТОН АСПАРУХОВ: Тогава ще си качим проекта на наредбата за една седмица.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Въпросът е, че наредбата ще се качи като нормативен акт, няма други правила и по програмите за насоки.

Можете ли да кажете по оперативните програми е решен въпросът за договора?

СОНЯ МИКОВА: В насоките за изпълнение. Те са част от целия набор документи. Условия за кандидатстване и условия за изпълнение и вътре е договорът. Аз трябва да знам при какви условия ще изпълнявам този договор. За това не мога да разбера защо са тези съпротиви. Как да искате да го спазваме, защото виждаме, че имате проблеми и вие след това констатирате разминаване. Сега вече като ги имате защо да не ги сложите.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Защото при вас е с насоки и с насоките се определят условията за допустимост, които са в съответния

прием. Докато при нас е с наредба и изискванията по условията за допустимост са в наредбата. Няма да има изненада на приема да се сложат различни условия за допустимост. Единствено със заповедта може да се ограничи например, че не са допустими някакъв вид инвестиции, например за напояване, както беше по 4.1, знаете много добре.

За това може би оттук идва проблемът, че при нас условията са в нормативен акт и има по-голяма яснота за бъдещите бенефициенти. Докато при оперативните, така или иначе в насоките се определят условията за кандидатстване.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Те са ясни. Публикуват се насоките и приемът е след две седмици.

АНТОН АСПАРУХОВ: Това ще бъде обсъдено говори с ръководството, за да видим насоките какви са и какво може да се направи по този въпрос.

СОНЯ МИКОВА: Бяхте оставили насоки или друг документ. Ако може да се измисли.

АНТОН АСПАРУХОВ: Другият документ е наредбата. Да качим ли сега за една седмица наредбата?

ПЕТЯ КУМАНОВА: В тази връзка искам само да кажа,че практиката, която е по някои от мерките, които всички ние изпитваме,че пишем една наредба и след това се започва едно питане от страна на ДФ „Земеделие“, от наша страна, и от всички, и започваме да питаме управляващия орган: „Кажете сега как да прилагаме дадено нещо, например за малките стопанства как да им изчислим дохода“. Тези становища не са публични. Тези становища идват от управляващия орган, отиват в ДФ „Земеделие“ и нито фермера, нито консултанта, никой не

знае как ДФ „Земеделие“ ще приложи даден член на наредбата, защото ние го четем така, а фонда го чете по друг начин. Нищо лично. Просто казваме, че има винаги някакво тълкуване на нещо и започваме с едни допълнителни становища ние да дотълкуваме наредбата.

Особено горчивия ни опит в момента с подмярка 6.3, колко изтълкувания следваха как да доказват дохода си тези 33 %, как го доказват, но да не изпадаме в подробности.

За това наистина не знам каква публичност да има и всеки да знае какво становище ще прилага ДФ „Земеделие“.

СОНЯ МИКОВА: Знаете как е уредено по ЗУСЕСИФ. Задават се въпроси, отговаря се и те са част, тези отговори вървят. Това се прилага.

Вие също като прилагащи трябва да участвате. Аз се учудих, че по 4.2 колегите от Фонда, гласували сме критерии, а те тепърва разбират за критериите и започват да виждат, че не знаят как да се приложат. Това не трябва да се случва. Всяка една част трябва да е много ясно разписана и за това наредбата не може да даде тези детайли, които може да даде насоката. Там описвате, кое къде се слага и всичко трябва да е ясно на човека и на вас ще ви е по-лесно да извършите оценката след това.

АНТОН АСПАРУХОВ: Добре е, че направихме тази дискусия, за да стигнем до това, защото в други наредби ние сме поставили 10-дневния срок за отговор, но доколкото си спомням аз той касае отговори на бенефициенти, а не на ДФ „Земеделие“.

Така, че в ЗУСЕСИФ нищо не се казва за отговор на ДФ „Земеделие“ или на прилагащ орган, да уточним това нещо. Искам да кажа, че разпоредбата на ЗУСЕСИФ не касае публичност на нашите указания към ДФ „Земеделие“, а касае публичност по отношение на

въпроси зададени от бенефициенти, това искам да кажа. Няма такава разпоредба в ЗУСЕСИФ.

Колеги, да си поставим текста от ЗУСЕСИФ за десетте дни за разясненията.

Преминаваме към Раздел II. „Процедура за разглеждане на заявения за подпомагане“.

Член 23, член 24, член 25, член 26, член 27 и член 28.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Може ли да коментираме член 28-а. За този нов член, може ли малко повече пояснения, защото на нас не ни става ясно как ще бъда подбрани браншовите организации с най-добри чувства към всички браншови организации и браншовици.

Как ще бъдат извършвани във времето индивидуално, групово и по места. Доста имагинерно звучи „От датата на сключване на договора разплащателна организира въвеждащо обучение за ползватели на финансовата помощ“.

Как става това? Веднага възникват и поне аз имаме десет въпроса – как и кой. Например фонда организира по места, например отива в Габрово и организира и отива представител на министерството. Кои браншови организации ще участват и защо консултантите, които са изготвили това няма да участват, за да знаят как и какво да прилагат. Защото този консултант е възможно да стои по целия път на изпълнение на бизнес плана, както се случва с много наши клиенти. Те постоянно идват в офиса, за помощ да направят обяснения до фонда и да им кажем това как да се прилага. Браншовите организации по - подготвени ли са от консултантите и как?

В никакъв случай не искам да противопоставям един срещу друг. Всички трябва да вървим ръка за ръка. Не го разбирайте, че искам някой да изключа. Нека всички да участват, но как ще става?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Бих искала да направя още една добавка към това, което каза госпожа Куманова.

Единият въпрос е принципен. Този текст се слага във всички наредби и казва, че ДФЗ организира тези обучения.

Принципният въпрос е редно ли е проверяващият орган и санкциониращ орган да е този, който обучава?

Съгласна съм с нея, че всички теглим една обща кола и не можем да не участваме в това нещо, но ДФ „Земеделие“ да е този, който организира, а не например обучаващия орган да е управляващ орган, а ние ще помагаме, ще участваме това не се изключва. Това е първото и основното, което искам да кажа.

Вторият въпрос е, ако не е точно по 6.1, но по 6.3 бенефициентите са получили специални консултации от Националната служба за съвети в земеделието преди да кандидатстват, подписали са се. Дадени са едни пари за целта и в един момент те отново имат нужда от ново обучение, което не знам как би се изтълкувало в последствие от външни на нас институции.

АНТОН АСПАРУХОВ: Доколкото си спомням това нещо идва от ЗУСЕСИФ.

СОНЯ МИКОВА: Добре е да включите и областните информационни центрове защото те се интересуват от всички мерки, следят ги и по места правят такива срещи.

АНТОН АСПАРУХОВ: Това е коментар на Министерския съвет и за това е включен.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Това изискване просто няма как да е индивидуално от сключване на договор в 30-дни. Какво индивидуално обучение да правим. Ще остане мъртъв този текст. Не знам дали е говорено с ръководството на ДФ „Земеделие“, но това изисква страхотен ресурс и организация и точно какво ще обучаваме отново не става ясно, след като сме платили за консултантски услуги по инвестиционните мерки, а НССЗ се заплаща пак от бюджета на Европейския съюз.

АНТОН АСПАРУХОВ: При положение, че имаме някакво задължение не можем да бягаме постоянно.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Ние го въвеждаме задължението в момента.

АНТОН АСПАРУХОВ: Въвеждаме го, защото имаме първо задължение в ЗУСЕСИФ и второ коментар от Министерския съвет, за това.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Отчита ли се по какъв начин става обучението по оперативните програми, в смисъл по другите фондове. Предполагам, че там консултантски услуги не са допустими за финансиране. Имат ли консултанти?

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Но не се финансират по програмата. Разходите за тях не са допустими. Може би това е разликата между нашата програма и между останалите програми. Защото ние заплащаме за консултанти.

СОНЯ МИКОВА: Ние казахме, че в програмата е идентифицирано, че познаването на условията за изпълнение и риск за определени мерки и за това трябва да ги обучите.

Предлагам ви да използвате колегите от информационните центрове, областни допишете, ако трябва и това. Те четат мерките и ги

познават и правят такива срещи и обучения. Ако искате напишете и службата за съвети да го прави, но хората трябва да бъдат запознати. Това е задължение на администрацията, аз не виждам защо бягаме ние от задълженията.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Ние не бягаме, но може да става с някакви наръчници. Аз не виждам как ще вървим в цялата страна за тези обучения.

СОНЯ МИКОВА: По програмата нямаме. Другите програми имат наръчник за бенефициенти. Тук нямаме и искаме просто да го информираме, за тези основни неща, които казвате, за проблемите, които след това не спазват. Комбинирайте го с браншовите служби за съвети и информационните центрове.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Ние например сключваме 1000 или 2000 договора. В някакъв етап това означава ли, че трябва да направим 2000 обучения.

ГЕРГАНА ГЕОРГИЕВА: Това не е организирано както беше едно време с определен ден и всички бенефициенти се канят. Преди това беше организирано и на потоци подписваха договорите.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Текстът, който е разписан в момента в наредбата не е коректен. Това не може да се приложи до 30 дни от подписване на договора. Как ще следят това нещо и как ще решат кого да поканят? Коя браншова организация? Кой консултант да поканят?

Трябва да се изчисти текстът. Ние приветстваме това госпожо Никова.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Държавен фонд „Земеделие“ също е съгласен и така да кажем има интерес от това бенефициентите да са информирани по всички въпроси и да разбират всичко.

Самото обучение, пак се връщам на първото, което казах, принципно редно ли е, санкциониращият орган, проверяващият орган да е този, който поема?

Не казвам, че експерти от фонда няма да участват. Не го разбирам по този начин. Когато отговорността е на проверяващият орган за мен отстрани погледнато е малко търсене работа от една страна.

От друга страна, тук никой не казва, но например ДФ „Земеделие“ казва: „На 1 юни ви чакаме в София в 9.00 часа“, да но ние имаме бенефициенти от Дуранкулак, имаме бенефициенти и от Малко Търново и това се явява тежест за самите бенефициенти. Това, че областите служби ще бъдат включени и не знам кои центрове ще бъдат включени това пак пада отговорност на ДФЗ.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Много по-лесно е да се каже „Бенефициенти заповядайте да ви обучим“, отколкото да се прави организация и да кажеш: „Ти ще отидеш в областна дирекция Враца, а ти ще отидеш в областния център и т.н.“, което да е отговорността на ДФ „Земеделие“.

От друга страна, говорим ви пак за обучението и за информираността на кандидатите. При кандидатстване те подписват изричен чек слагат и декларират, че са запознати с условията на мярката. Декларирали са го и какво означава, че това е декларация с невярно съдържание ли или какво?

Хубаво е кандидатът да бъде запознат или вече когато е сключил договора и изведнъж се окаже, че има неща, които не му допадат особено.

Не е ли по-добре това нещо да бъде направено преди той…нали като сложи този чек, че е запознат с условията наистина да е запознат и

да знае къде влиза, къде е дръгнал, е не след като подпише договор, да се чуди какво трябва да направи.

Разбирам човешката страна на нещата, че когато на някой му се обещаят 50 хиляди лева те са примамливи, те и за мен са примамливи 50 хиляди лева, и че след като може защо да не ги вземе, но обикновено хайде да не казвам обикновено, но понеже при мен попадат тези случаи, които са завършили неблагоприятно за бенефициента и за мен 100 % е тази практика, те попадат при мен и е много неприятно.

За това ДФ „Земеделие“ мисля, че и Националната служба за съвети в земеделието предполагам, че и другите организации не бягат от това бенефициентите да бъдат информирани.

Напротив, на нас ни трябват информирани бенефициенти. Трябват ни истински бизнесмени, а не хора по-слабо грамотни, които не могат с една дребна административна процедура да се справят, но не може би точно по този начин, по който е написано.

Освен това Националната служба за съвети в земеделието е една организация изградена от обучители. Те цял живот това правят, това им е работата. Не казвам, че и точно на тях трябва да падне, но в крайна сметка има организации, които са повече или по-малко свързани с процеса на обучение.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Явно е, че този текст не е пригоден за начина, по който става договарянето във Фонд „Земеделие“, но трябва да отчетем, че наличието на обучение е важно, за доброто усвояване на средствата по подмярката.

По отношение на това кой да провежда обучението. Фактът, че говорим за обучаване на бенефициенти, които са сключили договори, те

явно са се консултирали добре до този етап, след като са преминали и познават условията и реда за кандидатстване.

Според мен, насочеността на този текст е по-скоро обучение по отношение на изисквания поставени от разплащателна агенция, методики за санкции и изпълнение на проектите, а не начин на отглеждане на растенията или животните, които са специфични обучения, а обучение специфично по задълженията и изпълнението на проектите, които се проверяват и начинът, по който се проверяват и санкциите, които се налагат от страна на разплащателна агенция.

Ние сме отворени за вашите конкретни предложения за подобряване на разпоредбата, така че да се постигне този ефект.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: В такъв случай едно от предложенията, което може да се направи е предвид тези три думички в този член е, че ако заявят това желани и не са се отказали. Трябва да има някакъв чек в бизнес плана където те изразяват желание или се отказват от тази възможност и да се знае кой подлежи и кой не, защото е написано в текста и е редно да се намери формата, в кой момент да го кажат и колкото по-рано, толкова по-добре.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: По-скоро при подписване на договора да каже дали заявява или не заявява. Така ми се струва най-редно.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Предлагам да обърнем текста и ако има желанието тогава да го заяви, а не по презумция да се предполага, че той трябва да бъде обучен. Не е ли по-добре така, защото тук мярката е, нека пак да обърнем внимание. Става въпрос за бизнес план, който е разработен като култури, като площ и като срокове и той сам е представил този бизнес план. За какво точно разплащателна агенция ще

го обучава и още повече, че тук няма санкции и методика. Тук е принципът или всичко или нищо и следва от текстовете на наредбата и мисля, че това е ясно. Тоест няма да има изненада в договорите. Пак казвам, че договорите са едно към едно в наредбата. Ако има мярка, която няма нужда от договор, това е тази мярка. Защото на практика можем с една заповед за одобрение, която да му посочим срока за представяне и да се уговори срокът за изпълнение на бизнес плана, доколкото това е елемент от договора. Даже няма нужда от договор. Наистина едно към едно тук няма нито скрити условия, нито скрити изисквания и тук е на принципа – няма методика, няма санкции и няма процент. Тук или изпълнява и получава всичко или не изпълнява и връща всичко.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: От друга страна не бих искала да противореча на Министерството на земеделието, храните и горите, но относно съдържанието на това обучение ние да ги обучаваме за това на какво ще ги санкционираме. Ние не можем да ги санкционираме за нещо, което сме решили. Винаги санкционираме за нещо, което е написано в наредбата. Задължението ни е да ги санкционираме заради неизпълнение на задължения от страна на бенефициента.

Предварително са известни какви са неговите задължения, какви са санкциите, ако не ги изпълни и само се уточнява членът и алинеята, която не е изпълнена.

ПЕТЯ КУМЕНОВА: По желание на фермера, ДФ „Земеделие“ се задължава да му предостави индивидуални консултации по изпълнение на задълженията му по договора. Нещо такова да бъде. Защото той винаги може да отиде в Областната разплащателна агенция при експерти и да каже: „Моля ви, обяснете ми тази клауза как да я

изпълня“, и може би Фонда да има някакъв вътрешен документ, при идването на такъв фермер да отбелязва, че му е предоставена такава консултация.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Фондът практикува и до момента да отговаря на всякакви въпроси на бенефициенти, било лично когато посетят регионалните служби или в ДФ „Земеделие“, като също така писмено отговаря и на писмени запитвания на съответните бенефициенти.

В правилника за работа на дирекция „Оторизация на плащанията“ има едно приложение № 57, което казва, че при посещение в Регионалната разплащателна агенция за задаване на въпроси се записва: „Началника казва в този ден, в този час дойде бенефициента Иван Иванов, иска да зададе някакъв въпрос и аз го насочих към служителя Петър Петров, който ще му даде съответната консултация“.

Така, че това съществува и в момента.

Въпросите са конкретни и не са в рамките на 30 дни от сключване на договора, а са по всяко време когато бенефициента се е сетил и ДФ „Земеделие“ както казах и устно и писмено дава отговори на нещата.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Нека да имаме предвид чл. 42, точка 1, ако ще се променя чл. 42, точка 10.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Не мога в момента да намеря члена и алинеята, но става въпрос за очертаването на земята в ИСАК след получаване на второто плащане. Очертаването на земята в ИСАК ,което е вменено като задължение на бенефциентите, Държавен фонд „Земеделие” е за това нещо, но то няма общо с кандидатстване за подпомагане по схемите на директни плащания. Това е 42, 2. Мисля, че трябва да има

някакво уточнение къде точно и как се регистрира и да се помисли дали това нещо не може да бъде изискване и за очертаване на земята по време на изпълнение на бизнес план, просто няма да е толкова много земя, а по-малко или колкото е там. Това в някаква степен гарантира да няма после на заявка на второ плащане да се окаже, че при целите, с които бенефициентът изпълнява бизнеса плана си, в това време са очертавани от някой друг, което се случва.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Тоест първото предложение е поддържането на минималния размер на земята да не се проверява чрез анкетната карта плюс проверките на място.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: След като сключи договора, той да регистрира, думата очертава и регистрира има разлика съществена от хората, които работят ДПП, тоест земята да се регистрира в ИСАК, да се знае че тази земя е негова, а не да се окаже, че някой друг я е заявил за схемите за директни плащания. Защото като дойде време за второ плащане, тези неща се проверяват, виждат се и става пак много неприятно кой имал право, кой нямал, кой взел, кой не взел. Скоро четох една справка, другият човек е взел 9 лева субсидия за тази земя, но е взел друг човек 9 лева и кой всъщност е работил земята.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Член 42, т. 2 да бъде, той е написан текстът, просто да обхване периода от сключване на договора до изпълнение на бизнес плана, защото това важи само за след получаване на второто плащане. Само че тук няма да е СПО, за който е получил второто плащане, а за периода.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Очертаване и регистрация са две различни неща и не означава, че трябва да искат пари по ДПП, защото те може и да са недопустими да ги искат тези пари по някаква причина.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: При положение, че има изключение, гъбарници и разсадници, има и изключения, те могат да не чертаят.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Въпросът с пропускането за очертаване, ако пропусне да ги очертае, да ги регистрира в ИСАК след получаване на второто плащане, ще трябва да връща и двете плащания, значи е същият. Променя се периодът. Казах от къде идва една от причините. За нас колкото по-малки проверки правим, толкова ни е по-лесен животът, но когато дойде голямата проверка по време на изпълнение на бизнес плана, цъфват какви ни не неща.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Другият проблем, те чертаят, че работят това, и в един момент, когато дойде време за второ плащане, се оказва, че комшията работил това две-три години.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Нали има документи?

МАРИЯНА СТЙЧЕВА: Той по документи, има анкетна карта, в която той се очертава тези земи и в този период от сключване на договора до проверка гледаме анкетната карта, но колегите правят проверка в ИСАК и се вижда, че през целия този период тази земя е заявявана от друго лице.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Големите проблеми са, не че колегите правят проверка в ИСАК, а големите проблеми са, че идват външни, които виждат, правят тази засечка и тогава става по-големия проблем.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Защо не решим проблема в началото? По-скоро как се стига до този проблем, това да търсим. Как така той си работи тази земя, а някой друг е успял да я очертае в ИСАК?

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Заради липса на задължение той да регистрира и тогава идва следния въпрос ако тази земя не може да се провери?

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Защо другият е успял да я регистрира?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Защото съм собственик на тази земя, отивам и я регистрирам с нотариалния акт и всичко е наред. След това ти я дявам под аренда, отиваш и регистрираш ти или я работиш ти с анкетната карта.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Трябва да санкционираме собственика, а не младият фермер.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Собственикът е младият фермер, който я е дал под наем с договора за наем, а другия земеделски стопанин се регистрира по ДПП. Собственикът въз основа на нотариалния акт си чеква в анкетната карта, формално при нас по документи той е бил ползвател на тази земя, но се оказва, че по договор за наем сключен от него, но с друго лице, друг я очертава отново през този период.

Каква е логиката, пак казвам, ако тази земя би му носила субсидии, директни плащания, има ли логика друг да я очертава вместо него и друг да взима тези субсидии?

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Има ли логика ние да го задължаваме да очертава, това беше идеята? Ако не иска да я очертава.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Говорим за регистрация. Каква е разликата между регистрация и очертаване, заявяване?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: В единия случай тази земя я работя, искам да ми дадете за недопустими площи, искам да ми дадете за директни плащания, искам за едни какво си. А в другия случай да, работя я тази земя, от вас нищо не искам, дори и заради това, защото земята е с по-малки парцели отколкото минимално необходимите, защото не ми се полага по тези схеми и мерки субсидия.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Проблемът е, че това задължение стои по принцип за регистрацията в системата, обаче аз не знам кой го изпълнява. Тоест в момента, в който сложим това изискване и на период още от сключване на договора за проверка на бизнес плана, още едно задължение ще вкараме, за което вероятно не са запознати.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: В момента гледам 112 и един парцел се оказва, че е чертан от четири души едновременно, от които тримата от тях по погрешка сбъркали, очертали другия, след поискване на нарочна декларация. Четирима души чертали за едни четири декара с орехи.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Има, да знам ги, тези случаи. Мариана, дали ако той регистрира в ИСАК и след това дойде друг?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Да, ще се покаже. Първо, другият го е очертал, в момента, в който отиде нашия бенефициент да го очертае, че го гледа, то пак ще се покаже и ще кажат – тук става нещо.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Той само го е регистрирал. И в кампания идва …Тоест идеята е, че регистрацията в ИСАК, без да заявява субсидия, защото наистина не може да го задължим.

Въпросът е, че по никакъв начин не го застрахова нашия бенефициент това,че е регистрирал земята и че друг по всяко време може да отиде и да го заяви, тогава няма смисъл от това.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Колеги, предлагам да обмислите добре предложението, мотивите, с какво ще помогне, ще попречи ли на нещо, създава ли едно допълнително задължение, което с нищо не допринася и ако все още сте на мнение, че трябва да променим текста, мотивирайки, формулирайте, на разположение сме.

АСЯ ГОЧЕВА: Приложение № 6 проектопромените, които ни изпратихте с отпадането на документи, необходими при кандидатстване

и по-конкретно за удостоверенията за липса на задължения, искам да кажа, че за Националната асоциация на зърнопроизводителите категорично не е съгласна да се поставя на равна нога изрядните платци заедно с некоректните, заедно с длъжниците към републиканския бюджет. Не са ни ясни мотивите на министерството да бъде заложена тази промяна и за нас тя е нелогична.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Задължението към бенефициентите да нямат задължения остава. Просто отпада документа, с който се доказва, защото Държавен фонд „Земеделие” има сключено споразумение с Националната агенция по приходите и служебно ще има достъп до техните регистри и служебно ще извършва тази проверка. Всъщност предложението е да отпадне, да се намали административната тежест и в полза на бенефициентите задължението остава, проверката ще се извършва служебно.

ВЕСЕЛИН ЦВЕТКОВ: Към коя дата ще се прави проверката от Държавен фонд „Земеделие”, защото може докато те направят проверката, да се появят нови задължения на бенефициента. Когато кандидатствам може да нямам задължения.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Към момента на подаване на заявлението, то такъв е и ангажимента. Това е задължението, което е вписано в наредбата.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: В момента е такова задължението, но аз си мисля, че при положение, че ще имаме такова подписано споразумение и тези справки ще бъдат лесни, лесен достъп до такава справка, дали не би било съобразно да е и към момента на сключване на договора, доколкото практиката показва, че договорът се сключва в отдалечено време спрямо кандидатстването.

Същото важи и към при подаване на заявка за плащането и извършването на второто плащане. Това може би ще бъде не към сключване на договора, а към извършване на първото плащане. Тоест няма значение коя част от ДФЗ прави в случая тази проверка, но дали бенефициентът има право да получи първо плащане, при положение, че има задължение към бюджета. За мен това е общ въпрос, който може би е редно да се обсъди. Фондът няма претенции, но мисля, че е правилно да се обсъди. Тоест това, което каза колежката, нормално ли е да бъдат одобрявани хора, които имат ангажимент.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Обмислете го в Държавен фонд „Земеделие” към кой момент, защото формулировка от типа „към момента на сключване на договора”, аз доколкото познавам процедурите във фонда, нали договорът се подготвя, подписва се от изпълнителния директор, но това още не е сключен договор. Сключва се, когато идва бенефициера, това е един по-отдалечен момент. Така че, обмислете го, ако имате такова предложение, входирайте го официално.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Съображенията, които изказах, не са изискване на фонда и предложение на фонда, а съображения които считам, че е добре да се обсъдят и да чуем мнението на Управляващия орган дали това е редно, дали това е необходимо, дали е допълнителна тежест, допълнително наказание, защото ей на, появило се там нещо в НАП, което бенефициентът не предполагал, че го има и т.н. сега не знам доколко е вярно или не, но много често съм чела обяснения от бенефициенти, които казват – аз отидох за удостоверение за задължения и те хоп, лепнали ми едни задължения, а аз не знам, че ги дължа. Примерно. И това съм чела. Вярно или не, няколко пъти съм го чела. Не

знам как се получава, грешка или не, все грешки оправят, все грешно са им лепнати задълженията, но факт.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Мнението на Управляващия орган е, че задължително трябва да има такъв контрол за надеждност на бенефициентите, нали той е задължителен по регламент.

Другото важно нещо е да бъде фиксиран моментът, в който се извършва тази проверка и тя да е известна на бенефициентите, за да могат и те сами да си извършват справки, така че да са сигурни, че отговарят на изискванията. Какъвто и момент да се фиксира, на следващия ден винаги е възможно да изпаднеш отново, така че ние няма как, какъвто и момент да изберем, да избягаме от тази промяна в обстоятелствата в утрешния ден. И Управляващият орган не може да даде решение на въпроса. Така че, ако считате, че е нужно да промените момента, това е въпрос на контрол, няма проблем да отразим.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Понеже сме на Приложение № 6, доколкото разбрах, от 9 май 2017 г. ако не ме лъже паметта има нова заповед на изпълнителния директор на Българската агенцията по безопастност по храните, с която се въвеждат нови формуляри, удостоверения и т.н. В тази връзка ми се иска ако има някой представител по-подробно да ни запознае с това и да ни каже кой документ и как, защото ние като служба сме посочили някаква редакция, но относно документ 10 по новата номерация Удостоверение, издадено от БАБХ, за регистрация на животновъден обект. Тук по този текст се явяват няколко проблема. Първо, колегите от ДФЗ не знаят точно кой документ да изискат и да признаят. Става въпрос, веднъж има удостоверение по чл. 137 или по-скоро удостоверение за регистрация на животновъден обект, така му е името. Преди това имаше още една

бланка, която беше удостоверение само за това, че животновъдният обект е вписан. И понеже тази промяна сега е скорошна, е хубаво да го отразим това. Ние лично не сме напълно запознати и затова сме предложили редакция, документ, издаден от Агенцията по храните, удостоверяват, че обектът е вписан съгласно Закона за ветеринарно-медицинската дейност. Това съответно може да бъде служебна бележка или удостоверение за регистрация, това е по избор на агенцията. Говоря за нашето предложение, така сме го записали, документ. Така че, тук ако има някой техен представител да ни обясни по-подробно, ако не.

ЦВЕТОМИРА СТОЙКОВА: Ние също се запознахме с вашата забележка и се надявахме, по принцип има поканени представители на Агенцията по безопасност на храните, за съжаление, струва ми се, че нямаме присъствие от тяхна страна, но можем да поемем ангажимент да се консултираме с тях по отношение на точната формулировка на документа, така че да не създава проблеми при прилагането.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Това, което мога да кажа от това, което съм прочела по този въпрос е, че от страна на Окръжна прокуратура Благоевград дойде едно 10-15 страници текст, започващ с огромните букви „СИГНАЛ” завършващ с това, че ДФЗ и БАБХ не осъществяват никакъв контрол по въпроса и с едно много ясно, точно структурирано и логично обяснение какъв е редът на издаване на тези документи и какви те трябва да бъдат.

По отношение на това кой документ се изисква от младите фермери наредбата в момента новият текст не съм го погледнала, но стария текст беше удостоверение за регистрация на животновъден обект, просто не беше добавено думичката чл. 137, но беше ясно и точно записано удостоверение за регистрация на животновъден обект. Същият

този документ удовлетворява изложението на мнението на прокуратурата, казвам доста мотивирано беше мнението на прокуратурата за това, че трябва да бъде този документ. Документът за удостоверение за регистрация по чл. 137 включва доста по-обстойни проверки и малко по-високи изисквания, отколкото удостоверението за вписване.

Удостоверението за вписване се указва, оттам е изводът, който прави Окръжна прокуратура и подава сигнал е, че и от страна на БАБХ документът за вписване се издава, без да бъде налично удостоверение за регистрация на обекта. Когато има удостоверение за вписване, взимат една така, издават един документ и този обект реално е без всякакъв ветеринарен контрол от страна на държавата. Оттам болести, епизотии и много други неща следват. Факт е, че съгласно инструкция Държавен фонд „Земеделие" е приемал удостоверения за вписване като доказателство, че обектът, животновъдният, е най-общо казано ветеринарно узаконен, но се оказва от практиката, че не е така в краен случай. Затова съм склонна да предложа нещо различно, от това, което каза колегата от НССЗ и който запазва досегашното, че трябва да е удостоверение за регистрация, а просто да се добави и чл. 137. А каква е практиката на БАБХ и дали издават удостоверение за вписване след като вече има удостоверение за регистрация по чл. 137, ДФЗ не може да носи отговорност и не знам каква е практиката по места. Все пак това доста децентрализирана функция на БАБХ.

ПЕТЯ КУМАНОВА: В продължение на това, което казва госпожа Николова, все пак ние говорим за едни млади фермери. Затова предлагам това още малко да бъде помислено, защото той създава едно стопанство и това стопанство създавайки го, не може до дефол да

отговаря на всички изисквания на Закона за ветеринарно медицинската дейност. Когато те го регистрират, аз съм агроном, но и аз вече доста неща прочетох и постоянно говоря с ветеринарни лекари, те му издават предписания, които той трябва да изпълни, за да бъде регистриран вече по 137, защото 137 от Закона за ветеринарно медицинската дейност казва,че той трябва да отговаря на всичките ветеринарно медицински изисквания, на хуманно отношение и т.н. Като изхожда от презумпцията, че ние създаваме стопанство в момента и то ще се развива, към момента на второ плащане може да отговаря на всички изисквания, но в началото, когато то кандидатстване, няма как да отговори на всички тези изисквания, затова смятам, че това трябва добре да го обмислим и да се говори с Агенция по безопасност на храните. Ние също в момента водим разговори с различни ветеринарни лекари, защото те в момента са затегнали техните процедури. Вероятно заради такива прокурорски и не знам какви. Но те вече, този член 137, както се казва, не издават това, което издаваха досега. Имат нови бланки, имат, те не са нови изисквания, но действително са започнали да прилагат закона много по-стриктно от досега. Така че, много добре трябва да се изпипа това нещо и там да не ги вкараме сега тези фермери още от самото начало да отговарят на 137. За пчеларите знаем, че задължително още в началото им дават по чл. 137, но на другите въдства защо трябва този стартиращ човек още в началото да го накараме да отговаря на абсолютно всички изисквания, и какво, колко ще са тези млади хора, които стартират и отговаря стопанството му на всички изисквания? Казвам го само, не че искам да съм против да отговарят и да спазват законодателството, не, напротив, въпросът е към второ плащане те да отговарят на всички тези, по 137, но стартирайки, защо трябва да ги вкарваме в най-тежките изисквания.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: По отношение на стартирането и за старта на стопанството бих искала да отбележа, че стопанството не е малко, а е в границите между 8 – 16 хиляди евро, тоест едно сериозно стопанство. В старата програма за млад фермер стартирането беше, една от целите и поемане на вече готови стопанства, тоест наличието на достатъчно брой животни, за да формират стопанството. Редно е стопанството да отговаря на някакви норми, да е под контрол.

Трябва да се помисли детайлно, но изложението, което беше на прокуратурата, беше точно и ясно с последици, със сигнала, който беше даден и министерството е запознато с този сигнал, той е публичен, и съответно държавните институции по член, алинея носят известна отговорност, санкции и т.н.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Аз подкрепям казаното от госпожа Николова. Това бяха и мотивите по подмярка 6.1 документът, който се изисква, да бъде удостоверение за регистрация. Струва ми се уместно също да се уточни, че се касае за регистрация на животновъден обект по чл. 137. Да, това са по-големи стопанства, определено не са малки стопанства, малките стопанства са тези по подмярка 6.3 например, където изрично беше предвидена и друга възможност при кандидатстването. Така че тази диференциация не е случайна.

Ще обмислим вашите предложения.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Тоест ако се допуска възможност за кандидатстване, да напишем, че може, но задължително одобрението за регистрация по обхват да бъде по 137?

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Да, това е предложението на Националната служба за съвети по земеделието, което ще обсъдим, но аз отново изтъквам изказаните от госпожа Николова аргументи, че 6.1

стопанствата по подмярка 6.1 не са малки, те са със СПО между 8 хиляди и 16 хиляди евро, това са големи стопанства и по принцип е добре да отговарят на всички изисквания.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Съгласно закона, чл. 51 казва, че обектите трябва да бъдат регистрирани, нищо друго.

Член 137 дава реда за регистрация. Така че, не е необходимо да посочваме член. Само че чл. 137 казва, че ако даден обект не отговаря на ветеринарно санитарните изисквания, той не се регистрира. Точна сега тук е тънкият момент, сега с последната заповед, която аз нямам, има такава временна регистрация и затова споменах. Иначе 51 и 137 те са един и същ смисъл.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: На 51 подлежат тези, които вече имат регистрация, това, че БАБХ им издава документи по 51 без да имат регистрация, пак го има и във сигнала. Не казвам, че ДФЗ е виновен.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Чл. 51 каза – животновъдните обекти подлежат на регистрация. Член 137дава реда. То е удостоверение за регистрация, то е само едно. И имат още един за временна регистрация …, нали точно това говорим, че имаме едно удостоверение и то е за регистрация.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Бих искала да поставя принципен въпрос. Оказва се, че има кандидати, сключили договор, в които част от стандартния производствен обем се формира от животни, които са в количество за лични нужди. Съответно в този случай не се регистрира животновъден обект, не се издават съответните документи, няма задължение. Нормално ли е, говоря принципно положение, когато едни животни са в количества за лични нужди, тоест нямаме производство за

пазара, каквото е основният физически смисъл на измерение на СПО, те да бъдат включени към СПО на стопанството?

ПЕТЯ КУМАНОВА: Във връзка с това, което госпожа Николова постави всъщност съм се интересувала и съм говорила с ветеринарни лекари. Вече издават на такива стопанства, които не са в обхвата на Наредба 44, което е упоменато в чл. 2 на Наредба № 44, че са за лично ползване примерно с една крава, с две овце и т.н., те също им издават удостоверения по чл. 137, като е изрично бланка, отделно пише за лично ползване. Защото ние имаме хипотеза, в която имаме едно стопанство, в което зеленчуци, плодове и т.н., но има примерно и две крави. Разбира те ли, те са си му за лично ползване. Но другите неща му формират пазарната ориентация. Така че ние не можем да лишим хората да нямат и животни за лично ползване.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: А въпросът, който зададох е, дали когато има две крави, две овце и много домати, трябва да вземем само доматите като СПО или трябва да включим кравите и овцете, които са в същност за лични нужди. Това е принципният въпрос, който зададох.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Аз предлагам ако има конкретни предложения по конкретни текстове да ги подобрим или неясни текстове, да ги чуем. Ако има конкретни въпроси по конкретни казуси, да се обърнете към нас писмено, ние ще консултираме с Агростатистика и ще получите указания за прилагането.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: До мен стигна един проблем от нашия вътрешен одит, само преразказвам, защото не съм много запозната, ако колегите може да се включат. Става въпрос за животните, тези, които подлежат на ушни марки, но не са на такава възраст, за да им се слагат такива ушни марки. И виждам в таблицата СПО, че те попадат примерно

ако става въпрос за кози, гледам че има ред кози други. Въпросът е, че при нас ние извършваме проверката, проверяваме ушните марки. А се оказва, че ако извършим проверка по индетификационен номер, което е някакъв номер, и излизат в регистъра на БАБХ, но по нашите проверки , като чета и таблицата за СПО-то е само по ушни марки. Тези, които подлежат на идентификация, проверяваме по ушни марки, а другите проверяваме по описа, но те принципно подлежат на полагане на ушна марка, но не са в такава възраст, на която да им се слагат ушни марки. И се получава така, че са одобрени по 6.1 кандидати, които към дата на кандидатстването са имали тези ушни марки и са влизали до 16 хиляди СПО, но другите животни, които са във възраст, в която още не се полагат ушни марки, но те също дават СПО, и да, излиза така, че сме одобрили … Аз не знам дали това ще налага промяна в таблицата за изчисление на СПО или по какъв начин това нещо да бъде разписано, за да стане ясно, че и тези животни които макар и да нямат ушни марки, защото възрастта им е такава, също трябва да бъдат взети предвид при изчисляване на СПО-то. Това нещо не знам дали е стигало до вас като проблем, но наистина се оказа,че над 16 хиляди СПО одобрени кандидати, защото гледаме ушните марки.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Искам да добавя една добавка към този проблем, защото и аз съм запозната с н его. Проблемът идва не само от възрастта на животните, от това, че още не са били на възраст за маркиране с ушни марки и те съществуват и носят някакво СПО, но дори и такива, които по една или друга причина нарочно не им се слагат ушни марки своевременно, в момента на проверките, които се правят от служителите от Държавен фонд „Земеделие” са в съседния двор, грубо казано, нашите виждат необходимия брой животни, който не е повече от

16 СПО, всичко е наред и в е дин момент когато се направи справка по индетификационен номер, се оказва, че си има едни животни на възраст, имало си ги е преди това, което няма лошо човек да има повече животни, но води до недопустимост точно по тази мярка и проблемът става твърде неприятен. И се оказва, след като одитът, който не е направил 100-процентова извадка е хванал доста хора и примери, означава, че имаме наистина проблем. Като част от проблема идва не само от нашите проверки затова, че не сме се гмурнали толкова дълбоко и от известна недобросъвестност от страна на бенефициентите, проблемът идва от това, че ветеринарните лекари не маркират своевременно животните. От друга страна, ветеринарните лекари как да ги маркират своевременно, като те не могат да знаят на кой в кошарата какво се е родило и колко, за да отидат да го маркират, като нещата пак верижно отиват и до това за регистрация на животни обекти, за контрола върху тях.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Един кандидат, който кандидатства за одобрение няма 50 овце към дата на одобрение по подмярка 6.1 , сега има подадено заявление подмярка 4.1, извършвайки справка в този регистър на БАБХ излизат тези 50 овце с дата вписани в техния регистър преди одобрение. Излиза че той има земеделско стопанство на максимално допустимото за кандидатстване, а има подписан договор към дата с по-малко животни, а тези животни към днешна дата са били в неговото земеделско стопанство. При извършването на тази справка преди одобрение по подмярка 6.1 тях ги е нямало тези животни, не фигурират, вписани са със задна дата едни животни.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Системата дава възможност даден тип животни да не се вписват, а други да се вписват. ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Когато искаме да регистрираме дадено животно и сме изпуснали срока по

една или друга причина, ветеринарният лекар, когато иска да впише това животно, той го преценява експертно и казва – това животно е на средна възраст 4 месеца. Нали той като вижда едно агне или шиле, не може да напише, че то е току-що родено, защото вижда, че не е.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Аз съм виждала такива протоколи, в които лекарят казва – по данни на собственика е родено еди си кога и няма експертна оценка.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Да, но датата не е дата на придобиване и това, че в системата е вкарана с еди каква си дата, която е датата на раждане, това не означава, че това е датата на придобиване от собственика, тъй като те имат няколко графи вътре. Ние в началото също забелязахме този проблем, че излизат някакви дати, но ако се вгледаме, това е датата на раждане на животното, а не датата на придобиването му от стопанина.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Аз лично не се чувствам подготвена да коментирам тази тема и много съжалявам, че още веднъж ще кажа,че нямаме представители на БАБХ, за да внесат яснота по нея. Очевидно има някакви проблеми, свързани с регистъра на БАБХ, които може да се дължат на нашето непознаване на начина на въвеждане на данните там, може да са и други. Не бих могла да коментирам в аванс естеството. Явно би било полезно да организираме една съвместна среща, може би с представители на БАБХ и Държавен фонд „Земеделие” и заедно да си получим яснота по поставените проблеми.

Но ако смятате, че някакъв текст на наредбата в тази връзка днес е добре да имате готовност?

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Важно е да се посочи изрично, че имаме право, да правим проверката по индетификационен номер в

системата.Защото ако чета наредбата, указания са попълване на таблицата от СПО, в графите за животни трябва да попълня само това, което виждаме в описа. Опис по видове и брой на животни, говоря ви пак за Приложение 1, за начина за изчисляване на СПО стопанства. Изчисляване на СПО стопанство е начина, по който и Държавен фонд „Земеделие" изчислява това СПО, водейки се от тези инструкции излиза, че ние в колона 4, където се попълват данните за броя на животните, които дават всъщност СПО-то, казваме, че опис по видове и брой на животни, деклариран от кандидата придружен от извлечение от интегрираната информационна система по реда на Наредба № 6 за наличните в обекта животни по ушни марки, чип, подписан от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект – няма да дочитам. И уточнение, в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират в системата по реда на Наредба № 6, а буква „б" е когато кандидатът отглежда животни, които не подлежат на идентификация, животновъдният обект се регистрира в БАБХ и се представя актуален опис за отглежданите животни, заверен от официалния ветеринарен лекар, но това не е ли в случай, когато животните по принцип не подлежат на идентификация, нали така. Тоест в случая когато буква „а" не обхваща тази първа хипотеза, която прочетох, те не обхващат случая, когато те не подлежат на идентификация, на ушна марка, но просто нямат възраст, на която да им се слага ушна марка. Тоест поне аз така като го чета излиза, че буква „а" ни задължава да гледаме само от описа с ушните марки. И ако в обекта му има такива, които по Ай Ди могат да се видят, защото са малки, в смисъл на възраст, ние не можем да ги сложим в таблицата за СПО. Това е проблемът, който виждам, поне аз лично. Защо утре ще кажат, ето, вие си имате начин за

определяне на СПО-то, това са ушните марки, това му е размерът на стопанството.

ВЪПРОС ОТ ЗАЛАТА: А не ги ли идентифицират веднага след раждането?

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Добре, какво да допълним, така че да не се чувствате ограничени да проверявате и по индентификационен номер?

РЕПЛИКА: Ушна марка.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Индентификационен номер откъде точно можем да го видим?

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Ние текст няма как да дадем, защото ако кажем, че индентификационен номер, каквото и да е това индентификационен номер , но идеята ми е, че ако може да се извършва такава справка, която не само по ушна марка, нека в буква „б”, под буква „аа” да се напише, че проверката се извършва за тези животни, които подлежат на регистрация, не само по ушни марки и чип, съгласно описа, а се извършва проверка в БАБХ и по индентификационен номер на животното, но трябва да видим как е.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Може би да кажем на бенефициента да си каже индентификационен номер.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Ще коментираме как да прецизираме текста така, че фонд „Земеделие” да имат възможност да проверяват и по други показатели.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Искам да съобщя, че разговорите, които имаме с вътрешния одит, колкото и да имаме различно мнение, вървят натам, че ще имаме съвсем писмена препоръка забележка за това,че не сме проверили по индентификационен номер, затова, че не сме

отчели едни животни, че ще ни бъдат наложени проверки, които да бъдат правени за целия жизнен цикъл на животното, цялата биография да му гледаме къде как е било и съответно как това влияе за допустимост, за отчети и т.н.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Със сигурност при писането на наредбата никой не е имал предвид да ограничава контролите и това да извършвате проверка по индентификационен номер . Ако считате, че текстът е ограничаващ, ще го допълним, очакваме от вас предложение, ще го коментираме с БАБХ и съответните компетентни органи.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Установихме следния проблем за таблица 8 от Приложение № 4 за бизнес плана. Нали когато говорим за стартиране изпълнението на бизнес плана, по легалната дефиниция, която се беше в самото начало на наредбата, казваме, че това е извършване на дейност или инвестиция или как беше точно, или придобиване на актив от таблица 8 към бизнес плана. Оказа се обаче, че таблица 8 по никакъв начин не индикира коя от тези дейности трябва да бъде извършена в рамките на девет месеца от сключване на договора.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Една от тях, да. Обаче бенефициентите, когато си попълват бизнес плана, говорим за последната графа и си слагат индикативна година и си слагат 2018, 2020 примерно, първо, по простата причина, че бенефициентът не знае кога ще сключи договора, той не може да го предвиди като календарна дата. На нас предложението ни е и това трябва да го направим като някакъв текст, но това го имаме като проблем сега вече като започнахме да проверяваме изпълнението, стартирането в срок, предложението ни е да има уточнение, че поне една от дейностите, която е посочена в таблица 8, годината, която е посочена, индикативната в последната графа 3, трябва

да е в срок 9 месеца не по-късно от сключване на договора. Бенефициентът така или иначе не знае кога ще бъде сключен, но … Ако имате някакво друго предложение по-добре? Ние изхождаме девет месеца от сключване на договора, тоест когато сключи договора той има девет месеца, в които трябва да си планира евентуално, коя от тези дейности първа ще изпълни, за да може тя да се счита като дейност, с която се доказва стартиране на изпълнението. Ако имате някакво друго предложение?

РЕПЛИКА: Каква година ще посочи?

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Няма година. Ще бъде една от дейностите в срок девет месеца.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Искам да кажа следното, че съществува добра практика в много бизнес планове е заложено, не знам кои са плановете на НСЗС и кои не са, вече не са маркирани и за мен всички са равни, нямам лично отношение, в които най-предвидливо бенефициентът или неговият консултант или НСЗС са заложили как еди кое си ще се купи през първата година, има много голяма логика за това, че този актив примерно ще му върши работа за стопанството. Същевременно има и лошата практика, когато всичко е заложено да се купи два месеца преди, нали всичко да се купи, да се извърши и да се постигнат цели едва ли не два месеца преди изтичане на срока за изпълнение на бизнес плана. Същевременно Държавен фонд „Земеделие” правейки проверки за тези 9 месеца не държи дейността да е из вършена докрай, но примерно целта увеличаване размера на земеделското стопанство да е почнала да се увеличава, не и да се достигне крайния прогнозен размер.

От друга страна по въпроса за това, че не се знае датата на сключване на договора и как тя ще се отрази към тези 9 месеца изпълнение, цялата наредба досега и всички срокове в нея са базирани на датата на подаване на заявление за подпомагане, какъв ще бъде бизнес плана, какви ще бъдат сроковете на засаждане, петте години на изпълнение на бизнес плана, времето за проверка най-рано две години и половина, всичко е базирано на дата на подаване на заявление, която е известна и на бенефициента на ДФЗ предварително. Тоест бенефициентът дори да започне да си изпълнява бизнес плана и да расте или нещо някакви дейности да постига или да почне курс на обучение и т.н., той може да го направи дори преди подписване на договора. Тоест отлагането на подписването на договора във времето, той не се явява рестрикция спрямо бенефициента, а напротив явява се облекчаващо условие за него.

За мен е препоръка, не знам дали точно в наредбата или как, но при положение че и в наредбата, и в регламента, и в последствие в договора съществува това задължение за започване изпълнението на бизнес плана в рамките на 9 месеца от сключване на договора, просто по някакъв начин да се натърти на консултантите, да се обърне внимание на бенефициентите при евентуалните обучения, че това е задължително условие, то произтича от регламент, не от нашето желание тук на масата на МЗХ, на ДФЗ или на НСЗС и евентуално ще бъде следено.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Трябва да се напише изрично в бизнес плана.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Добре, нямам против,но казвам каква е практиката до момента, но трябва да го има и трябва да се спази, защото от друга страна точното изпълнение на бизнес плана казва, че точно

онази графа последната или коя беше, свързана с времето, е индикативна за разлика от всички останали. Тоест това че някой е казал, че ще свърши нещо последната година, не му пречи да я свърши по-рано тази работа, първата. Тоест точно времето на изпълнение е индикативно. Това е в определението за точно изпълнение на бизнес план, но така или иначе ние гоним за девет месеца нещичко да е започнал да прави и то да бъде вид доказано документално или физически.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Евентуално ако в таблица 8 в забележка се посочи, че независимо от посочената индикативна година, в която планира да извършва някои от дейностите, задължително една от тях трябва да е със срок не по-късно от девет месеца от сключване на договора.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Отдолу забележка под таблицата. Защото това, което вие предлагате в последната графа ако бъде променена и една от дейностите да се чекне, че ще изпълнява до 9 месеца, знаете, че винаги настъпват и могат да настъпват различни промени, в смисъл да се окаже, че не може да си купи косачката точно до 9 месеца, пък ще започне да си прави нещо друго, така че винаги могат да настъпят в стопанството, както и преди казах, земеделието е една динамична система, не можеш точно да заковеш, че точно до девет месеца ще си купиш това, което си го решил, защото други, независещи от теб причини, в България живеем, може да се окаже, че не може да си го закупиш точно тогава, а можеш примерно да започнеш да си създаваш трайни насаждения, да ореш, да копаеш, да сееш, което също е започване на дейност до девет месеца. Ти го доказваш с фактури, има всякакви неща, да не изпадаме в подробности.

Така, че аз бих се съгласила, колегите и те вероятно, отдолу да има по д таблица 8 една бележка, като забележка, че трябва до 9 месеца да бъде започната една от тези дейности.-Нали така, това е простичко и ясно.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Това е дейност по изпълнение на бизнес плана, заложена за първата година, засяване на съответни култури. За нас това е стартиране на дейност. Ако за вас не е?

РЕПЛИКА: Поддържане.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Не е поддържане. Това е стартиране на дейността по изпълнение на бизнес плана на първата година засаждането на съответните култури.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Които са включени в СПО-то и които няма да се променят през първата година?

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Да, това е стартиране.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: За вас, ако ги отглежда, аз мисля, че са мероприятия по поддържане на СПО-то със същите култури е стартиране изпълнението на бизнес плана?

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Да. Точно това е за нас.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Вижте заглавието – планиране, инвестиции и дейности, които ще се извършат в рамките на периода. Ние не говорим за растежа.

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: А за всички дейности.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Ако човекът е започнал да се обучава и това също е част от неговия бизнес план, ние можем да приемем, че това е стартиране изпълнението на бизнес плана. Но ако той нито си е купил ДМА и не е започнал да си го купува, и нито не е започнал да се обучава, и нито е започнал дейности, свързани с преминаване към

биологично производство, и нито е назначил човек, и единственото, което му остава е да поддържа същото състояние на стопанството, което е кандидатствал, извинявайте, но Държавен фонд „Земеделие” може ли да се съгласи, че е започнал да изпълнява бизнес плана си?

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Ако в бизнес плана за съответната първа година той е заложил точно това, е напълно реално това да се счита за изпълнение. Ако той не планира през първата година да закупи техника, да изкара курс, а само да отглежда култури и животни, да, това е изпълнение.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Но не е заложено като цел в таблица 7?

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Нали идеята е, че таблица 8 трябва да съответства на целите в таблица 7. Не случайно има графа, която препраща към …

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Да, тук се описват инвестиции и дейности, аз мисля, че в същия състав бяхте и на разработване на тази наредба и тогава ясно говорихме какво се попълва в тази графа и в тази таблица. Всички дейности, които ще се извършат в рамките на бизнес плана.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: В такъв случай доколкото така и така е разработен един бизнес план, не кореспондира с целите в таблица 7, следва Държавен фонд „Земеделие” да отказва тези бизнес планове като недобри. И в момента говорим за бъдещите бизнес планове и е редно да се поправим. За миналите бизнес планове, които не са отказани, ще видим какво ще правим с това изискване на регламента, което казва, че все пак трябва да стартира бизнес плана, нещичко да свърши малко повече от това, което е бил. В момента говорим за бъдещето. Какво ще правим с миналото, ще видим

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Първата година от изпълнение на бизнес плана според вас той трябва да извърши една от целите, посочени в таблица ?

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Извинявайте, нека ви върна към повода, по който сме се събрали. Виждам, че има доста неща, които могат да се обсъдят и да подобрят комуникацията и работата между Фонд „Земеделие” и Националната служба за съвети в земеделието. Моля ви да се придържаме към темата, а именно промените в конкретната наредба.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Има ли конкретно предложение в тази таблица 8 какво като уточнение да се изпише, така че да не се стига до проблема, който констатирате?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Доколкото в Таблица 8 инструкцията реферира към Таблица 7, и това, че има недобре съставени таблици 8, трябва Държавен фонд „Земеделие” да обърне внимание да не ги приема като правилни. Тоест ако не се направят никакви промени, Държавен фонд „Земеделие” трябва да насочи малко повече вниманието си и да не приема и да не одобрява подобни бизнес планове. За тези, които са вече одобрени, ще го мислим. Личен проблем с това кога е започнало изпълнението на бизнес плана, стига накрая на има едно стопанство.Само че, идва Европейската комисия и казва – вие не си спазвате регламента. Даже не говорим за национално изискване, а за регламента.. И не говорим за извършване на инвестицията, цялата да бъде извършена в рамките на девет месеца, а да е започнала. Защото едно стопанство не може за девет месеца да стане биологично, но могат да се видят стъпките, които е предприело за започване на тази дейност. Обучението може да не е приключило, но може да се видят стъпките, което е започнало това

обучение. Стопанството може да не е нараснало с 50 декара, а с 23 декара.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Референцията към таблица 7 също считате, че решава проблема. А това, че в практиката има някакви казуси, пак казвам, ако смятате, че още нещо, но тук няма смисъл да изтъквате повече мотиви, ние приехме всичко, което предложихте. Забележката, считате, че референцията към таблица 7 е достатъчна. Нещо друго по тази таблица да направим ли? Останалото наистина е въпрос на комуникация между вас.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Искам за Приложение 7 да направя няколко забележки. Едната е чисто козметична корекция за точка поновому 18. С точка 17 се иска удостоверение за родствени връзки на ползвателя на помощта физическо лице или собственика на ЕТ или собственика на ЕООД, издадено съответно както трябва. Такова удостоверение се иска и за съпруга на физическото лице, на собственика на ЕТ-то и на ЕООД-то, но начина, по който е записан текстът. Не ставаше ясно и в предишната редакция на наредбата преди промяната, затова ДФЗ предложи граматична редакция, нищо повече. Но мисля, че и сега не е ясно.

Удостоверение за родствените връзки на съпруга. Идеята е откъде е придобито ДМА-то и дали не е купено от мъжа и от баща му, от свекъра. Тоест дали реално е извършена инвестиция или просто е подарък.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Точка 16 е удостоверението за семейно положение, а 18 е удостоверение за родствени връзки на съпруга на ползвателя. Ти го променяш, но не знаеш как го променяш. Точка 16 и 17 гИ има вече.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Документите не са самоцел, а с тях всички знаем се проверява съответствие с определени изисквания и критерии, така че подайте го във варианта, в който предпочитате.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Точка 21. Справка по образец за средносписъчния броя на персонала. Хайде да ни дадете образец каква ви искат, за да знаят и хората какво да попълват, да знаем и ние какво да гледаме? Защото ако се погледне методиката, гледала съм я подробно, там има едни много хубави таблици кое как се изчислява и месечния, и средномесечния, годишния, при трудова заетост, на четири часа, на шест часа, при пет дена в месеца, при не знам си какви варианта. Има много варианти. В момента, в който ние поискаме от бенефициента информация ние да изчислим тази заетост, много е вероятно да получим заетост, различна от която той си мисли, че е постигнал. Освен това бенефициентите предвид по-честото им качество във вид на физически лица и тяхната счетоводна отчетност обичайно е едностранно счетоводство, надали ще могат да извадят тези справки изведнъж в последния ден или ако ги извадят, те са меко казано написани на коляно в последния ден. Тоест не когато е трябвало.

Методиката, в момента, в който се натисне съвета на Националния статистически институт и се напише методиката, тя се показва, сложена е, не много дълга, 11 – 13 страници, таблици, примерни – прекрасно. Препращаме ли към методиката?

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Тази справка по образец не е ли част от паричния финансов отчет, защото такива справки се изискват и по подмярка 4.2 например.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: По подмярка 4.2 кандидатстват сериозни бизнесмени със двустранно счетоводство, с регистрирани по

ДДС и с определени задължения. Тук кандидатстват физически лица, които книгите им за приходи и разходи включват единство прихода от субсидията, ако са се сетили, разхода за трактора, ако са сетили, ако не са се сетили си го добавят на място и до там. Приходи и разходи за заплати, приходи от продадени череши, приходи и разходи – това просто се забравя. Тази дейност върви дори без никакви разходи. Просто отсега ви казвам, дейността за земеделието е без никакви разходи съгласно счетоводните отчети на младите фермери. Оттук нататък …

АННА ПЕТРОВА: В член 13 ал. 5 е заложено по какъв начин да се изчислява. Казано е по методиката на НСИ.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Ние можем да го изчислим по методиката на НСИ, само че той трябва съгласно това да даде справка по образец. Първата реакция на един човек, и аз да съм, ще кажа – какъв е този образец, покажи ми го? В методиката няма образец. Има една форма 76. Форма 76 казва от първо до 31 число кои са съботите и неделите и кой служител кога е бил на работа, кога не е бил и колко часа е работил. Вярвайте го, не го водят това нещо. Ако те дадат накрая една справка и ние пипнем в НАП, което ни е задължение, ще видим, много вероятно разминаване. Ние с тази форма 76 ще се справим да изчислим средния списъчен състав за една година, но когато той бъде по-малко от единица, което е минималното заложено, а всички са взели точки с тази единица или почти всички, пак е много неприятно. Но първата реакция на един ползвател, който ще отиде в НСЗЗ или РРА или ще пише в София и ще каже – дайте ми образеца, тук пишете в т. 21, дайте ми образеца. Още не е дошло времето и не са се сетили.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Аз лично знам и съм прочела доста и не знам ако аз трябва да подам този документ какъв образец да дам. Тъй както съм прочела доста и тъй както ще проверявам.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: И затова предлагаш да бъде?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Да бъде издаден някакъв образец, който да бъде пак виден за всички за бенефициенти, за консултанти и за Държавен фонд „Земеделие”, който трябва да бъде подаден с достатъчна информация в него, която да удостовери. Казвам тази информация лесно се проверява със справка на трудовите договори, лесно се проверява в един АПИС да се бръкне, пак се вижда кой, къде, кога и как, елементарно, без подробно влизане. Много хора смятат, нищо че е написано НСИ, пак говоря да предотвратим бели, много хора смятат, че когато сложат един човек, имат трудов договор с един човек от вчера или хайде от два месеца по-рано, ето той си е увеличил стопанството с един човек работна ръка. Ама не е така.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: Тази форма 76 ако я сложим като приложение?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Ако я сложим като приложение, той трябва даде 12 такива приложения, защото тя е за месечен период. Нямам против, нека да я сложим.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Ако считате, че формуляр в методиката няма. Формуляра, който реферира методиката е форма 76, която има еди колко си реда съдържащ броя на работниците и 31 дни. Форма 76 е ли част от методиката?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Така, но трябва да има поне 12 такива, защото се говори за последната една година средногодишен. Тази

форма 76 се попълва за всеки месец. Да ми каже някой, че бенефициентът всеки месец я попълва, няма да му повярвам особено.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Добре, но ние сме сложили едно задължение в наредбата, той е поел ангажимент. Който не е разбрал и не си спазва ангажиментите, ще бъде санкциониран.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Ние не искаме да ги санкционираме, но такива неща сигурно се случват. Никога на сто процента не са изрядни.

Тук в този формат сме се събрали, за да видим как можем да подобрим правилата, да ги улесним, ако имате конкретно предложение? Формуляр, който сте измислили и считате, че ако той се представи, ще е облекчение както за бенефициентите, така и за работата във фонда, ние сме готови да го обсъдим.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Аз мисля, че е редно и вие да помислите, защото в момента явно ви хващам и вас неподготвена, аз много съм мислила и доста време съм търсила, но не съм стигнала до крайния извод, който да кажа – ето това е и нищо друго не съществува.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Колеги, моля ви, говорим за опростяване на програмите.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Какво е мнението на Националната служба за съвети в земеделието, каква справка образец да приложите, когато те дойдат при вас?

ПЕТЯ КУМАНОВА: Не сме мислили по този въпрос.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Много близко е това време. Първите, които ще подават заявка за плащане са от декември т.г. и януари следващата година започват през всеки божи месец да подават заявки, изтичат им сроковете.

Така че, мисля, че въпросът е сериозен.

Форма 76 е част от счетоводната отчетност на предприятието, която те спазват или не спазват, но е част от правилното счетоводство на едно предприятие, да не се хващаме и там дали имат или нямат.

Затова опираме до това какво казва методиката и какво искаме от тях, навреме да се знае.

Съществуват много опасности, в които той ще даде лицето Иван Иванов като нает на трудов договор за една година, и в следващия момент лицето Иван Иванов ще се появи някъде как работи другаде, да не говорим, че може да работи и в Англия. Ей такива случаи …

ДЕЛЯН ГЕОРГИЕВ: Как ще го избегнем това?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: С информираност на бенефициента навреме..

АННА ПЕТРОВА: Да помислим как би могло да се получи. Очакваме другата седмица от вас допълнителни предложения, които да бъдат обсъдени. Да продължим нататък, ако имате други конкретни предложения, за да можем да ги решим в този състав. Други предложения имате ли?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: С това, което започнах отначало, списък на дейностите, за които се изисква лицензиране, регистрация и съответно какви документи трябва да изискаме от тях. Разрешение, регистрация за извършената дейност съгласно българското законодателство, този последният документ?

АННА ПЕТРОВА: Документът фигурира в тази редакция, в такава формулировка, в много от наредбите по подмерките именно поради невъзможността за изготвяне на изчерпателен списък. Вие имате идея като прилагащ орган какви дейности, каква палитра и набор от

разновидности на дейности има по подмярка 6.1 по заявлението за подпомагане. Ако искате подгответе един списък на тези дейности, за да направим ние обследване кои дейности и дали подлежат на лицензионен или разрешителен режим. . Но аз се опасявам, че той никога не би могъл да бъде изчерпателен, винаги ще дойде казус, който ще остане непокрит и тази формулировка е добре да остане.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Формулировката не казвам, че трябва да се махне, просто трябва да има едно пояснение към нея кои са, било в допълнение към допълнителни разпоредби, било в приложение към някакъв списък, какви дейности са залегнали във вече сключените договори за подпомагане може да бъде изпратена такава направена справка и може да бъде предоставена на министерството, а министерството, което като орган следи кое е на лицензионен режим и кое не, издава, сваля от регистрационен, става само на разрешителен или обратно, тоест става от регистрационен на разрешителен и обратно и във времето, в крайна сметка управляващият орган знае тези неща. За нас ние ги научаваме във времето. Аз случайно научих как гъбите подлежат, питах БАБХ и си получи черно на бяло как подлежат и на какво и защо, това означава да отрежем всички гъбари, защото аз такъв регистриран не съм чула или ако някой случайно се е регистрирал, останалите 90 % са ги отрежем. Кофти работа.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: То мина през закона, през няколко наредби, да видиш какъв регистър и кой къде трябва да се вписва, това нещо ние не го, пък лицето още по-малко знае.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Разсадниците.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: За разсадниците поне знаем, там разбрахме, че разсадниците подлежат на специален разрешителен режим.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Пак ви казвам, ако искате подгответе списък с дейностите и ние можем да направим едно проучване кои от тях подлежат на някакъв разрешителен лицензионен режим и вече да обсъдим дали е нужно това да намери място в наредбата като изчерпателен списък на конкретни документи и разрешителни за даден вид дейности и да остане формулировката за всички останали, защото аз се опасявам, че дори да изготвите такъв списък, той няма да е изчерпателен.

Второ, ще преценим дали това да бъде уредено в наредбата или да бъде под формата на някакви указания или някакъв друг вид кореспонденция, която ще разменим, защото може да стане много тежък този документ.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Ако няма публичност на тази информация от двете страни, означава, че всеки един служител на Разплащателен момент, в който научи за подобно нещо, ще си го приложи в работата и бенефициентите ще кажат – тези си измислят и си искат неща, дето никъде не ги пише. Откъде се сетиха, че гъбите е било.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Със сигурност някъде пише ако подлежи на лицензионен или разрешителен режим, въпросът е че законодателството е необятно, така че със сигурност някъде е уредено и този, който се занимава с такъв вид дейност, е длъжен да се съобрази с това законодателство. Няма нужда в нашия нормативен акт ние също да третираме такива специфични …

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Оттук следва един друг проблем, който при всеки одит ще кажат, че би имало нееднотипен подход към различните бенефициенти, защото колегата от Хасково ако не знае за режима на гъбите, ще плати един с гъби без да е регистриран, а колегата

от Монтана, който знае за този режим, ще иска от бенефициента документ има или няма и ако няма, примерно няма да му плати. Но и да има документ, има различни изисквания към бенефициентите, тоест нееднотипен подход, който е много неприятна практика и е санкционирана от всеки одит, който дойде, вътрешен, външен и всякакъв друг.

МАРИЯНА СТОЙЧЕВА: (Говори без включен микрофон и няма чуваемост за стенограмата)

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Добре е да тръгнем отнякъде, подгответе списък с дейности.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Бих искала да задам един въпрос относно Приложение 8 към наредбата и включените животни?

Вярно е, че Държавен фонд „Земеделие” пак на базата на научения опит и уроци, изказа съображение, че зайците и пъдпъдъците се явяват доста рискови групи животни. Една от причините да бъдат рискови е тази, че нямат индивидуална идентификация, същевременно имат и сравнително кратък живот и много висока смъртност, лесно постигана смъртност.

Същевременно пак от научени уроци, за съжаление по други мерки за други пари имаме горчив опит с патици. Патиците по своята характеристика липса на ушни марки, живот и т.н. се родеят в някаква степен и с гъски, и с пуйки и бих искала да попитам и да обърна внимание, никого не задължавам и нищо не искам, да поставям условия, но дали е редно тези животни също да останат като приоритетни и доколко? Още повече, знаем, че кланицата за бяло месо в България е една, в Стара Загора, а пък зайците не обичат да пътуват и умират, тоест реализирането на реален стопански производствен обем, тоест на реални

приходи то зайче месо са малко спорни доколко легално са заклани и доколко са реализирани. Доколкото знам и кланиците за птици също имат някакви изисквания какви птици да колят и как. Доколкото става въпрос за млад фермер, тоест за малък брой животни, без да има възможност за много добре оборудван животновъден обект за едно истинско промишлено отглеждане на тези животни гъски, патици и пуйки, просто поставям въпроса дали не следва да помисли министерството и за това, като евентуално рискова дейност.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Аз смятам, че не бива да изпадаме чак в такива рестрикции, защото трябва да се грижим и за нашето здраве, да се храним и да искаме да развиват тези хора всякакви въдства, дори и за зайците, които е най-хубавото месо, с което трябва да се храним, а ние казваме – не, недейте развива зайци, защото са опасни, защото някак ми се вижда,че това сега съвсем да ограничим хората постоянно да ограничава всяка година, да ограничаваме, не ми се вижда нормално това нещо. Аз лично не съм съгласна с това нещо. Дори не съм съгласна да отпадат и зайците, нали като животни, които би трябвало да се стремим да отглеждаме.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Въпросът за зайците е въпросът дали са проверими или не, а за това че е все пак продукт от животински произход, който не може да бъде клан и продаван на дръвника в двора и да не се спазват никакви ветеринарно медицински изисквания. Ако се окаже, че ги гледат като домашни любимци, а не да се колят и да се продават, то тогава не говорим за бизнес, а говорим за домашни любимци.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Нещо друго по отношение на Приложение 8?

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Става въпрос, че при определени култури възникват казуси и колизии затова дали да бъдат отнесени към определен код с определена стандартна разлика или към друг такъв. Типичен пример напоследък е чубрицата. Така че, едно от нещата, които правим като предложение,което смятам, че не е затруднително, а просто е само добавка, това е на всяка от тези култури в таблицата да бъде добавен кода по Наредба № 3, да е ясно. Мисля, че това е известна информация, няма да се търси тепърва, просто да се добави.

ПЕТЯ КУМАНОВА: Има разминаване в инструкцията по кодовете, които регистрират общинските служби земеделие и културите и животните. Ще ви кажа конкретен пример с дюля, която е дадена в други овощни видове в инструкцията, когато попълват общинските служби кодовете на култури във формуляр за регистрация като земеделски стопанин, и в инструкцията, която е към таблицата за стандартния производствен обем. Там има една възможност, където дюлята примерно е със стандартен производствен обем като на крушата и ябълката. В същото време когато общинската служба го записва в други овощни култури, стандартният производствен обем там е друг. Имахме скоро такъв казус при нас, зададен от наш офис, какво правим. Даже стигнахме дук до госпожа Цветка Лилова да дебатираме,защото аз смятах, че след като са със стандартен производствен обем като ябълка и крушата, те могат да направят такова изключение и да я запишат в този ред на анкетния формуляр, където се ябълката и крушата с това. Оказа се невъзможно, защото те работят със софтуер и няма как това да се случи. Така че това трябва наистина да има едно уеднаквяване на двете указания и на таблицата за СПО с таблицата, която е в анкетния формуляр.

ЕМИЛ МИЛАНОВ: Има различни кодове за Наредба 3 и един списък и за номенклатурата на културите има втори и там се разминават, защото съществуват такива списъци с различни кодове. Отдавна се говори. да се направи една номенклатура за всичко – за Наредба 3, за обвързаната подкрепа, за изчисленията, за горивата.

Получи се така, че веднъж писани едни култури, след това трябваше да изчезнат, пък се чудеха как да ги вкараме, защото там няма код и става една бъркотия. Защото съществуват списъци с кодове и едните работят с едните, други работят с други. За регистрация като земеделски е един, по номенклатурата на културите е друго.

И дори вътре има много грешки, които са правени, едните се причисляват към една група, други към друга група.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Мога само да поема ангажимент да поставим този въпрос, да се опитаме да се постигне някакво уеднаквяване, то ще улесни работата.

МАРИЯНА НИКОЛОВА: Във връзка с това не е мой случай, не съм го гледала детайлно, но около мен чувам да се случва в новите анкетни карти са включени пасища и мери, които човек като си помисли, пасището носи някакъв доход, докато примерно ливадата се коси и носи друг доход, а пък в таблицата за СПО то не фигурира, земята пасище ли е, мера ли е, какво, смяна на предназначението, документи от съответните власти. Тоест мисля, че е редно да се помисли и за това несъответствие.

ПЕТЯ КУМАНОВА: В тази връзка мерите по някой път ги пишат с нулата СПО, където са угари и други. Това също е проблем.

ЦВЕТОМИРА СТАЙКОВА: Разбрахме, че тук има разминаване в различните списъци. Ще поставим въпроса и ще се опитаме да намерим решение.

Ако няма други коментари, предлагам да закрием заседанието на работната група и писмено да получим нещата, за които се разбрахме.

(Заседанието на Тематичната работна група завърши в 14.35 часа.)

Протоколчик: